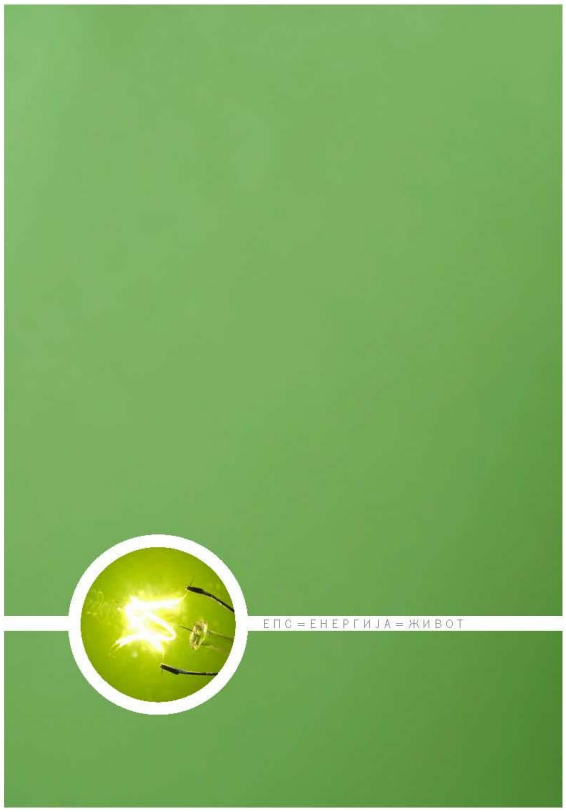
Извештај о стању животне средине у Акционарском друштву „Електропривреда Србије“, Београд за 2025. годину

Београд, март 2026. године

САДРЖАЈ

УВОД **6**

I АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО „ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ“ **7**

Производња угља у ЕПС АД **7**
Производња електричне енергије у ЕПС АД **8**
Потрошња горива у термоенергетским постројењима ЕПС АД **9**
Емисија материја из термоенергетских постројења које утичу на квалитет ваздуха и емисије CO_2 ..... **10**
Повреде на раду у ЕПС АД **10**
Здравствена заштита запослених у ЕПС АД **11**
Представке заинтересованих страна у ЕПС АД **12**

1. УПРАВА ЕПС АД **16**

Отпад **17**
Енергетска ефикасност **17**
Мониторинг радне средине **18**
Обука запослених **18**
Повреде на раду **18**
Здравствена заштита **18**

2. ОГРАНАК „ЕПС СНАБДЕВАЊЕ“ **18**

Мониторинг радне средине **18**
Обука запослених **18**
Повреде на раду **19**
Здравствена заштита **19**

3. ОГРАНАК „РУДАРСКИ БАСЕН КОЛУБАРА“ **20**

3.1. ОГРАНАК „РБ КОЛУБАРА“ – ОЦ „ПОВРШИНСКИ КОПОВИ“ **20**

Преглед и статус дозвола **20**
Мерење квалитета ваздуха **20**
Мерења емисије материја које утичу на квалитет воде **20**
Мерење концентрације материја које утичу на квалитет земљишта **21**
Мерење буке у животној средини **21**
Отпад **21**

3.2. ОГРАНАК РБ КОЛУБАРА - ОЦ „ПРЕРАДА“ И ОЦ „МЕТАЛ“ **22**

3.2.1. ОЦ „ПРЕРАДА“ 22

Преглед и статус дозвола 22
Мерење квалитета ваздуха 22
Мерења емисије материја које утичу на квалитет ваздуха 22
Мерења емисије материја које утичу на квалитет воде 23
Мерење концентрације материја које утичу на квалитет земљишта 24
Мерење буке у животној средини 24
Отпад 24

3.2.2. ОЦ „МЕТАЛ“ 25

Преглед и статус дозвола 25
Мерење квалитета ваздуха 25
Мерења емисије материја које утичу на квалитет ваздуха 25
Мерења емисије материја које утичу на квалитет воде 26
Мерење буке у животној средини 26
Отпад 26
Енергетска ефикасност 26
Мониторинг радне средине 27
Обука запослених 27
Повреде на раду 27
Здравствена заштита 27

4. ОГРАНАК „ТЕРМОЕЛЕКТРАНЕ И КОПОВИ КОСТОЛАЦ“ – ПОВРШИНСКИ КОПОВИ 29

Преглед и статус дозвола 29
Мерење квалитета ваздуха 29
Мерења емисије материја које утичу на квалитет воде 29
Мерење концентрације материја које утичу на квалитет земљишта 29
Мерење буке у животној средини 30
Отпад 30
Мониторинг радне средине 31
Обука запослених 31
Повреде на раду 31
Здравствена заштита 31

5. ОГРАНАК „ТЕРМОЕЛЕКТРАНЕ НИКОЛА ТЕСЛА“ 32

Преглед и статус дозвола 32
Мерење квалитета ваздуха 32
Мерења емисије материја које утичу на квалитет ваздуха 33
Мерења емисије материја које утичу на квалитет воде 35
Мерење концентрације материја које утичу на квалитет земљишта 38

Мерење буке у животној средини 39
Отпад 40
Мониторинг радне средине 40
Обука запослених 40
Повреде на раду 41
Здравствена заштита 41

6. ОГРАНАК „ТЕРМОЕЛЕКТАРНЕ И КОПОВИ КОСТОЛАЦ“-ТЕРМОЕЛЕКТРАНЕ 42

Преглед и статус дозвола 42
Мерење квалитета ваздуха 42
Мерења емисије материја које утичу на квалитет ваздуха 43
Мерење емисије материја које утичу на квалитет вода 46
Мерење концентрације материја које утичу на квалитет земљишта 49
Мерење буке у животној средини 50
Отпад 50
Мониторинг радне средине 51
Обука запослених 51
Повреде на раду 52
Здравствена заштита 52

7. ОГРАНАК „ПАНОНСКЕ ТЕРМОЕЛЕКТРАНЕ-ТОПЛАНЕ“ 53

7.1. Преглед и статус дозвола 53
Мерење квалитета ваздуха 53
Мерења емисије материја које утичу на квалитет ваздуха 53
Мерења емисије материја које утичу на квалитет вода 55
Мерење концентрације загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту 58
Мерење буке у животној средини 58
Отпад 59
Мониторинг радне средине 59
Обука запослених 59
Повреде на раду 59
Здравствена заштита 59

8. ОГРАНАК „ХИДРОЕЛЕКТАРНЕ ЂЕРДАП“ 61

Преглед и статус дозвола 61
Идентификовани негативни утицај на проток и еколошки систем испод акумулације 61
Вода 61
Отпад 62
Мерење буке у животној средини 62
Мерење емисија у ваздух 62
Мониторинг радне средине 62

Обука запослених **62**
Повреде на раду **62**
Здравствена заштита **63**

9. ОГРАНАК „ДРИНСКО – ЛИМСКЕ ХИДРОЕЛЕКТРАНЕ“ **64**

Преглед и статус дозвола **64**
Идентификовани негативни утицај на проток и еколошки систем испод акумулације **64**
Вода **64**
Отпад **65**
Мерење буке у животној средини **65**
Мониторинг радне средине **65**
Обука запослених **66**
Повреде на раду **66**
Здравствена заштита **66**

10. ОГРАНАК „ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ“ **67**

Преглед и статус дозвола **67**
Идентификовани негативни утицај на проток и еколошки систем испод акумулације **67**
Вода **67**
Отпад **68**
Мерење буке у животној средини **68**
Студије о процени утицаја на животну средину **68**
Мониторинг радне средине **68**
Обука запослених **68**
Повреде на раду **69**
Здравствена заштита **69**

ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ О ЗАШТИТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ **70**

УВОД

Извештај о стању животне средине за Акционарско друштво „Електропривреда Србије“ за 2025. годину урађен је на основу препорука у погледу садржаја и форме – модела извештаја који је дала Европска банка за обнову и развој и на основу података о праћењу стању животне средине које су доставила одговорна лица из Организационих целина ЕПС АД.

Подаци о количинама емитованих материја које утичу на квалитет ваздуха дати су на основу прорачуна који је заснован на мереним масеним коцентрацијама, односно протоцима емисија и временима рада блокова (котлова) у 2025. години.

Преглед Законске регулативе Републике Србије која се односи на заштиту животне средине на основу које је вршено вредновање, упоређивање мерених вредности загађујућих материја и других параметара са дозвољеним вредностима, дат је на крају документа.

I АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО „ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ“

Акционарско друштво „Електропривреда Србије“ Београд је вертикално организовано друштво у 100% државном власништву. Оснивач ЕПС АД је Република Србија, и права Оснивача остварује Влада Републике Србије. Органи Акционарског друштва „Електропривреда Србије“ Београд су Извршни одбор, Надзорни одбор и Скупштина.

Претежна делатност Акционарског друштва „Електропривреда Србије“ Београд је енергетска делатност: производња електричне енергије, шифра делатности 35.11.

Мисија „Електропривреде Србије“ је стабилна производња електричне енергије и сигурно снабдевање купаца електричном енергијом у складу са тржишним принципима и кретањима, постепено достизање карбонске неутралности, уз повећање коришћења обновљивих извора за производњу електричне енергије, примену мера очувања и унапређења животне средине, иновативних решења и напредних технологија, уз стално повећање квалитета услуга и нивоа задовољства купаца.

Визија „Електропривреде Србије“ је да буде професионална, тржишно оријентисана и профитабилна енергетска компанија, са високо развијеном корпоративном организацијом и културом, лидер на домаћем тржишту електричне енергије, утицајна на регионалном и европском тржишту електричне енергије, покретач националног и економског развоја, као и поуздан партнер домаћих и међународних институција у примени иновативних решења и услуга.

Привредно друштво „ЕПС Трговање" д.о.о. Љубљана, основано је 1. јула 2014. године као прво привредно друштво (ПД) које је ЕПС АД основао у иностранству ради трговине електричном енергијом.

ЕПС АД има оснивачка права у три јавна предузећа на Косову и Метохији. Од јуна 1999. године ЕПС АД није у могућности да управља својим капацитетима на КиМ.

Друштво „ЕЛЕКТРОСЕВЕР“ д.о.о. са седиштем у Северној Митровици, основано је уз сагласност Владе 05 број 023-923/2016 од 11. фебруара 2016. године, и обавља послове снабдевања и услуге дистрибуције електричне енергије становништва на подручју четири општине на северу АП Косово и Метохија: Северна Митровица, Звечан, Лепосавић и Зубин Поток.

Производња угља у ЕПС АД

У ЕПС АД производња угља се обавља у оквиру Организационих целина ЕПС АД: Огранак РБ „Колубара“, Огранак ТЕ-КО „Костолац“ и ЈП ПК „Косово“**. Количине произведеног сировог и сушеног угља (изузев за ЈП ПК Косово**) у 2025. години, дате су у Табели 1.

Табела 1

АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО „ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ“							
ПРОИЗВОДЊА УГЉА У 2025. ГОДИНИ							
Организациони део		**Производња угља (t)**			**Производња откривке (m³čm)**		
		План	**Остварено**	**%**	**План**	**Остварено**	**%**
ОГРАНАК РБ КОЛУБАРА - ПОВРШИНСКИ КОПОВИ							
Поље Г		4.550.000	4.323.028	95,01	6.500.000	6.140.699	94,47
Тамнава – Западно Поље		11.500.000	11.754.694	102,21	27.700.000	27.141.263	97,98
Радљево		-	661.267	-	3.300.000	2.957.799	89,63
Поље Е		6.750.000	5.834.534	86,44	29.500.000	18.911.648	64,11
УКУПНО (СИРОВИ УГАЉ*): **ОГРАНАК РБ КОЛУБАРА - ПК**		**22.800.000**	**22.573.523**	**99,01**	**67.000.000**	**55.151.409**	**82,32**
Колубара Прерада (сушени угаљ)	Са прашином	237.000	212.529	89,67	-	-	-
	Без прашине	225.000	211.066	93,81	-	-	-
ОГРАНАК ТЕ-КО КОСТОЛАЦ - ПОВРШИНСКИ КОПОВИ							
Дрмно		10.000.000	10.218.633	102,19	49.000.000	48.019.630	98,00

УКУПНО: ОГРАНАК ТЕ-КО КОСТОЛАЦ - ПК	**10.000.000**	**10.218.633**	**102,19**	**49.000.000**	**48.019.630**	**98,00**
УКУПНО: ПОВРШИНСКИ КОПОВИ ЕПС АД	**32.800.000**	**32.792.156**	**99,98**	**116.000.000**	**103.171.039**	**88,94**

* Укупна количина сировог угља из које се узима део за производњу сушеног угља

Производња електричне енергије у ЕПС АД

У ЕПС АД производња електричне енергије се врши у термоенергетским објектима: ТЕ „Никола Тесла“, ТЕ- КО „Костолац“, „Панонске“ ТЕ-ТО, ЈП ТЕ „Косово“* и у хидроелектранама: ХЕ „Ђердап“ и „Дринско – Лимске“ ХЕ. Подаци о производњи електричне енергије (изузев за ЈП ТЕ „Косово“*) у 2025. години дати су у Табели 2.

Табела 2

АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО „ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ“			
ПРОИЗВОДЊА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ У 2025. ГОДИНИ			
Огранак	**Блок**	**Производња Електричне енергија (GWh)**	
		на генератору	**на прагу**
ТЕ НИКОЛА ТЕСЛА			
ТЕ НИКОЛА ТЕСЛА А	А1 - А2	1.673,453	1.518,226
	А3 - А5	5.026,824	4.535,106
	А6	852,127	755,464
ТЕ НИКОЛА ТЕСЛА Б	Б1 - Б2	7.645,648	7.178,904
ТЕ КОЛУБАРА А	А1 - А4	184	182,030
	А5	219,456	200,272
ТЕ МОРАВА	А	287,032	259,879
УКУПНО: ТЕ НИКОЛА ТЕСЛА		**15.888,540**	**14.629,881**
ТЕ-КО КОСТОЛАЦ			
ТЕ КОСТОЛАЦ А	А1	463,844	410,254
	А2	825,760	753,595
ТЕ КОСТОЛАЦ Б	Б1	2.286,599	2.056,068
	Б2	2.164,017	1.942,764
	Б3*	2.305,504	2.025,448
УКУПНО: ТЕ-КО КОСТОЛАЦ		**8.045,724**	**7.188,129**
ПАНОНСКЕ ТЕ-ТО			
ТЕ-ТО НОВИ САД		432,916	381,776
ТЕ-ТО ЗРЕЊАНИН		-	-
ТЕ-ТО СРЕМСКА МИТРОВИЦА		-	-
УКУПНО: ПАНОНСКЕ ТЕ-ТО		**432,916**	**381,776**
УКУПНО: ТЕ И ТЕ-ТО		**24.367,180**	**22.199,785**
ХИДРОЕЛЕКТРАНЕ			
ХЕ ЂЕРДАП		5.700,004	5.670,940
ДРИНСКО-ЛИМСКЕ ХЕ		2.667,512	2.649,628
МАЛЕ ХЕ		24,77	24,77
УКУПНО: ХИДРОЕЛЕКТРАНЕ		**8.392,292**	**8.345,345**
ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ			
ВЕТАР		7,160	7,160
СОЛАР		3,528	3,528
УКУПНО: ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ		**10,688**	**10,688**
ЈП ЕЛЕКТРОКОСМЕТ*			
УКУПНО: ЕПС АД (без КиМ)		**32.770,16**	**30.555,82**

* Од јуна 1999. године ЕПС АД не управља својим капацитетима на Косову и Метохији

Потрошња горива у термоенергетским постројењима ЕПС АД

У Табели 3. дати су подаци о потрошњи чврстог, течног и гасовитог горива у ТЕ и ТЕ-ТО ЕПС АД за 2025. годину.

Табела 3

АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО „ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ“						
ПОТРОШЊА ГОРИВА У 2025. ГОДИНИ						
Организациони део	**Блок /котао**	**Гориво**				
		Угаљ	**Мазут**	**Нафта**	**Гас**	**Биомаса**
		t	t	t	Nm^3	kt
ОГРАНАК ТЕ НИКОЛА ТЕСЛА						
ТЕ НИКОЛА ТЕСЛА А	А1	888.707,89	11.768,29	-	-	-
	А2	1.251.167,01	15.422,35	-	-	-
	А3	1.889.072,11	4.105,68	-	-	-
	А4	2.660.867,50	3.411,72	-	-	-
	А5	2.367.703,28	6.372,82	-	-	-
	А6	1.203.445,22	2.252,12	-	-	-
ТЕ НИКОЛА ТЕСЛА Б	Б1	10.256.805	13.022	-	-	-
	Б2		6.376	-	-	-
ТЕ КОЛУБАРА А	К1	5.315	-	137	-	-
	К2	-	-	-	-	-
	К3	-	-	-	-	-
	К4	98.434	-	369	-	-
	К5	202.533	-	441	-	-
	К6	295.634	-	562	-	-
ТЕ МОРАВА	А1	353.348	406	1.129	-	-
УКУПНО:		**21.473.032,01**	**63.136,98**	**2.638**	**-**	**-**
ОГРАНАК ТЕ-КО КОСТОЛАЦ						
ТЕ КОСТОЛАЦ А	А1	696.123	-	3.104	-	-
	А2	1.155.334	-	1.646	-	-
ТЕ КОСТОЛАЦ Б	Б1	2.801.082	3.616	-	-	-
	Б2	2.601.203	2.086	-	-	-
	Б3	2.523.789	5.186	-	-	-
УКУПНО:		**9.777.531**	**10.888**	**4.750**	**-**	**-**
ОГРАНАК РБ КОЛУБАРА						
ТОПЛАНА ВРЕОЦИ	К1 и К2	205.798	254,98	-	-	-
УКУПНО:		**205.798**	**254,98**	**-**	**-**	**-**
ОГРАНАК ПАНОНСКЕ ТЕ-ТО						
ТЕ-ТО НОВИ САД	А1	-	-	-	-	-
	А2	-	-	-	132.689.040	-
	Димњак, оба блока - континуална мерења	-	-	-	0,00	-
ТЕ-ТО ЗРЕЊАНИН	А1	-	-	-	0,00	-
	А2	-	-	-	417.307	-
ТЕ-ТО СРЕМСКА МИТРОВИЦА	А3 (К3 и К4)	-	-	-		-
	S2400 1-3	-	-	-	614.339,20	-
	Котао на биомасу	-	-	-	129.184,80	5,28
УКУПНО: ТЕ и ТЕ-ТО		**-**	**-**	**-**	**133.849.871**	**5,28**
УКУПНО: ЕПС АД		**31.456.361,01**	**74.279,96**	**7.388**	**133.849.871**	**5,28**

Емисија материја из термоенергетских постројења које утичу на квалитет ваздуха и емисије CO_2

Подаци о укупној емисији материја из термоенергетских постројења које утичу на квалитет ваздуха и емисије CO_2 у 2025. години за Организационе целине ЕПС АД (изузев за ЈП ТЕ Косово*) дати су у Табели 4.

Табела 4

АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО „ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ“				
КОЛИЧИНЕ ЕМИТОВАНИХ МАТЕРИЈА ИЗ ТЕРМОЕНЕРГЕТСКИХ ПОСТРОЈЕЊА КОЈЕ УТИЧУ НА КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА У 2025. ГОДИНИ				
Организациони део	**t / godina**			
	Прашкасте материје	**SO_2**	**NO_x(NO_2)**	**CO_2**
ОГРАНАК ТЕ НИКОЛА ТЕСЛА	4.534,70	153.168,08	26.976,40	17.152.578,75
ОГРАНАК ТЕ-КО КОСТОЛАЦ	941,95	43.919,74	6.472,74	8.076.866,16
ОГРАНАК ПАНОНСКЕ ТЕ-ТО	1,43	0,03	636,10	272.720,56
ОГРАНАК РБ КОЛУБАРА	88,55	663,30	132,45	192.131,50
УКУПНО: ЕПС АД	**5.566,63**	**197.751,15**	**34.217,69**	**25.694.296,97**

Повреде на раду у ЕПС АД

У Табели 5. дати су подаци о броју повреда запослених на раду у 2025. години за Организационе целине ЕПС АД.

Табела 5

АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО „ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ“						
ПОВРЕДЕ НА РАДУ У 2025. ГОДИНИ						
Организациони део	**Број запослених**	**Повреде у односу на број запослених**				
		Лаке	**Тешке**	**Смртне**	**Укупно**	**%**
ОГРАНАК РБ КОЛУБАРА	9.775	136	29	2	167	1,71
ОГРАНАК ТЕ-КО КОСТОЛАЦ – ПОВРШИНСКИ КОПОВИ	1.715	10	4	0	14	0,82
ПОВРШИНСКИ КОПОВИ:	**11.490**	**146**	**33**	**2**	**181**	**1,58**
ОГРАНАК ТЕ НИКОЛА ТЕСЛА	2.204	37	9	2	48	2,18
ОГРАНАК ТЕ-КО КОСТОЛАЦ - ТЕРМОЕЛЕКТАРНЕ	904	8	0	0	8	0,88
ОГРАНАК ПАНОНСКЕ ТЕ-ТО	304	2	1	0	3	0,99
ТЕРМОЕЛЕКТРАНЕ:	**3.412**	**47**	**10**	**2**	**59**	**1,73**
ОГРАНАК ХЕ ЂЕРДАП	1.107	11	4	0	15	1,36
ОГРАНАК ДРИНСКО – ЛИМСКЕ ХЕ	463	5	2	0	7	1,51
ОГРАНАК ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ	58	0	0	0	0	0,00
ХЕ И ОИЕ:	**1.628**	**16**	**6**	**0**	**22**	**1,35**
УПРАВА ЕПС АД	**1.024**	**14**	**6**	**0**	**20**	**1,95**
ОГРАНАК ЕПС СНАБДЕВАЊЕ	**1.272**	**8**	**2**	**0**	**10**	**0,79**
УКУПНО: ЕПС АД	**18.826**	**231**	**57**	**4**	**292**	**1,55**

Здравствена заштита запослених у ЕПС АД

У Табели 6. дати су подаци о здравственој заштити запослених која обухвата обавезне прегледе при ступању у радни однос, као и периодичне прегледе који су извршени са циљем да се провери радна способност запослених, а који су обављени у 2025. години у Организационим целинама ЕПС АД.

Табела 6

АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО „ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ“											
РАДНА СПОСОБНОСТ ЗАПОСЛЕНИХ У 2025. ГОДИНИ											
Организациони део	**Број запослених**	**Периодични прегледи**				**За посао**					
		Упућено на преглед		**Прегледано**		**Способно**		**Ограничено способно**		**Неспособно**	
		број	**%**	**број**	**%**	**број**	**%**	**број**	**%**	**број**	**%**
ОГРАНАК РБ КОЛУБАРА	9.775	8.031	82,16	7.249	90,26	6.151	84,85	813	11,22	285	3,93
ОГРАНАК ТЕ-КО КОСТОЛАЦ – ПОВРШИНСКИ КОПОВИ	1.715	852	49,68	845	99,18	756	89,47	68	8,05	10	1,18
ПОВРШИНСКИ КОПОВИ	**11.490**	**8.883**	**77,31**	**8.094**	**91,12**	**6.907**	**85,33**	**881**	**10,88**	**295**	**3,64**
ОГРАНАК ТЕ НИКОЛА ТЕСЛА	2.204	1.742	79,04	1.705	97,88	1.527	89,56	171	10,03	7	0,41
ОГРАНАК ТЕ-КО КОСТОЛАЦ	904	728	80,53	724	99,45	702	96,96	21	2,90	1	0,14
ОГРАНАК ПАНОНСКЕ ТЕ-ТО	304	233	76,64	233	100,00	122	52,36	111	47,64	0	0,00
ТЕРМОЕЛЕКТРАНЕ	**3.412**	**2.703**	**79,22**	**2.662**	**98,48**	**2.351**	**88,32**	**303**	**11,38**	**8**	**0,30**
ОГРАНАК ХЕ ЂЕРДАП	1.107	177	15,99	166	93,79	150	90,36	16	9,64	0	0,00
ОГРАНАК ДРИНСКО–ЛИМСКЕ ХЕ	463	141	30,45	141	100,00	113	80,14	28	19,86	0	0,00
ОГРАНАК ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ	58	32	55,17	32	100,00	27	84,38	5	15,62	0	0,00
ХЕ И ОИЕ	**1.628**	**350**	**21,5**	**339**	**96,86**	**290**	**85,55**	**49**	**14,45**	**0**	**0,00**
УПРАВА ЕПС АД	**1.024**	**0**	**0,00**	**0**	**0,00**	**0**	**0,00**	**0**	**0,00**	**0**	**0,00**
ОГРАНАК ЕПС СНАБДЕВАЊЕ	**1.272**	**0**	**0,00**	**0**	**0,00**	**0**	**0,00**	**0**	**0,00**	**0**	**0,00**
УКУПНО: ЕПС АД	**18.826**	**11.936**	**63,40**	**11.095**	**92,95**	**9.548**	**86,06**	**1.233**	**11,11**	**303**	**2,73**

Напомена: Од укупног броја прегледаних на периодичном лекарском прегледу за 11 запослених на ПК Дрмно није дата оцена радне способности због додатних специјалистичких анализа, из тог разлога проценат способних, ограничено способних и неспособних израчунаван је у односу на број извештаја Службе медицине рада који износи 834 лекараска извештаја, а не у односу на број укупно прегеледаних.

Представке заинтересованих страна у ЕПС АД

У Табели 7. дату су подаци о представкама заинтересованих страна везаних за животну средину у ЕПС АД за 2025.годину.

Табела 7

АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО „ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ“				
ПРЕДСТАВКЕ ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ СТРАНА У 2025. ГОДИНИ				
Р.б.	**Организациони део**	**Приговор (број и датум) и од кога је достављен**	**Предмет приговора**	**Предузете мере**
1.	**Огранак Термоелектране и копови Костолац**	31.05.2025. Новинско издавачко привредно друштво РЕЧ НАРОДА АД Пожаревац	Молба за одговоре на питања која постављају учесници Збора грађана у Костолцу, која се односе на депонију пепела, депонију гипса и ветропарк Костолац (молба је упућена меилом	Одговор писаним путем редакцији Реч народа 02.06.2025.
		20.10.2025. Ненад Стојимировић	Захтев за спречавање разношења угљене прашине са претоварне станице УЗ-5 (послато меилом)	Одржан је састанак 27.10.2025. Сачињен је записник са састанка Одговорено је писаним путем 27.10.2025. (меил)
2.	**Огранак Хидроелектране Ђердап**	20.05.2025. Општина Кладово и China Road and Bridge Corporation Serbia Branch	Дефинисање параметара постројења за пречишћавање отпадних вода у Костолцу	Решен захтев
		12.08.2025 Представници Месне заједнице Михајловац и Општине Неготин.	Решавање легализације фекалне канализације у насељу Стари Михајловац	Решавање у току Одржан састанак
3.	**Огранак Дринско-Лимске хидроелектране**	2601500E.02.01.-95092/1-2025, 30.01.2025.	Група грађана општине Бајина Башта - Молба за помоћ у решавању проблема реконструкције водоводне мреже - реализација у току	Реализација у току

		2601500-E.02.01.-276934/1-2025, 20.03.2025.	Власници стамбених објеката у Изворској улици у Перућцу - Молба за решавање снабдевања питком водом из Водовода у Перућцу - завршено у августу 2025.	Реализовано у августу 2025.године
		2601500-E.02.01.-393065/1-2025, 16.04.2025.	Месна заједница Заовине - Помоћ за поправку пута, који има улогу алтренативног пута у случају хаварије на цевоводу система "Ђурићи" - завршено у мају 2025.	Реализовано у мају 2025.године
4.	**Управа ЕПС АД**	12. фебруара 2025. године, ЕПС АД број 12.02.59142458/1-25, поднет од стране Немање Поповића, за Миодрага Петровића	Извођење радова регулације реке Пештан и контроле отицања поплавних вода	Достављено обавештење бр.12.02-142458/2-25 од 27.02.2025.
		30.10.2025. године, бр. 12.01.1202611/1-25 Андреј Стојановић из Врања, новинар портала „Слободна реч“,	Информације о статусу остваривања плана из документа „Зелени пут“ (Go Green Road) и о статусу и раду термоелектране „Колубара А“ и „Морава“ и Информације о квалитету угља у термоелектрани ТЕНТ А у Обреновцу.	Достављено обавештење бр.12.01.1202611/-25 од 13.11.2025.

		22. октобра 2025. године, ЕПС АД број 12.02.1161258/1-25 Друштво за заштиту и проучавање птица Србије	Количине и квалитет воде на месту преградног профила бране Увац где се мери кота нивоа воде у акумулацији и одређује укупан и средњи дневни доток воде, али врше и квартални анализе квалитета воде узводно и низводно од бране Увац	Достављено Обавештење бр:12.02.1161258/2-25 од 03.11.2025.
		13.10.2025. године, ЕПС АД број 05.01.1115517/1-2025 Драган Миленковић из Костолца	Фабрика воде Дрмно	Достављено Обавештење бр. 05.01.1115517/1-2025 од 28.10.2025.
		17.07.2025.године 12.02.779907/1-25 адвокат Павле Милутиновића, у својству пуномоћника Слободана Радосављевића из Грабовца	Пепелиште Грабовац ТЕНТ Обреновац	Достављено Обавештење бр.12.02.779907/2-2025 од 29.08.2025.
		24. 07. 2025. године бр. 12.01.808586/1-25 („инт.бр. 51/ЕЛЦ“), Клиника за право заштите животне средине	интегрисане дозволе	Достављено Обавештење бр. 12.02.808586/2-25 од 08.08.2025.
		24. 07. 2025. године бр. 12.01.808612/1-25 („инт.бр. 52/ЕЛЦ“); Клиника за право заштите животне средине	Извештаји о извршеним мерењима отпадних вода	Достављено Обавештење бр. 12.02.808586/2-25 од 08.08.2025
		09. јула 2025. године, ЕПС АД број 12.02.739499/1-24 (у даљем тексту: Захтев), поднет од стране удружења „Студенац“,	Радови - Специјални резерват природе Увац	Достављено Обавештење бр. 12.02-739499/2-25 од 15.07.2025.

		25.08.2025. године, број 12.02.923415/1-25 који је поднела Уније еколога Подриње	Чишћење, уклањање нагомиланих седимената из акумулације ХЕ Зворник	Достављено Обавештење бр. 12.02.923415/ 2 -25 од 08.09.2025.
		28.07. 2025. године, ЕПС АД број 12.02.818633/1-25 , поднет од стране Александра Костића из Лазаревца, слободан приступ информацијама од значаја	Водоснабдевање Јунковца	Достављено Обавештење бр. 12.02-818633/2 -25 од 11.08.2025.

1. УПРАВА ЕПС АД

Управа ЕПС АД обавља своју делатност у Београду у пословним зградама у улицама Балканска 13, Царице Милице 2, Масарикова 1-3 и Поп Стојанова 2А.

Један од стратешких приоритета ЕПС АД је унапређење процесног управљања и усклађивање са захтевима међународних стандарда кроз увођење, сертификацију и интеграцију различитих система менаџмента у јединствени ИМС - Интегрисани Системи Менаџмента. ИМС представља основу за остваривање циљева одрживог развоја и подршку транспарентном извештавању у складу са европским и националним регулативама.

У Управи ЕПС АД на дан 31.12.2025. су имплементирани и сертификовани систем менаџмента квалитетом и систем менаџмента животном средином.
У Табели 8. су приказани статуси појединих система менаџмента у Управи ЕПС АД.

Табела 8

УПРАВА ЕПС АД					
Интегрисани системи менаџмента у оквиру Управе ЕПС АД					
Организациони део	**QMS**	**EMS**	**OH&S**	**ISMS**	**EnMS**
Управа ЕПС АД	Сертификат ISO 9001:2015	Сертификат ISO 14001:2015	У току је имплементација	У току је усаглашавање са Ограницима и припрема за сертификацију	-

У новембру 2025. године обављена је предсертификациона провера (Stage 1) система менаџмента животном средином. Током предсертификационе провере нису утврђени критични налази. Утврђени некритични налази су евидентирани и дато је позитивно мишљење за даљи процес сертификације. Након отклањања некритичних налаза, у децембру 2025. године успешно је урађена сертификациона провера (Stage 2) система менаџмента животном средином у Управи ЕПС АД. Током сертификационе провере нису утврђене неусаглашености већ су дате препоруке за унапређење и констатовано је да су отклоњени сви некритични налази са предсертификационе провере.

У поступку имплементације система менаџмента животном средином у складу са захтевима стандарда ISO 14001:2015, утврђени су и оцењени аспекти животне средине Управе ЕПС АД. Значајни аспекти животне средине у Управи ЕПС АД, с обзиром на предмет и подручје примене система менаџмента животном средином, су: потрошња папира, потрошња тонера, настанак електронског отпада (рачунари, штампачи, флуоцеви и сл) и складиштење и одлагање опасног отпада. За аспекте животне средине који су оцењени као значајни дефинисани су циљеви система менаџмента животном средином као и друге мере које је неопходно предузети како би се обезбедила контрола и управљање аспектима животном средином.

Осим аспеката животне средине, а у складу са захтевима стандарда, урађено је између осталог и:

- Утврђивање контекста и заинтересованих страна за систем менаџмента животном средином;
- Идентификовање и вредновање законских и других захтева са којима се ЕПС АД сагласио;
- Утврђивање, процена и третман ризика заштите животне средине;

- Идентификовање и обезбеђивање потребних ресурса за фунционисање система менаџмента животном средином;
- Утврђивање контрола над операцијама;
- Идентификовање и процена ванредних ситуација и дефинисање планова поступања и др.

У Огранцима (сви осим Обновљиви извори), ЕПС АД је имплементирао и сертификовао следеће системе менаџмента:

- ISO 9001 – Систем управљања квалитетом
- ISO 14001 – Систем управљања животном средином
- ISO 45001 – Систем управљања здрављем и безбедношћу на раду
- ISO 50001 – Систем управљања енергијом

Наредни значајан корак у функционисању система менаџмента животном средином у ЕПС АД јесте усаглашавање појединих система менаџмента ради обједињене сертификације – Управа и Огранци.

Отпад

ЕПС АД је у децембру 2025. године први пут за локације зграда у којима се обављају само административни послови припремило План управљања отпадом у Управи ЕПС АД из члана 15. Закона о управљању отпадом („Службени гласник РС”, бр. 36 од 15. маја 2009, 88 од 23. новембра 2010, 14 од 22. фебруара 2016, 95 од 8. децембра 2018 - др. закон, 35 од 29. априла 2023.). Овај план је припремљен у сарадњи са правним лицем „Aurora green“ д.о.о. Београд, према уговору о пружању услуга који је закључен јуна 2025. године. Пословни објекти на које се односи овај план налазе се на адресама:

- улица Балканска 13 – Београд;
- улица Царице Милице 2 – Београд;
- улица Масарикова 1-3 – Београд;
- улица Космајска 58 – Београд;
- улица Поп Стојанова 2 - Београд и
- улица Колубара Б - административне просторије у Лазаревцу.

За ове локаиције не постоји обавеза израде Плана управљања отпадом с обзиром да количине које настају у календарској години вишеструко мање од 100 t неопасног отпада и 200 kg опасног отпада. Предузеће је ипак припремило план, као елемент стратегије управљања отпадом у Управи ЕПС АД.

Енергетска ефикасност

У 2025. години спроведене су следеће активности у циљу унапређења енергетске ефикасности административно пословних објеката:

- Енергетска санација објеката у улици Балканска 13 и Царице Милице 2

- Током 2025. израђени су пројекти, добијена је сагласност на пројекте од стране Градског завода за заштиту споменика културе Града Београда (ГЗЗСКГБ). Пројектна документација је постављена на ЦЕОП платформу и очекују се дозволе за извођење радова. По добијању дозвола, израдиће се и нови Енергетски пасоши објеката.
- систем централне климатизације дефинисан је као пројекат реконструкције машинских инсталација, предузете су неопходне радње за добијање адекватног власничког основа, док је пројектант прилагођавао пројекат форми реконструкције како би се добиле потребне дозволе.

- У објекту у Царице Милице 2 замењени су сви радијатори, урађено је и термоизоловање фасадних зидова из унутрашњег простора.

- реконструкција подстаница у објектима Масарикова 1-3 и Царице Милице 2.

  Током 2025. израђена је пројекатна документација за реконструкцију подстаница, постављена је на ЦЕОП и дозволе се још чекају.

  - Наставак грађевинско занатских радови на уређењу пословног простора: замена расвете новом ЛЕД расветом и адаптиран је 5. спрат у Царице Милице 2.

Мониторинг радне средине

Нису рађена испитивања услова радне околине у 2025. години.

Обука запослених

Обука запослених ради се према Програму оспособљавања за безбедан и здрав рад у Акционарском друштву „Електропривреда Србије“ и у складу са процедурама система менаџмента здрављем и безбедношћу на раду према захтевима стандарда ISO 45001.

Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад обавља се код заснивања радног односа, приликом премештаја на друге послове, приликом увођења нове технологије и нових средстава за рад. Оспособљавање се одвија теоријски и практично.

Обука и провера знања ради се за запослене који раде на радним местима са повећаним ризиком као и за запослене који раде на радним местима која нису са повећаним ризиком.

Број оспособљених за безбедан и здрав рад у Управи ЕПС АД је 96 запослених.

Повреде на раду

Број повреда на раду у 2025. години у Управи ЕПС АД био је 20 од чега су 14 лаке и 6 тешких повреда. Није било смртних повреда.

Здравствена заштита

Здравствена заштита обухвата спровођење мера и активности за очување и унапређење здравља запослених, спречавање, сузбијање и рано откривање болести, повреда и других поремећаја здравља и благовремено, делотворно и ефикасно лечење, здравствену негу и рехабилитацију. Од укупно 1.024 запослена прегледано је 622.

2. ОГРАНАК „ЕПС СНАБДЕВАЊЕ“

Мониторинг радне средине

У 2025. години није рађен мониторинг радне средине.

Обука запослених

Обука запослених одвија се према Програму оспособљавања за безбедан и здрав рад у Акционарском друштву „Електропривреда Србије“ и у складу са процедурама система менаџмента здрављем и безбедношћу на раду према захтевима стандарда ISO 45001.

Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад ради се код заснивања радног односа, приликом премештаја на друге послове, приликом увођења нове технологије и нових средстава за рад. Оспособљавање се спроводи теоријски и практично.

Обука и провера знања обавља се за запослене који раде на радним местима са повећаним ризиком, као и за запослене који раде на радним местима која нису са повећаним ризиком.

Врсте обука које су спроведене у 2024. години биле су:

- У Огранку ЕПС Снабдевање је одржано 260 обука запослених за безбедан и здрав рад од укупно 1.272 запослених. Те обуке су спроведене за новопримљене запослене и запослене који су добили анексе уговора о раду.
- У Огранку ЕПС Снабдевање је одржано 197 обука запослених из области заштите од пожара од укупно 1.272 запослених. Те обуке су спроведене за новопримљене запослене и запослене који су добили анексе уговора о раду (по усвојеном Плану и програму обуке на који је дата сагласност Министарства унутрашњих послова).

Повреде на раду

Број повреда на раду у 2025. години у Огранку ЕПС Снабдевање је 10 од чега су 8 лаке и 2 тешке повреде. Није било смртних повреда.

Здравствена заштита

Здравствена заштита обухвата спровођење мера и активности за очување и унапређење здравља запослених, спречавање, сузбијање и рано откривање болести, повреда и других поремећаја здравља и благовремено, делотворно и ефикасно лечење, здравствену негу и рехабилитацију.

Од укупно 1.272 запослена прегледано је 942.

3. ОГРАНАК „РУДАРСКИ БАСЕН КОЛУБАРА“

Огранак РБ „Колубара“ је део друштва чија је основна делатност експлоатација, прерада и транспорт угља и састоји од организационих целина:

1. Дирекција
2. Површински копови
3. Прерада
4. Пројект
5. Метал

У организационој целини „Површински копови - Барошевац“ су активни површински копови:

1. „Тамнава Западно поље“
2. „Поље Г“
3. „Поље Е“
4. „Радљево“

3.1. ОГРАНАК „РБ КОЛУБАРА“ – ОЦ „ПОВРШИНСКИ КОПОВИ“

Преглед и статус дозвола

У 2025. години поднете су пријаве о почетку извођења рударских радова за Поље Е, Поље Д, Тамнава Западно поље, Поље Г, Радљево – север.

Добијена је лиценца за обављање стручних послова у газдовању шумама (2 ком.), Решење о додели жигова за шумску кривицу и Решење о додели жигова за посечено дрво.

Мерење квалитета ваздуха

Током 2025. године су урађена мерења квалитета ваздуха. Резултати мерења нису показали прекорачења граничних вредности на три мерна места. Мерна места су била Црпна станица Колубара, Водовод Каленић и Нови ватрогасни дом Радљево.

Мерења емисије материја које утичу на квалитет воде

- **Вода из система за одводњавање**

Воде из система предодводњавања и одводњавања представљају технолошки део система експлоатације угља. Воде које се испумпавају (рудничке отпадне воде) из ових система испуштају се без пречишћавања преко таложника у оближње реципијенте и то из:

- ПК „Поље Е“, Барошевац у реку Пештан и реку Туриј у, Медошевац у реку Пештан;
- ПК „Тамнава Западно поље“ у реку Колубару,
- ПК „Поље Г“ у реку Колубару,
- ПК „Радљево“ у старо корито реке Кладнице.

У складу са законом, контролу квалитета реципијената ради за то овлашћена лабораторија. У Квалитет вода које се испумпавају из површинских копова (из таложника у реципијент) је на задовољавајућем нивоу.

- **Санитарне воде**

Копови се снабдевају водом за пиће из регионалних водовода Медошевац, Каленић, Јунковац и Тамнава – Источно Поље.
Укупна количина испумпане воде је 23.039.310,10 m^3 а испоручене воде за пиће је 2.155.876,00 m^3. Количина насталих санитарних отпадних вода се може проценити на основу количина испоручене воде за пиће.

Мерење концентрације материја које утичу на квалитет земљишта

Током претходних година мерен је квалитет самородног земљишта на више десетина локација унутар директног подручја утицаја РБ „Колубара“. За констатована прекорачења максимално дозвољених вредности одређених тешких метала је, након просторне анализе и поређења са мерењима из претходних година, закључено да потичу од природног фона.

- **Преглед експроприсаних и рекултивисаних површина**

У Служби за биолошку рекултивацију, Одељење за пољопривреду спроводи мере биолошке рекултивације на 96,84 ha рекултивисаних површина.

У Служби за биолошку рекултивацију, Одељење за шумарство газдује са 611,30 ha рекултивисаних површина (шуме и шумско земљиште) од којих је 8,58 ha млади засад на завршној косини Тамнава Западног поља, а 602,72 ha је у Газдинској јединици „РБ Колубара“. У Газдинској јединици, у оквиру „Поља Д“, налази се и 49,28 ha експроприсаних шума и шумског земљишта.

Преглед експроприсаних и рекултивисаних површина до краја 2025. године:

- Експроприсане површине: 9.803,78 ha
- Површина земљишта уписана у катастар: 9.243,65 ha
- Површина земљишта коме је промењена намена: 1.444,50 ha
- Површина земљишта под грађевинским објектима: 104,62 ha
- Површине земљишта под одлагалиштем: 3.266,73 ha
- Рекултивисана површина (ha)
  - Шума: 611,30
  - Оранице: 89,84
  - Воћњаци: 7,00
  - Расадник: 0,00

Мерење буке у животној средини

Током 2025. године нису рађена мерења нивоа буке у животној средини.

Отпад

Произведен отпад у Огранку „Површински копови Барошевац“ за 2025. годину приказује се према прописима Републике Србије из области управљања отпадом - Званична номенклатура Правилника о категоријама, испитивању и класификацији отпада (Службени гласник РС“, бр. 56/2010, 93/2019, 39/2021 и 65/2024).

3.2. ОГРАНАК РБ КОЛУБАРА - ОЦ „ПРЕРАДА“ И ОЦ „МЕТАЛ“

3.2.1. ОЦ „ПРЕРАДА“

У оквиру Огранка РБ „Колубара“ – ОЦ „Прерада“ одвија се прерада и оплемењивање ровног угља са површинског копа „Поље Е“. Добијени угаљ се користи за снабдевање термоелектрана, широку потрошњу, индустрију и друго.

ОЦ „Прерада“ се састоји од следећих организационих делова:

- Центар за стручне послове
- Сува сепарација – погон
- Оплемењивање угља – погон
  - Мокра сепарација
  - Сушара и Класирница
  - Топлана
  - Одржавање
- Железнички транспорт – погон
- Центар за испитивање угља и отпадних вода (акредитована лабораторија)

Сви погони изграђени су на основу пројеката и поседују употребне дозволе.

Преглед и статус дозвола

Између осталих добијених дозвола, лиценци и других потребних одобрења издваја се:

- Решење о издавању дозволе за емисију гасова са ефектом стаклене баште (GHG) за ТО Вреоци, бр. 002289109 2024 14850 005 018 501 142 од 16.10.2024. године издато од стране Министарства заштите животне средине - Рок важења пет година према одредби из закона

Мерење квалитета ваздуха

Квалитет ваздуха у околини организационих јединица Огранка РБ „Колубара“ ради се у склопу мреже града Београда за аутоматски мониторинг квалитета ваздуха.

Мрежу града Београда за аутоматски мониторинг квалитета ваздуха, која је у надлежности града Београда поред осталих чине и мерна места на територији Општине Лазаревац у центру, где се врши мерење чађи, SO_2, NO_2, O_3 и PM_{10}.

Мерења емисије материја које утичу на квалитет ваздуха

Топлана - Вреоци је термоенергетски објекат за производњу прегрејане паре која се користи у технолошким процесима и за грејање индустријског круга и Лазаревца, капацитета 2x60 MW. Димни гасови пречишћавају се у електрофилтарском постројењу и испуштају у ваздух путем димњака висине 80 m.

У 2025. години нису рађена континуална мерења емисија због квара уређаја за континуално мерење.

У току 2025. године урађена су појединачна мерења емисија материја које утичу на квалитет ваздуха. Мерења је урадила акредитована лабораторија „Институт за заштиту на раду“ а.д. Нови Сад. Програмом контроле је обухваћено мерење стања димних гасова (температуре, притиска и влажности), запреминског протока, садржаја кисеоника, као и масене концентрације и емисиони фактори за сумпор диоксид (SO2), азотне оксиде (NOx - NO2), угљен моноксид (CO) и прашкасте материје.

На основу Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање („Сл. гласник РС“, бр. 6/16 и 67/21), Чланом 5. прописано је да стара велика постројења за сагоревање не морају да се усаглашавају са појединачним ГВЕ ако су од дана ступања на снагу наведене Уредбе обухваћени прелиминарном пријавом за

Национални план смањења емисије из стационарних великих постројења за сагоревање. ТО Вреоци обухваћена је Националним планом за смањење емисија.

Мерења емисије материја које утичу на квалитет воде

За одвијање технолошких процеса и оплемењивање угља (Мокре сепарације, Сушаре, Топлане) користи се техничка вода са водозахвата на реци Колубари. Највећа потрошња техничке воде у ОЦ „Прерада“ је за производњу прегрејане паре, транспорт пепела и шљаке и мокру сепарацију угља. У саставу ОЦ „Прерада“ је и водовод „Вреоци“ и водовод „Сува сепарација“ који пијаћом водом снабдевају индустријске погоне и насеље Вреоци.

У технолошком процесу прераде и оплемењивања колубарског лигнита настају отпадне воде Мокре сепарације, Сушаре, Топлане – хемијска припрема котловске воде и санитарне воде које се пречишћавају на постројењу за пречишћавање отпадних вода.

Постројење за пречишћавање отпадних вода се састоји од: прихватног резервоара, филтер таложника, базена за брзо мешање, емшер филтера, секундарног таложника, лагуна и сабирника пречишћених вода. Пречишћена вода из постројења за пречишћавање отпадних вода, преко водомерне станице, се испушта у канал и каналом дугим око 7 km транспортује до реке Колубаре.

Програмом контроле су обухваћене:

- воде реке Колубаре узводно од улива отпадних вода;
- отпадне воде на улазу у систем за пречишћавање;
- отпадне воде на излазу из система за пречишћавање;
- вода реке Колубаре низводно од улива отпадних вода.

Испитивањем је обухваћено одређивање физичко-хемијских и микробиолошких карактеристика воде које су од хигијенског, водопривредног и техничко-технолошког значаја и то: изглед воде, видљиве отпадне материје, температура воде, температура ваздуха, мутноћа, боја, pH-вредност, сулфати, специфична проводљивост, амонијак, укупни азот, хлориди, утрошак $KMnO_4$, НРК, BPK_5, суспендоване материје, седиментне материје, фенолне материје и минерална уља.

Контрола квалитета подземних вода је урађена у 8 пијезометара (3 у околини постројења за пречишћавање отпадних вода и 5 у околини депоније шљаке и пепела у Медошевцу).

У току 2025. године испитивања су урадиле овлашћене и акредитоване лабораторије „Институт за заштиту на раду“ а.д. Нови Сад и Центра за испитивање угља и отпадних вода ОЦ „Прерада

Урађена је анализа података квалитета подземних вода у околини депоније пепела и шљаке у Медошевцу. Оцена усаглашености са законским прописима је обављена упоређивањем измерених вредности концентрација загађујућих материја подземних вода у пијезометрима са ремедијационим вредностима концентрација опасних и штетних материја и вредности које могу указати на значајну контаминацију подземних вода према Уредби о граничним вредностума загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Сл.гласник РС“, бр. 30/2018 и 64/2019).

Све измерене вредности (Арсен (mg/l), Феноли (mg/l), Минерална уља (mg/l)) су испод ремедијационе вредности.

Пијезометри који се налазе у околини постројења за пречишћавање отпадних вода су суви тако да није узет узорак подземних вода.

Квалитет отпадних вода (Загађујућа материја, Суспендоване материје, Органске материје ХПК, Фенолни индекс) на улазу и излазу из постројења за пречишћавање отпадних вода је на задовољавајућем нивоу.

Испуштање пречишћених вода из постројења за пречишћавање отпадних вода не утиче негативно на квалитет реципијента, тј. реке Колубаре, где не долази до значајних промена у квалитету вода реке Колубаре.

Мерење концентрације материја које утичу на квалитет земљишта

У складу са Законом о заштити земљишта и Уредбом о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Сл. гласник РС“, бр. 30/2018 и 64/2019), ОЦ Прерада је обавезна су да прати утицај својих делатности на квалитет земљишта.

У току 2025. године урађена су физичко-хемијска испитивања земљишта на 12 локација у ОЦ Прерада. Испитивањем је обухваћено одређивање параметара квалитета земљишта и то: pH, садржај глине, садржај хумуса, TOC, Лакоприступачни фосфор, Укупни садржај N, Cd, Cr, Cu, Ni, Pb, Zn, Hg, As, B, Ca, Mg, Mn, Fe, Хлориди, Флуориди, Сулфати, Нитрати, Нитрити, Бромиди, Ортофосфати, C_6-C_{10} (бензинска фракција), C_{10}-C_{28} (дизелска фракција), C_{10}-C_{40} (минерална уља), (PAH)-укупни, (PSB).

Нема прекорачења ремедијационих вредности ни у једном узорку.

Мерење буке у животној средини

Мерење нивоа буке и оцена утицаја индустријских погона ОЦ „Прерада“ на ниво буке у животној средини у 2025. године урадила је акредитована лабораторија „МОНТ-Р“ д.о.о. Београд. Мерење нивоа буке је обављено на два мерна места.

На мерним местима ММ1 и ММ2 није рађена оцена затеченог стања нивоа буке, с обзиром на то да се налазе унутар претпостављене акустичке зоне 6 - Индустријска, складишна и сервисна подручја и транспортни терминали без стамбених зграда.

На основу добијених резултата није било прекорачења граничних вредности ниво буке према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефаката буке у животној средини („Сл.гласник РС“, бр.75/2010).

Отпад

Количина отпада произведена у 2025. години за ОЦ „Прерада“ приказује се према законској регулативи Републике Србије из области управљања отпадом - Званична номенклатура Правилника о категоријама, испитивању и класификацији отпада (Службени гласник РС“, бр. 56/2010, 93/2019, 39/2021 и 65/2024).

Количина произведеног пепела и шљаке од угља из Топлане Вреоци у 2025.години износи 20.356,00t

3.2.2. ОЦ „МЕТАЛ“

У оквиру Огранка РБ „Колубара“ – ОЦ „Метал“ ради се пројектовање, производња, монтажа и одржавање рударске, енергетске и процесне опреме.

У склопу ОЦ „Метал“ налазе се организациони делови, са кратким описима технолошких процеса:

- Центар за стручне послове;
- Погон за производњу: механичка и термичка обрада материјала и ливење, прање машинских делова, прање зауљених и замашћених површина делова;
- Погон за ремонт: ремонт рударске опреме, прање машинских делова, прање зауљених и замашћених површина делова;
- Погон Монтажа, измештен из круга Огранка, врши електромашинску монтажу рударске, процесне и термоенергетске опреме и постројења;
- Погон ЕЛМОНТ, измештен из круга Огранка, врши израду делова и склопова у радионицама, ревитализацију и регенерацију електро опреме, одржавање електроенергетских и телекомуникационих објеката на терену и прање аутомобила и електро опреме;
- Сопствено одржавање.

Сви погони изграђени су на основу валидних пројеката и поседују употребне дозволе.

Преглед и статус дозвола

У току 2025. године ОЦ „Метал“ није добио нове дозволе.

Мерење квалитета ваздуха

Квалитет ваздуха у околини организационих јединица Огранка РБ „Колубара“ ради се у склопу мреже града Београда за аутоматски мониторинг квалитета ваздуха.

Мрежу града Београда за аутоматски мониторинг квалитета ваздуха, која је у надлежности града Београда поред осталих чине и мерна места на територији Општине Лазаревац у центру, где се мери чађ, SO_2, NO_2, O_3 и PM_{10}.

Мерења емисије материја које утичу на квалитет ваздуха

Огранак „Метал“ је обавезан да уради мерења емисије загађујућих материја у ваздух из производних постројења у кругу Погона за производњу, као и мерења емисије из котларница у кругу Погона за Монтажу и Погона ЕЛМОНТ.

Појединачна мерења емисије загађујућих материја у ваздух је урадила акредитована лабораторија „Института за заштиту на раду“ а.д. Нови Сад. Програмом контроле је обухваћено мерење стања димних гасова (температуре, притиска и влажности), запреминског протока, као и масене концентрације и емисиони фактори за сумпор диоксид (SO_2), азотне оксиде (NOx - NO_2), прашкасте материје и органска једињења изражена као укупни угљеник.

Резултати анализе потврђују да постоји прекорачење емисије, према Уредби о мерењима емисије загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађења („Сл. гласник РС“, број 5/16 и 10/24) за котларнице у Погону за Монтажу и Погону ЕЛМОНТ у Лајковцу. Наведено прекорачење за угљен - моноксид (CO) је делимично због застарелости котлова и због загушења приликом ложења.

На основу резултата мерења у Погону за производњу оксиди азота изражени као NO_2, SO_2 и органска једињења изражена као укупни угљеник (C), на свим мерним местима су у складу са законским прописима. Све измерене вредности прашкастих материја су усклађене са законским прописима.

Мерења емисије материја које утичу на квалитет воде

Пречишћена вода из постројења за пречишћавање отпадних вода (сепаратора), која су инсталирана на пралиштима рударске опреме и ауто делова, као и регенерисаних делова опреме за багере, се улива у колекторе атмосферских отпадних вода и из круга Огранка „Метал“ се одводи кишном канализацијом у ПУТОКС постројење, а из њега каналом у реку Колубару.

У складу са Законом о водама („Сл. гласник РС", број 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 - др. закон), у току 2025. године испитивања је урадила овлашћена и акредитована лабораторија „Анахем“ д.о.о. Београд. Испитивањем је обухваћено одређивање физичко-хемијских и микробиолошких карактеристика воде и то: Температура воде°C, pH вредност, Мутноћа NTU, Биохем.потрошња кисеоника (БПК5) mg/l, Укупан азот mgN/l, Укупан фосфор, mgP/l , Амонијум јон (NH4-N) mgN/l, Електропроводљивост µS/cm, Арсен mg/l, Бакар mg/l, Цинк mg/l, Жива mg/l, Олово mg/l, Хром (укупни), Гвожђе, mg/l, Манган mg/l, Минерална уља mg/l, Escherichia coli.

За узете узорке испитивани параметри задовољавају вредности прописане Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 67/11, 48//12 и 1/16).

Мерење буке у животној средини

Током 2025. године нису рађена мерења нивоа буке.

Отпад

Произведене врсте отпада у 2025. години за ОЦ „Метал“, приказују се. према прописима Републике Србије из области управљања отпадом - Званична номенклатура Правилника о категоријама, испитивању и класификацији отпада (Службени гласник РС“, бр. 56/2010, 93/2019, 39/2021 и 65/2024)

Укупне количине предатог отпада на нивоу Огранка РБ Колубара у 2025. години износе 20.686,82t. Од тога је 20.356,00t пепела и шљаке из Топлане Вреоци одложено на сопственој депонији отпада.

Енергетска ефикасност

Одељење за енергетску ефикасност (ЕЕ) радило је на побољшању енергетских перформанси објеката и система. Спровођене су мере праћења потрошње енергије, анализа енергетских токова, као и активности на унапређењу управљања енергијом у складу са стандардом ISO 50001.

Након спроведене реорганизације пословања, Одељење за Енергетску ефикасност је од 01. октобра 2025 године постало саставни део Службе за заштиту животне средине.

У оквиру Одељења за енергетску ефикасност крајем 2025. године урађена је анализа потенцијала који се налази у систематском приступу замене угља као главног енергента у котларницама са дрвном биомасом која се генерише на шумским подручјима формираним на рекултивисаним површинама површинских копова

Потребно је достићи два циља:

- уштеда квалитетног угља са копова на источној страни колубарског басена
- максимално искоришћење расположиве дрвне биомасе у циљу спровођења пуне енергетске ефикасности овог потенцијала који се налази унутар самог предузећа

РБ Колубара као обвезник система енергетског менаџмента има обавезу према надлежном министарству да годишње прикупља податаке од значаја за праћење спровођења система енергетског менаџмента кроз информациони систем SEMIS који је попуњен је у марту 2025. У

базу су унети подаци везани за потрошњу енергије, списак највећих потрошача, као и планови за уштеду енергије.

Производња ровног угља у Рударском басену Колубара у 2025. износила је 22.573.523t.

У односу на производњу из 2024. која је износила 22.182.026t производња је већа за 1,77%.

Мониторинг радне средине

- **Мерење буке у радној средини**

У 2025. години рађено је зимско испитивање услова радне околине које спроводи фирма „Заштита Београд". На погонима „Поља Е", „Тамнава источно поље“, „Тамнава западно поље“, „Радљево север“ и „Помоћне механизације".

У огранку Колубара Метал током јануара 2025.године испитивани су услови радне околине у летњем периоду. Том приликом мерена је бука на мерним местима:

- Погон за производњу - 66 мерних места
- Погон за Ремонт - 19 мерних места
- Погон Елмонт - 8 мерних места.
- Сопствено одржавање - 6 мерних места

Није било прекорачења дозвољеног нивоа буке од 85 (dB(A))

Обука запослених

Обука запослених одвија се према Програму оспособљавања за безбедан и здрав рад у Акционарском друштву „Електропривреда Србије“ и у складу са процедурама система менаџмента здрављем и безбедношћу на раду према захтевима стандарда ISO 45001.

Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад спроводи се код заснивања радног односа, приликом премештаја на друге послове, приликом увођења нове технологије и нових средстава за рад. Оспособљавање се спроводи теоријски и практично.

Обука и провера знања ради се за запослене који раде на радним местима са повећаним ризиком као и за запослене на радним местима која нису са повећаним ризиком.

Провери знања из области БЗР-а и ЗОП-а подлежу сви запослени у Огранку РБ „Колубара“.

У РБ „Колубара“ у току 2025. године спроведено је оспособљавање из области безбедности и здравља на раду за 2.264 лица (у то спадају лица која имају заснивање радног односа, промену радног места, извођачи радова, ђака, ученика, студената, ангажованих у РБ Колубара преко других фирми). Осим тога, провера знања преко тестова ради се редовно и за све запослене у РБ Колубара. Овим је обухваћено 10.406 запослених.

Повреде на раду

Број повреда на раду у 2025. години у Огранку РБ Колубара било је 167 од чега су 136 лаке, 29 тешких и 2 смртне повреде.

Једна смртна повреда је била саобраћајна незгода на јавном путу, а друга смртна повреда је смрт на радном месту, коју, као претпоставку, колеге наводе здравствено стања запосленог. Комисија у социјалном, Републички фонд за здравствено осигурање, је обе повреде признала као повреде на раду.

Здравствена заштита

Лекарски прегледи обављени су на Медицини рада у Дому здравља „Др Ђорђе Ковачевић“, Лазаревац. Периодични лекарски прегледи обављају се једном годишње, а на преглед се упућују запослени који раде на радним местима са повећаним ризиком и запослени који користе опрему за рад са екранима.

Од укупно 9.775 запослених упућено је на преглед 8.031 а прегледано је 7.249 од чега је 6.151 способно, 813 ограничено способно и 285 неспособно за рад.

4. ОГРАНАК „ТЕРМОЕЛЕКТРАНЕ И КОПОВИ КОСТОЛАЦ“ – ПОВРШИНСКИ КОПОВИ

Огранак „ТЕ-КО Костолац“ чине четири организационе јединице:

- ТЕ „Костолац А“
- ТЕ „Костолац Б“
- Површински коп „Дрмно“ (ПК Дрмно)
- Површински коп „Ћириковац“ (ПК Ћириковац)

Активности на површинским коповима обављају се у организационим јединицама ПК Дрмно и ПК Ћириковац.

Преглед и статус дозвола

Током 2025. године, није се мењао статус постојећих дозвола, лиценци и осталих потребних одобрења у Огранку ТЕ – КО Костолац за организационе јединице ПК Дрмно и ПК Ћириковац.

Мерење квалитета ваздуха

Квалитет ваздуха у околини површинских копова ПК Дрмно и ПК Ћириловац и ТЕ „Костолац“ А и ТЕ „Костолац“ Б ради се у оквиру јединствене мреже мерних места.

Мерења емисије материја које утичу на квалитет воде

- **Воде из система за одводњавање**

Воде из система одводњавања рудника ПК „Дрмно“ највећим делом се одводе до базена расхладне воде ТЕ „Костолац“ Б а мањи део у реку Млаву. Воде из система одводњавања рудника ПК „Ћириковац“ се акумулирају у близини копа. Количине воде за ПК „Кленовник“ су мале и не мере се.

Контролу квалитета дренажних вода из система одводњавања (Укупни неорганski азот ,Сулфати (mg/l),Феноли (mg/l),Електрична проводљивост (µS/cm),Арсен (mg/l)) ПК „Дрмно“ у 2025. години је урадило овлашћено правно лице „Институт за заштиту на раду“ – Нови Сад.

- **Санитарне воде**

Вода која се на ПК „Дрмно“ користи за пиће и санитарне потребе је из изворишта Брадарац. Контролу квалитета пијаће воде ради овлашћени Завод за заштиту здравља из Пожаревца.

Контролу квалитета санитарних вода из система одводњавања ПК „Дрмно“ у 2025. години урадила је овлашћена лабораторија „Институт за заштиту на раду“ – Нови Сад.

Уређај за пречишћавање санитарних отпадних вода испуњава гаранције за суспендоване материје за сва мерења

Подаци о количинама потрошене воде за пиће и санитарне потребе као и количина дренажних вода из ПК „Дрмно“ у 2025. години су следећи:

Одводњавање: 38.852.289,80 (m^3/год)

Водовод: 67.739 (m^3/год)

Мерење концентрације материја које утичу на квалитет земљишта

На основу Закона о заштити земљишта („Сл.гласник РС“, бр 112/2015), као и Уредбом о систематском праћењу стања и квалитета земљишта („Сл.гласник РС“, бр 88/2020), узорковано је земљиште на ПК „Дрмно“ од стране фирме „Мипхем“ д.о.о. Узимање узорака урађено у вегетационом периоду и у невегетационом периоду.

У свим испитиваним узорцима садржај тешких метала и других токсичних елемената у земљишту се кретао у уобичајеним концентрацијама и испод ремедијационих вредности.

- **Преглед експроприсаних и рекултивисаних површина**

Експроприсане површине у 2025. години износе 28,24 ha па су укупне експрописане површине 4.598,43ha

Површине земљишта које су уписане у катастар непокретности износе укупно 595,34 ha.

Површина земљишта коме је промењена намена није увећана у 2025. години и износи укупно 458,61 ha.

Површине земљишта под грађевинским објектима су остале непромењене и износе укупно 1,41 ha.

Површине земљишта под одлагалиштем су остале непромењене и износе укупно 859,20 ha.

Рекултивисане површине обухватају површине под шумом, ораницама, воћњаком и расадником.

У 2025. години рекултивисане су површине:

- под шумом увећане су за 20,00 ha па закључно са 2025. годином износе укупно 221,21ha.
- под ораницама нису увећане, па закључно са 2025. годином износе укупно 400,80 ha.
- под воћњацима нису увећане и закључно са 2025. годином износе укупно 4,00 ha.
- под расадником нису увећане и закључно са 2025. годином износе укупно 15,00 ha.

Мерење буке у животној средини

Мерење нивоа буке у животној средини у оквиру редовног мониторинга урађено је у околини ПК „Дрмно“. Крајњи циљ мерења је одређивање меродавног нивоа буке, који се даје преко измерених еквивалентних нивоа и евентуалних додатака нивоу у зависности од врсте посматране буке.

Мерење буке је урађено на три мерна места. Мерење је радио Завод за јавно здравље Пожаревац.

На основу извршених мерења дата је анализа података о нивоима буке на сваком мерном месту. Према претпостављеним акустичким зонама којима та мерна места припадају и критеријумима датим у Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефаката буке у животној средини („Сл.гласник РС“, бр.75/2010), резултати мерења не прекорачују највеће дозвољене вредности (ГВЕ) које износе 65 dB дан и 55 dB за ноћни период.

Отпад

Произведене врсте отпада у 2025. години за Огранак „ТЕ-КО Костолац“ (делови огранка ПК „Дрмно“ и ПК „Ћириковац“). приказују се према прописима Републике Србије из области управљања отпадом - Званична номенклатура Правилника о категоријама, испитивању и класификацији отпада (Службени гласник РС“, бр. 56/2010, 93/2019, 39/2021 и 65/2024).

Укупне количине предатог отпада на нивоу Огранка ТЕ- КО Костолац - Површински копови у 2025.години износе 455,55t.

Мониторинг радне средине

- **Мерење буке у радној средини**

У 2025. години на ПК „Дрмно“ и ПК „Ћириковац“ није рађен је мониторинг радне средине, односно није мерена бука у радној средини. Израђен је План и програм мониторинга услова радне околине и обављене су припреме за мониторинг у 2026. години.

Обука запослених

Обука запослених спроводи се према Програму оспособљавања за безбедан и здрав рад у Акционарском друштву „Електропривреда Србије“ и у складу са процедурама система менаџмента здрављем и безбедношћу на раду према захтевима стандарда ISO 45001.

Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад ради се код заснивања радног односа, приликом премештаја на друге послове, приликом увођења нове технологије и нових средстава за рад. Оспособљавање се одвија теоријски и практично.

Обука и провера знања орагнизује се за запослене који раде на радним местима са повећаним ризиком као и за запослене који раде на радним местима која нису са повећаним ризиком

У току 2025.године обуку је прошло укупно 877 запослених.

Такође, на ПК Дрмно спроведена је обука и за 161 лица која су била радно ангажована у току 2025. године.

Повреде на раду

Број повреда на раду у 2025. години у Огранку ТЕ-КО Костолац (ПК) било је 14 од чега су 10 лаке и 4 тешке. Није било смртних повреда.

Здравствена заштита

Сви запослени на површинским коповима Костолац, који раде на радним местима са повећаним ризиком, подлежу предходном и/или периодичном лекарском прегледу. На предходне лекарске прегледе упућују се запослени при заснивању радног односа и приликом преласка на друго радно место са повећаним ризиком. Запослени који раде на радним местима са повећаним ризиком упућују се на периодичне лекарске прегледе и то једном годишње. Периодични лекарски прегледи у 2025. години обављени су у Служби медицине рада у Дому здравља у Пожаревцу.

Од укупно 1.715 запослених упућено је на преглед 852, а прегледано је 845 од чега је 756 способно, 68 ограничено способно и 10 неспособно за рад.

5. ОГРАНАК „ТЕРМОЕЛЕКТРАНЕ НИКОЛА ТЕСЛА“

Огранак ТЕ „Никола Тесла“ (огранак ТЕНТ) чини пет организационих јединица:

- ТЕ „Никола Тесла А“ (ТЕНТ А);
- ТЕ „Никола Тесла Б“ (ТЕНТ Б);
- ТЕ „Колубара А“ (ТЕК А);
- ТЕ „Морава“ (ТЕМ);
- Железнички транспорт (ЖТ).

Преглед и статус дозвола

Између осталих добијених дозвола, лиценци и других потребних одобрења издваја се:

ТЕНТ А: Решење Министарства заштите животне средине којим се даје сагласност за континуално мерење емисије из стационарних извора загађивања у ваздух на постројењу за одсумпоравање димног гаса на димњаку Ц1 (са блокова А3 и А4) и на димњаку Ц2 (са блокова А5 и А6).
ТЕНТ Б: Завршени радови на изградњи ОДГ. Потписано Уверење о прелиминарном преузимању постројења ОДГ ТЕНТ Б. Постројење је стављено у пробни рад.

Министарству заштите животне средине је поднет захтев за издавање потврде о изузимању од обавезе прибављања дозволе за одлагање неопасног отпада пепела и шљаке са локација термоелектрана ТЕНТ А, ТЕНТ Б, ТЕ „Колубара“ и ТЕ „Морава“ и гипса са локације ТЕНТ А на депоније ових термоелектрана, према члану 61. ставови 2. и 7. Закона о управљању отпадом. Министарство још увек није донело неопходан правилник којим треба прописати услове издавања ове потврде, према члану 61. став 8. овог закона.

Мерење квалитета ваздуха

Праћење квалитета ваздуха је у надлежности државних органа (надлеженог министарства и ГУ Београд, Свилајнац), сходно томе праћење квалитета ваздуха се врши преко државне мреже за праћење квалитета ваздуха, у оквиру које се налазе и мерна места у околини огранка ТЕНТ (три аутоматске мерне станице у Обреновцу и по једна у Лазаревцу и Великим Црљенима). Тренутни резултати добијени мерењима на овим аутоматским мерним станицама се могу пратити на интернет страни Агенције за заштиту животне средине. Наменска мерења кавлитета ваздуха у Свилајнцу обезбеђује јединица локалне самоуправе према обавези из Закона о заштити ваздуха.

Током 2025. године квалитет ваздух у околини све четири организационе јединице ТЕНТ А, ТЕНТ Б, ТЕ „Колубара А“ и ТЕ „Морава“ пратила су овлашћена предузећа Рударски институт д.о.о. Београд, Аеролаб д.о.о. Београд и Градски завод за јавно здравље Београд. У околини ТЕНТ А и ТЕНТ Б поједина мерења су радиле лабораторије Службе за контролу и заштиту животне средине ТЕНТ, која није акредитована.

ТЕНТ А и ТЕНТ Б

У 2025. години у околини ТЕНТ А и ТЕНТ Б у периоду јануар-децембар акредитоване лабораторије мериле су садржај укупних таложних материја (УТМ) на 18 мерних места, концентрације сумпор диоксида и чађи на два мерна места, и суспендованих честица мањих од 10μm ($ПМ_{10}$) на два мерна места.

Током 2025. године није било већег развејавања пепела са депонија пепела и није било притужби грађана на загађење ваздуха. Сви постојећи системи заштите на активним касетама депонија пепела ТЕНТ А и ТЕНТ Б су били у редовном раду, водено огледало је било оптималне површине у складу са техничким условима. Такође је урађено квашење сувих површина.

ТЕ „Колубара А“

Праћење квалитета ваздуха, у околини ТЕ „Колубара А“ ради се више од тридесет година. Током 2025. године мерење је у периоду јануар-децембар урадио Рударски институт д.о..о Земун Београд. Садржај УТМ је мерен на 8 мерних места, а концентрација SO_2, чађи и укупних суспендованих честица $ПМ_{10}$ је мерена на 1 мерном месту.

ТЕ „Морава“

Праћење квалитета ваздуха у околини ТЕ „Морава“ је у периоду јануар-децембар урадио Рударски институт д.о.о. Београд тако што је садржај УТМ мерен на 8 мерних места, а концентрација SO_2, чађи и укупних суспендованих честица PM_{10} је мерена на 1 мерном месту.

Током 2025. године у много мањем обиму је долазило до развејавања пепела са депонија пепела. Водено огледало на активним касетама је било оптималне површине у складу са техничким условима.

Подаци за квалитет ваздуха у околини ТЕНТ А и ТЕНТ Б дати су збирно и обухватају за период јануар – фебруар и октобар-децембар податке добијене мерењима Института за рударство и металургију Бор и Градског завода за јавно здравље Београд, док су за остали део године приказани подаци добијени мерењима од лабораторије Службе за контролу и заштиту животне средине ТЕНТ, која није акредитована (укупних таложних материја на 18 мерних места и сумпор диоксида и чађи на два мерна места).

Оцена квалитета ваздуха је прописана Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Сл. гласник РС“, бр. 11/2010, 75/2010 и 63/2013). Уредба је усаглашена са прописом Европске уније.

У оквиру праћења квалитета ваздуха у околини ТЕНТ А и ТЕНТ Б на мерним местима Ројковац и ЕМС Младост мерена је и концентрација бензо(а)пирена и тешких метала (Pb, Cd, Ni, As Cr^{6+}) из суспендованих честица $ПМ_{10}$. Од тога је за Pb и Cr^{6+} дата гранична вредност за средњу дневну концентрацију и она није прекорачена на оба мерна места током 14 дана мерења. За остале параметре дефинисане су циљне вредности за средње годишње концентрације и за њих се због недовољног броја података не може дати оцена усаглашености.

На основу дугогодишњег праћења квалитета ваздуха у околини закључује се:

- концентрације SO_2 су испод прописаних средњих дневних и средњих годишњих граничних вредности;
- загађење ваздуха суспендованим честицама $ПМ_{10}$ и $ПМ_{2,5}$ има локални значај, а последица је утицаја различитих извора загађења (саобраћај, кућна ложишта и сл.). Загађење је веће у зимским месецима.

Мерења емисије материја које утичу на квалитет ваздуха

Димни гасови који садрже сумпор диоксид, азотне оксиде, угљен-моноксид и прашкасте материје, се после пречишћавања, издвајања прашкастих материја у електрофилтрима, испуштају у ваздух преко димњака висине:

- ТЕНТ А – 150 m (блокови А1, А2 и А3) и 220 m (блокови А4, А5 и А6);
  а након изградње постројења за одсумпоравање и преко димњака висине
  140 m за блокове А3 и А4 и 140 m за блокове А5 и А6
- ТЕНТ Б – 280 m (блокови Б1 и Б2)
  а након изградње постројења за одсумпоравање и преко два димњака висине
  170 m за блокове Б1 и Б2
- ТЕ „Колубара А“ – 105 m (котао К1), 105 m (котлови К3, К4 и К5) и 130 m (блок А5, К6);
- ТЕ Морава – 105 m.

У ТЕНТ А је постројење за одсумпоравање димних гасова блокова А3, А4, А5 и А6 у 2025. било у раду 4.840 часова (за блокове А3 и А4) и 5.111 часова (за блокове А5 и А6).

У ТЕНТ Б је постројење за одсумпоравање димних гасова блокова Б1 и Б2 завршено у 2025. години. Постројење је стављено у пробни рад.

У складу са законским захтевима редовно се раде континуална мерења, контролна мерења за проверу исправности континуалних мерења, а у ТЕ „Колубара А“ на котлу К1 и у ТЕ „Морава“ су урађена повремена мерења.

- **Периодична мерења емисије материја које утичу на квалитет ваздуха**

На испустима на којима нема исправне опреме за континуално мерење емисије раде се повремена мерења два пута у календарској години.

На блоковима А3, А5 и А4 у ТЕНТ А и на блоку Б1 ТЕНТ Б су урађене реконструкције горионика у циљу смањења емисије азотних оксида и повећања снаге блока.

На димњаку Д1 (котао К1) ТЕ „Колубара“ током 2025. године нису урађена повремена мерења из разлога што котао је К1 радио само 123,25 сата (у јануару је радио 39,07 сати и у октобру 84,18 сати).

- **Континуална мерења емисије материја које утичу на квалитет ваздуха**

У претходном периоду уграђени су уређаји за континуално мерење емисија емисије сумпор диоксида (SO_2), азотних оксида NO_x(NO_2), угљен моноксида (CO), угљен диоксида (CO_2) и прашкастих материја у ваздух из блокова ТЕНТ А, ТЕНТ Б, ТЕ „Морава“ и блокова два од три димњака ТЕ „Колубара“ (котлова К3, К4, К5 димњака Д2 и котла К6 димњака Д3). Поред основних уређаја уграђени су и додатни уређаји за мерење: садржаја кисеоника (O_2) и влаге као и температуре (t), притиска (*p*) и запреминског протока димних гасова. Такође је уграђена и опрема за аквизицију и обраду података.

Установљени су Извештаји CEMS у складу са ЕУ Директивом о великим ложиштима 2001/80/ЕУ „Large Combustion Plant Directive 2001/80/EC“ и у складу са важећим прописима Републике Србије. Комплетан систем је усклађен са стандардом EN 14181 (QAL1, QAL2 и QAL3) и домаћим прописима. У складу са Законом о заштити ваздуха („Сл. гласник РС”, бр. 51/2025) и Правилником о условима за издавање сагласности оператерима за мерење квалитета ваздуха и/или емисије из стационарних извора загађивања („Сл. гласник РС“, бр. 16/2012), ТЕНТ А, ТЕНТ Б, ТЕ „Морава“ и ТЕ „Колубара“ котлови К3, К4 и К5 и блок А5 су прибавили сагласности за континуално мерење емисије из стационарних извора загађивања.

На постројењу за одсумпоравање у ТЕНТ А је уграђена опрема за мерење емисија загађујућих материја за коју је оператер прибавио дозволу за сагласност од надлежног министарства.

На постројењу за одсумпоравање у ТЕНТ Б је уграђена опрема за мерење емисија загађујућих материја за коју ће оператер прибавити дозволу за сагласност од надлежног министарства.

Саставни део наведеног аутоматског мерног система (АМС) чини и опрема за аквизицију и обраду података (софтвер). Решењима која су издала надлежна министарства у претходном периоду Огранак ТЕНТ је добио Сагласност да самостално обавља послове континуалног мерења из стационарних извора загађивања за загађујуће материје: SO_2, NO_x, CO и укупне прашкасте материје за ТЕНТ А, за блокове А1 до А6, ТЕНТ Б, за блокове Б1 до Б2, за заједничко постројење котлова К3, К4 и К5 и за постројење блок А5 (котао К6) ТЕ „Колубара А“ и за ТЕ „Морава“.

Годишња емисија материја које утичу на квалитет ваздуха и емисија CO_2

Вредности масених концентрација и запреминског протока ових материја добијене су континуалним мерењима емисија у периоду од 01.01. до 31.12.2025. године. На димњаку Д1 (котао К1) ТЕ „Колубара А“ не постоји опрема за континуално мерење емисије материја које утичу на квалитет ваздуха па су количине емитованих материја које утичу на квалитет добијају рачунским путем.

На основу дозвола за емисије гасова са ефектом стаклене баште које су издате за ТЕНТ А, ТЕНТ Б, ТЕ „Колубара А“ и ТЕ „Морава“ и којима је наложена обавеза мониторинга и извештавања о емисијама ГХГ, од 1. јануара 2025. године успостављен је мониторинг емисија ГХГ. Мониторинг емисија ГХГ радиће се применом методе прорачуна емисија CO_2 по сваком току извора емисије и на основу истог је припремљен први извештај о емисијама ГХГ који ће бити достављен надлежном органу.

- **Усаглашавање емисије материја које утичу на квалитет ваздуха са захтевима прописа Европске Уније**

Прашкасте материје

Реконструисани су електрофилтери свих блокова у ТЕ „Никола Тесла А“ (А1, А2, А3, А4, А5 и А6) и у ТЕ „Никола Тесла Б“ (Б1 и Б2), као и блок А5 у ТЕ „Колубари А“. Гаранција испоручиоца за масене концентрације прашкастих материја на излазу из електрофилтра су ≤ 50mg/ Nm^3, што је у складу са прописаним захтевима из Уредбе о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање („Сл. гласник РС“, бр. 6/2016 и 67/2021).

Гаранцијска мерења на постројењу за одсумпоравање у ТЕНТ А су извршена у марту 2024. године на димњаку апсорбера Ц1 блокова А3 и А4 и димњаку апсорбера Ц2 блокова А5 и А6. Потврђене су захтеване гаранцијске вредности на оба апсорбера, да излазне концентрације прашкастих материја буду мање од 20 mg/Nm^3.

Гаранцијска мерења на постројењу за одсумпоравање на ТЕНТ Б су урађена у октобру и новембру 2025.године.

Потврђене су захтеване гаранцијске вредности на оба апсорбера, да излазне концентрације прашкастих материја буду мање од 20 mg/Nm^3.

У ТЕ „Морава“ током ремонта 2016. године реконструисани су електрофилтери у циљу постизања излазне концентрације прашкастих материја 50 mg/Nm^3.

Сумпор диоксид

У време пројектовања и изградње на блоковима ТЕ Никола Тесла А и Б нису предузете мере за смањење емисија сумпорних оксида SO_2 зато што тада нису биле прописане граничне вредности емисија (ГВЕ). Влада Јапана одобрила је 2011. године кредит за реализацију пројекта одсумпоравња димних гасова у ТЕ „Никола Тесла А“. Изградња постројења за одсумпоравња димних гасова за блокове А3-А6 у ТЕНТ А завршена је током 2024. године. Током 2025. године је радило постројење за одсумпоравање димних гасова за блокове А3-А6 ТЕНТ А.

Изградња постројења за одсумпоравање димних гасова блокова Б1 и Б2 на локацији ТЕ „Никола Тесла Б“ завршена је током 2025. године. Изградњом постројења за одсумпоравање димних гасова очекује се смањење концентрације сумпордиоксида из оба блока на ниво од 130 милиграма по нормалном кубном метру

Гаранцијска мерења на постројењу за одсумпоравање у ТЕНТ Б су урађена у октобру 2025. године на димњаку апсорбера блока Б1 и новембру на димњаку апсорбера блока Б2.

Потврђене су захтеване гаранцијске вредности на оба апсорбера, да излазне концентрације сумпордиоксида износе мање од 130 mg/Nm^3.

Азотни оксиди

У претходном периоду уведене су примарне мере за смањење емисије азотних оксида на блоковима А3, А4 и А5 у ТЕНТ А и на блоку Б1 у ТЕНТ Б у циљу смањења емисије азотних оксида испод 200 mg/Nm^3. У плану је да се примарне мере за смањење азотних оксида уведу у наредном периоду на блоку А6 у ТЕНТ А, такође и на блоку Б2 у ТЕНТ Б.

Мерења емисије материја које утичу на квалитет воде

Највећу потрошњу техничке воде у термоелектранама ЕПС АД Огранка ТЕНТ чини вода за хлађење паре у кондензаторима. Речна вода се захвата и користи за хлађење у кондезаторима после чега се повратним тунелом испушта назад у реципијент. ТЕНТ А и ТЕНТ Б користе воду реке Саве, ТЕ „Морава“ користи воду реке Велике Мораве и ове три термоелектране имају отворен систем хлађења. ТЕ „Колубара А“ користи воду реке Колубаре и поседује затворен систем хлађења са кулама.

Отпадне воде од хидрауличког транспорта пепела и шљаке се у виду преливних и дренажних вода испуштају индиректно или директно у водопријемник, у случају старе технологије хидрауличког транспорта „ретке″ суспензије пепела и воде (1:10) у ТЕНТ А и ТЕ „Колубара А“. У ТЕ „Морава“ се дренажне и преливне воде сакупљају у преливне базене одакле се пумпама враћају у систем за поновни транспорт пепела и шљаке.

Код маловодног транспорта суспензије пепела и воде (1:1) у ТЕНТ Б нема испуштања преливних и дренажних вода у реципијент, већ се ове воде акумулирају и користе за квашење депоније пепела.

Деминерализована вода (деми вода) која се користи у котловима, у систему вода – пара, производи се у погонима хемијске припреме воде. Изворište сирове воде је водозахват „Пештан“ на реци Колубара.

Санитарне отпадне воде након механичко-биолошког поступка пречишћавања при аеробним условима у уређајима за пречишћавање (ТЕНТ А и ТЕНТ Б) испуштају се директно или индиректно у реку. У ТЕ „Морава“ санитарне воде се испуштају у градску канализацију.

Воде које садрже уље и/или мазут, након сакупљања уља односно мазута са водених површина, применом адсорбционих средстава се индиректно преко атмосферске канализације или повратног тунела расхладне воде испуштају у реципијент (ТЕНТ Б, ТЕК и ТЕМ).

У ТЕНТ Б у децембру 2025. године завршена је изградња постројења за пречишћавање отпадних вода које укључује пречишћавање зауљених, замазућених и заугљених отпадних вода, вода насталих из процеса одсумпоравања димних гасова, као и санитарних отпадних вода. Резултати испитивања показују да постројење задовољава пројектне критеријуме, односно граничне вредности емисије загађујућих материја у воде. У наредном периоду, постројење ће бити у пробном раду.

Контрола квалитета отпадних вода у постројењима Огранка ТЕНТ и њихов утицај на водопријемнике и подземне воде ради се 4 пута годишње, осим повратне расхладне воде у ТЕНТ А и ТЕНТ Б које су анализиране једном месечно.

Програм контроле сваког организационог дела Огранка ТЕНТ обухвата физичко-хемијске, микробиолошке и радиолошке параметре који су дати као потребни за праћење усаглашености са законским прописима који се односе на поједине врсте вода.

Контролом су обухваћене:

- отпадне воде на местима испуштања у реку;
- воде реке – водопријемника на профилима узводно и низводно од места испуштања отпадних вода;
- подземне воде у околини депонија пепела и шљаке (пијезометри и сеоски бунари).

Праћење утицаја депоније пепела и шљаке на квалитет подземних вода ради се испитивањем квалитета вода у пијезометрима и сеоским бунарима који се налазе у околини депоније пепела. Дугогодишња истраживања су показала да су концентрације сулфата и арсена релевантни параметри за праћење утицаја депонија пепела на подземне воде. У ТЕНТ А и ТЕНТ Б контролишу се подземне воде у пијезометрима на складиштима за привремено складиштење отпада.

У узорку воде на излазу из постројења за пречишћавање заугљених отпадних вода испитивани параметри нису прелазили граничне вредности дефинисане Уредбом осим за параметар суспендоване материје и параметре БПК5 и ХПК у.

У ТЕНТ Б урађено је снимање затеченог стања такозваног „нултог стања“ квалитета подземних вода пре почетка експлоатације депоније пепела. Подаци о квалитету подземних вода „нулто стање“ су од изузетне важности за даље праћење и оцену утицаја депоније пепела на квалитет подземних вода.

Годишњи извештаји о квалитету површинских и подземних вода од стране овлашћеног лица за свако постројење ТЕНТ достављају се Агенцији за заштиту животне средине, Министарству заштите животне средине и јавном водопривредном предузећу. Извештаји се на захтев, такође, достављају инспекцијским органима, као и надлежним институцијама приликом прибављања мишљења за потребе издавања водних дозвола.

Контролу квалитета површинских, подземних и отпадних вода у 2025. години, обавила су овлашћена правна лица – током првог и другог квартала АНАХЕМ д.о.о. Београд, док је у трећем и четвртом кварталу испитивања извршио „Институт за заштиту на раду" а.д. Нови Сад.

За површинске воде оцена усаглашености са законским прописима је урађена упоређивањем измерених вредности параметара са граничним вредностима из Уредбе о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 50/2012), а за отпадне воде упоређивањем измерених вредности са граничним вредностима из Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 67/2011, 48/2012 и 1/2016).

У току 2025. године на локацији ТЕНТ А контролисан је квалитет подземних вода из 11 пијезометара и 2 сеоска бунара, ТЕНТ Б - 9 пијезометара и 3 сеоска бунара. У ТЕ „Колубара А“ је извршено узорковање из 6 пијезометра и 3 сеоска бунара. У ТЕ „Морава“ урађена је контрола квалитета подземних вода из 1 пијезометра, 2 сеоска бунара и 2 бунара техничке воде.

Оцена усаглашености са законским прописима је урађена упоређивањем измерених вредности водоносног слоја земљишта у пијезометрима са ремедијационим вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у водоносном слоју земљишта, према Уредби о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Сл. гласник РС“, бр. 30/2018 и 64/2019). Када постоји загађење земљишта, проверава се у водоносном слоју да ли се загађење проширује и да ли постоји могућност загађења подземних вода (у надлежности Министарства за заштиту животне средине). Оцена усаглашености за граничне вредности подземних вода (надлежност Дирекције за воде) ради се у складу са Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 50/2012). У водама сеоских бунара, вода се упоређује са максимално дозвољеним концентрацијама МДК, према Правилнику о хигијенској исправности воде за пиће („Сл. лист СРЈ“, бр. 42/1998 и 44/1999 и „Сл. гласник РС“ бр. 28/2019).

Од осталих прекорачења МДК у пијезометрима на локацији ТЕНТ А регистрована је повишена концентрација хрома и никла.

У узорцима бунара у селима Уровци и Кртинска констатоване су повишене концентрације гвожђа, као и бунара у селу Дрен. У селу Кртинска регистрована је концентрација минералних уља изнад МДК.

За узорке сеоских бунара на локацијама ТЕНТ А и ТЕНТ Б, осим наведених параметара, остала прекорачења односе се углавном на параметре мутноћа, утрошак калијум перманганата и засићеност кисеоником, као и на микробиолошку неисправност.

Појава повећане концентрације мангана у водама појединих сеоских бунара је последица високе заступљености овог елемента у земљишту. Повећана концентрација мангана, као и нитрата који су последица пољопривредних активности, у водама сеоских бунара у околини депоније пепела ТЕНТ Б установљена је и испитивањима у „нултом стању“.

Како се наводи у годишњим извештајима овлашћених лица претходних година, измерена висока концентрација цинка у пијезометрима у ТЕНТ А и ТЕНТ Б се тумачи растварањем метала из поцинкованих цеви од којих су урађени пијезометри (повишене вредности садржаја цинка нису резултат рада Огранка ТЕНТ).

Микробиолошка неисправност вода сеоских бунара је последица близине септичких јама и стаја, што се закључује и на основу података о „нултом стању“.

Код оба уређаја било је прекорачења граничних вредности за микробиолошке параметре, док су у погледу физичко-хемијских параметара Биодиск и Путокс радили са задовољавајућом ефикасношћу.

- **Количине вода**

У ТЕНТ А и ТЕНТ Б прорачун годишњих количина захваћених површинских вода и испуштених повратних расхладних вода, као и испуштених преливних и дренажних вода у ТЕНТ А је урађен на основу података о капацитету и времену рада пумпи за захватање односно испуштање вода. У ТЕНТ А и ТЕНТ Б за захваћене подземне воде као и испуштене санитарне отпадне воде постоје мерачи протока. У случајевима гравитационог испуштања отпадних вода прорачун је рађен на основу раније рађених мерења биланса отпадних вода (преливне и дренажне воде са депоније пепела и шљаке). Постројење за прераду питке воде „Велики Црљени“ снабдева насеље Велики Црљени и ТЕ „Колубара А“, питком водом. Постоји мерач за линију ТЕ „Колубара А“ којој припада поред ТЕ „Колубара А“ и део насеља Велики Црљени, спортски центар. Количине вода у 2025.години су дати у Табели 9.

Табела 9

ОГРАНАК ТЕРМОЕЛЕКТРАНЕ НИКОЛА ТЕСЛА						
Количине вода у 2025. години (m^3 / god x10^3)						
Организациони део	**Водозахват**		**Испуштене отпадне воде**			
	Коришћене количине		**Повратна расхладна вода**	**Отпадне воде у Канал Баре**	**Преливне и дренажне са депоније пепела**	**Санитарне отпадне воде**
	Површинске	***Подземне**				
УКУПНО: ОГРАНАК ТЕРМОЕЛЕКТРАНЕ НИКОЛА ТЕСЛА	**2.357.594**	**1.532,965**	**2.316.341,431**	**370**	**28.868,25**	**478,895**

* За потребе припреме технолошке воде

Мерење концентрације материја које утичу на квалитет земљишта

Током 2025. године урађено је једно узорковање и испитивање земљишта од стране правног лица које поседује овлашћење за мониторинг земљишта „МИПХЕМ“ д.о.о. Београд на локацијама ТЕНТ А, ТЕНТ Б, ТЕ „Колубара А“ и ТЕ „Морава“. На узетим узорцима су урађене следеће анализе: механички састав земљишта, киселост земљишта (активна киселост pH у H_2O, супституциона киселост pH у 1M KCl),садржај $CaCO_3$, капацитет измењивих катјона Na^+, K^+, Ca^{2+}, Mg^{2+}, степен засићености базама, садржај органске материје, физичка својства земљишта: густина сувог земљишта; густина чврсте фазе и укупна порозност; приступачна вода; брзина водопропустљивости, структура и тврдоћа, хемијска својства земљишта: хидролитичка киселост земљишта, приступачни макроелементи (N, P, K, Ca, Mg), укупни азот и сумпор, електропроводљивост земљишног екстракта, садржај нитрата и нитрита, укупни и приступачни тешки метали (Cr, Ni, Pb, Cu, Zn, Cd, Hg, B, As и Fe), потенцијално токсични елементи, угљоводоници нафтног порекла (C_6 – C_{40}), полициклични ароматични угљоводоници (PAH).

Програмом мониторинга земљишта су обухваћена теренска и лабораторијска мерења на репрезентативним мерним местима која су унета на топографској карти (места одређена GPS-ом), што ће омогућити праћење промена испитиваних параметара, на истим мерним местима у наредном периоду.

Број и распоред мерних места су дефинисани у складу са Прилогом 2. Правилника о листи активности које могу да буду узрок загађења и деградације земљишта, поступку, садржини података, роковима и другим захтевима за мониторинг земљишта („Сл.гласник РС“, бр. 102/2020).

Садржај тешких метала и других токсичних елемената у земљишту се кретао у уобичајеним концентрацијама и испод ремедијационих вредности и то за: хром (Cr), никл (Ni),олово (Pb), бакар(Cu), цинк (Zn), кадмијум (Cd), живу (Hg), арсен (As), бор (B) и гвожђе (Fe).

Вредновање података је вршено у складу са, Правилником о листи активности које могу да буду узрок загађења и деградације земљишта, поступку и садржини података, роковима и другим захтевима за мониторинг земљишта („Сл. гласник РС“, бр. 102/2020) и Уредбом о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Сл. гласник РС“, бр. 30/2018 и 64/2019), Прилог 1, Граничне максималне и ремедијационе вредности загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту.

ТЕНТ А и ТЕНТ Б

Одлагање пепела у ТЕНТ А спроводи се равномерним истакањем мешавине воде и пепела у акумулациони простор (активна касета), док преостали простор привремено мирује (пасивна касета). Равномерно одлагање пепела се постиже променом истакачких места на активној касети, као и преласком са једне на другу касету, сваких 1 до 2 године (прелазни период). Депонија заузима укупну површину од 400 ha. Целокупна површина је издељена у 3 касете. Одлагање пепела и шљаке је вршено на касетама II, III и IV током 2025. године.

Укупна површина депоније ТЕНТ Б је 600 ha, од чега је одлагање пепела и шљаке до сада урађено на 400 ha. Технологија прикупљања, транспорта и одлагања пепела је везана за угушћену мешавину пепела и воде. Тренутно је активна касета II, а касета I је пасивна.

На локацији ТЕНТ А и ТЕНТ Б су урађене анализе узорака земљишта са 30 мерних места. Ниједан узорак не прелази ремедијациону вредност

ТЕ „Колубара А“

На локацији ТЕ „Колубара А“ су урађене анализе 17 узорака земљишта. Ниједан узорак не прелази ремедијациону вредност

ТЕ „Морава“

Задржавање пепела и шљаке постиже се градњом ободних насипа. Укупно постоје осам када (касета) од којих су I, II, III, IV, V и VI биолошки рекултивисане (сетвом трава, воћа и другог растиња), део касете VI представља позајмиште одакле се експлоатише пепео за потребе цементара, а касете VI и VIII су активне и служе за депоновање пепела и шљаке. Систем преливних базена направљен је 2014. године и њеима се сакупља дренажна вода са депоније пепела и шљаке, а затим се системом пумпи враћа у багер станицу за поновни транспорт пепела и шљаке. На локацији ТЕ „Морава“ су урађене анализе пепела са депоније и 17 узорака земљишта.

Ниједан узорак не прелази ремедијациону вредност.

Мерење буке у животној средини

У току 2025. године на локацијама постројења Огранка ТЕНТ мерена је бука у животној средини од стране Института за заштиту на раду Нови Сад за локације ТЕНТ А, ТЕНТ Б, ТЕ „Колубара А“ и ТЕ „Морава“.

Мерења су реализована на четири мерна места у околини сваког постројења. На локацији ТЕНТ А, мерна места су била у околини постројења у најближим стамбеним зонама, док су на локацијама ТЕНТ Б, ТЕ „Колубара“ и ТЕ „Морва“ мерна места одабрана тако да се налазе на границама поседа постројења. Мерења су урађена у складу са стандардима СРПС ИСО 1996-1 и СРПС ИСО 1996-2. Крајњи циљ мерења је одређивање меродавног нивоа буке, који се даје преко измерених еквивалентних нивоа.

У време мерења и израде извештаја Локалне самоуправе Градских општина Обреновац, Лазаревац (Град Београд) и Свилајнац још нису урадиле акустичко зонирање простора у складу са Законом о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС“, бр. 96/2021). Због непостојања јасно ограничених акустичких зона не могу се прецизно одредити мерна места.

Према важећем законском пропису (Закон о заштити од буке, чл. 17. ст. 5.), до усвајања акустичних зона као граничне вредности примењују највеће прописане граничне вредности из подзаконског акта (Уредба о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини (,,Сл. гласник РС", бр. 75/2010).

На локацији ТЕНТ А меродавни нивои буке испитаних звучних извора не прелазе дозвољени ниво за зону 5.

На локацији ТЕНТ Б ниједна измерена вредност нивоа буке не прелази највеће прописане граничне вредности.

Мерења нивоа буке у околини постројења ТЕ „Колубара А“ су урађена при раду котла К5 и ТА3. Добијени резултати не прелазе граничне вредности.

Мерења нивоа буке у околини постројења ТЕ „Морава“ су рађена при раду блока. Добијени резултати не прелазе граничне вредности.

Током 2025. године завршена је израда Елабората о смањењу буке у животној средини од стране овлашћене лабораторије Заштите на раду и заштите животне средине - Београд, за ТЕНТ А.

Отпад

Произведене врсте отпада у 2025. години за Огранак ТЕНТ приказују се према прописима Републике Србије из области управљања отпадом - Званична номенклатура Правилника о категоријама, испитивању и класификацији отпада (Службени гласник РС“, бр. 56/2010, 93/2019, 39/2021 и 65/2024).

Количина произведеног пепела и шљаке од угља из термолектрана у саставу Огранка ТЕНТ у 2025.години износи укупно 4.210.600,22t.

Укупна количина летећег пепела од угља износи 151.433,95t, од тога 149.489,97t као отпад (из ТЕ Колубара и ТЕНТ Б), 1.653,16t као нуспроизвод (из ТЕНТ Б) и 290,88t као хемикалија (из ТЕНТ Б).

У 2025. години индустријски ОДГ гипс није евидентиран и предаван као отпад. Произведена количина индустријског ОДГ гипса износи 106.315,16t који је предат као хемикалија.

Укупне количине предатог отпада на нивоу Огранка ТЕНТ у 2025. години износе 4.214.300,00t. Од тога је 4.198.042,22t пепела и шљаке одложено на сопственој депонији отпада а 12.558,00t је продато.

Количина електрофилтерског сувог пепела издвојеног у силос износи 149.489,97t.

Мониторинг радне средине

- **Мерење буке у радној средини**

У току 2025. године на локацијама Огранка ТЕНТ спроведена су периодична испитивања услова радне средине и утврђено је да добијене вредности при испитивању нивоа буке не прелазе граничну вредност, односно примењене су прописане мере за безбедност и здравље на раду.

Обука запослених

Обука запослених реализује се према Програму оспособљавања за безбедан и здрав рад у Акционарском друштву „Електропривреда Србије“ и у складу са процедурама система менаџмента здрављем и безбедношћу на раду према захтевима стандарда ISO 45001.

Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад ради се код заснивања радног односа, приликом премештаја на друге послове, приликом увођења нове технологије и нових средстава за рад. Оспособљавање се врши теоријски и практично.
Обука и провера знања односи се за запослене који раде на радним местима са повећаним ризиком као и за запослене који раде на радним местима која нису са повећаним ризиком

У току 2025. године обуку је прошло укупно 1.917 запослених.

Обучено је више запослених у односу на планиран број, због измене систематизације. Такође у току 2025. године обучено је и 1.302 запослених ПРО ТЕНТ који обављају послове у оквиру организационе целине ТЕНТ.

Повреде на раду

Број повреда на раду у 2025. години у Огранку ТЕНТ био је 48 од чега су 37 лаке, 9 тешке и 2 смртне повреде.

Од 2 смртне повреде које су се догодиле у току 2025. године једна је под контролом послодавца, а друга без контроле послодавца (саобраћајна несрећа).

Здравствена заштита

Преглед запослених на радним местима са повећаним ризиком, у складу са процењеним ризицима ради се једанпут годишње или једанпут у две године

Од укупно 2.204 запослена на преглед је упућено 1.742 а прегледано 1.705 од чега је 1.527 способно, 171 ограничено способно и 7 неспособно за рад.

6. ОГРАНАК „ТЕРМОЕЛЕКТАРНЕ И КОПОВИ КОСТОЛАЦ“-ТЕРМОЕЛЕКТРАНЕ

Огранак „ТЕ-КО Костолац“ - чине организационе јединице:

- ТЕ „Костолац А“
- ТЕ „Костолац Б“
- ПК „Дрмно“
- ПК „Ћириковац“

Активности са термоенергетским постројењима обављају се у ТЕ Костолац А и ТЕ Костолац Б.

Преглед и статус дозвола

Између осталих добијених дозвола, лиценци и других потребних одобрења издваја се:

- Употребна дозвола за систем одсумпоравања димних гасова блока Б3 од 04.11.2025.
- Употребна дозвола за систем снабдевања кречњаком блока Б3 од 23.10.2025.
- Употребна дозвола за влажни електрофилтер блока Б3 од 08.08.2025.
- Употребна дозвола за спољашни систем транспорт и одлагање пепела, шљаке и гипса од 28.10.2025.

Министарству заштите животне средине је поднет захтев за издавање потврда о изузимању од обавеза прибављања дозвола за одлагање неопасног отпада (пепела и шљаке) произведеног у ТЕ Костолац А, према члану 61. ставови 2. и 7. Закона о управљању отпадом („Сл. гласник РС”, бр. 36/2009, 88/2010, 14/2016, 95/2018 - др. закон и 35/2023). Министарство још увек није донело неопходан правилник којим треба прописати услове издавања ове потврде, према члану 61. став 8. овог закона. За ТЕ Костолац Б је у међувремену издата интегрисана дозвола, после чега не постоји обавеза прибављања дозволе за управљање отпадом, нити потврде према члану 59. овог закона (Сл. гласник РС”, бр. 36/2009, 88/2010, 14/2016, 95/2018 - др. закон и 35/2023).

Током 2025. године Огранак је поднео Захтев за измену решења о издавању дозволе за емисију гасова са ефектом стаклене баште за постројење ТЕ „Костолац Б“, због изградње блока Б3 којим је инсталисана снага постројења ТЕ „Костолац Б“ повећана за 350 MW. Министарство заштите животне средине је на основу поднетог Захтева и новог плана мониторинга за ТЕ „Костолац Б“ издало решење о измени решења.

Мерење квалитета ваздуха

У Костолцу се налази мерна станица са аутоматским мерењем загађујућих материја у ваздух (сумпор диоксида, оксида азота и угљен моноксида) која је у оквиру националне мреже, а којом управља Агенција за заштиту животне средине.

Током 2025. године за потребе ЕПС АД, мерење квалитета ваздуха у околини Огранка ТЕ-КО „Костолац“ обавила је овлашћена лабораторија Завода за јавно здравље Пожаревац.

Овлашћено правно лице у 2025. години мерило је: свакодневно садржај сумпордиоксида и чађи, 7 дана месечно садржај суспендованих честица $ПМ_{10}$ и садржај олова, кадмијума, арсена и никла у њима, и једном месечно садржај таложних материја (pH вредност, нерастворне материје, растворне материје, укупан седимент) и тешких метала у таложним материјама (олова, кадмијума, арсена и никла. Од марта 2025. у суспендованим честицама $ПМ_{10}$ и укупним таложним материјама мерен је садржај живе, цинка и мангана а од априла 2025. на мерном месту Кленовник 7 дана месечно мерен је садржај укупних суспендованих честица.

Садржај сумпорних оксида (SO_2) и чађи, садржај укупних таложних материја и садржај супендованих честица – $ПМ_{10}$ испитиван и мерен је на 7 мерних места током 2025. године.

Овлашћено правно лице је израдило годишњи извештај о квалитету ваздуха за 2025. годину и дало тумачење резултата поменутих мерења која је вршило за потребе ЕПС АД.

Поређење резултата мерења добијених у одређеним периодима урађено је упоређивањем измерених вредности са вредностима прописаним Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Сл. гласник РС“, бр. 11/2010, 75/2010 и 63/2013) и Законом о заштити ваздуха („Сл. гласник РС“, бр. 51/2025).

Мерење квалитета ваздуха у околини Огранка ТЕ-КО „Костолац“ обавља се интерно већ 30 година, од стране Службе за управљање заштитом животне средине која не поседује овлашћења да мери укупне таложне материје (УТМ), чађи и сумпорних оксида (SO_2).

Мерења емисије материја које утичу на квалитет ваздуха

Димни гасови који садрже сумпор диоксид, азотне оксиде, угљен-моноксид и прашкасте материје се после пречишћавања, издвајања прашкастих материја у електрофилтрима, испуштају у ваздух преко димњака висине:

ТЕ „Костолац А“

- 105 m – блок А1 (К1 (1 ЕФ) и К2(1ЕФ))
- 110 m – блок А2 (1 ЕФ)

ТЕ „Костолац Б“

- 250 m-блокови Б1 и Б2
- 180 m након изградње постројења за одсумпоравање за блокове Б1 и Б2
- 180 m новоизграђени блок Б3 који има систем одсумпоравања

У складу са законским захтевима редовно раде се континуална мерења загађујућих материја као и контролна мерења средњих годишњих вредности емисије за проверу исправности континуалних мерења у ТЕ „Костолац А“ и ТЕ „Костолац Б“.

- **Континуална мерења емисија материја које утичу на квалитет ваздуха за ТЕ „Костолац А“ и ТЕ „Костолац Б“**

Током 2025. године су спроведена континуална мерења емисије загађујућих материја у ваздуху на блоковима ТЕ „Костолац А“ и ТЕ „Костолац Б на основу добијене сагласности решењем Министарства заштите животне средине за самостално мерење емисије загађујућих материја.

Отпадни гасови након одсумпоравања се испуштају путем димњака на коме су постављени аутоматски уређаји за континуално мерење за које ТЕ „Костолац Б“ има сагласност надлежног Министарства за самостално континуално мерење емисија.

Отпадни гасови на новоизграђеном блоку Б3 након одсумпоравања се испуштају путем димњака на коме су постављени аутоматски уређаји за континуално мерење за које ТЕ „Костолац Б3“ је током 2025. године поднео Захтев надлежном Министарству за континуално мерење емисије и у поступку је добијање сагласности надлежног Министарства за самостално континуално мерење емисија.

Континуална мерења обухватају: параметре димних гасова (температура, притисак и влажност), запреминског протока, садржаја кисеоника, масених концентрација као и израчунавања емисионих фактора за сумпор диоксид (SO_2), азотне оксиде (NO_x), угљен моноксид (CO) и прашкасте материје.

Унапређен је нови софтверски систем за обраду података континуалног мерење емисије загађујућих материја после одсумпоравања димних гасова на ТЕ „Костолац Б“, са приказом резултата емисија загађујућих материја заједничких блокова Б1 и Б2 који чине један емитер према Националном плану за смањење емисија загађујућих материја које потичу од старих великих постројења за сагоревање.

Постројења за одсумпоравање димних гасова у току рада остварио је степен одсумпоравања од 96% - 97%.

Контролна мерења за проверу исправности континуалних мерења емисије материја које утичу на квалитет ваздуха

У Огранку ТЕ-КО „Костолац“ су уграђени уређаји за континуално мерење емисија материја које утичу на квалитет ваздуха (SO_2, NO_X, CO и прашкасте материје) на блоковима ТЕ „Костолац Б“ (SO_2, NO_X и прашкасте материје) и у ТЕ „Костолац А“, на блоку А2 док се у ТЕ „Костолац А“, на блоку А1 од 2018. године врши континуално мерење (SO_2, NO_X, CO и прашкасте материје). Поред наведених основних уређаја, уграђена је и опрема за аквизицију и обраду података и додатни уређаји за мерење: садржаја кисеоника (O_2) влаге, као и температуре, притиска и запреминског протока димних гасова.Током 2024. године, у периоду ремонтних активности у ТЕ „Костолац А“, на блоку А1 и блоку А2, урађена је инсталација новог система за аквизицију и обраду података CEMSA.

ТЕ „Костолац А“

Након инсталације новог система за аквизицију и спроведеног испитивања исправности аутоматских мерних система за континуално мерење емисије према захтевима SRPS 14181 (AST) на оба димњака урађен је годишњи контролни тест аутоматских мерних система у октобру 2025. године за блок А1 и у септембру за блок А2. Након ремонтних активности обављено је повремено - периодично мерење на оба блока.

ТЕ „Костолац Б“

ТЕ „Костолац Б“ чине два идентична блока електричне снаге 348,5 MW и новоизграђени блок Б3 снаге 350 MW. Сваки блок има свој електрофилтер са две гране.

На постројењу за одсумпоравање на блоковима ТЕ „Костолац Б“ (Б1 и Б2) уграђена је опрема за мерење емисије димних гасова и прашкастих материја после постројења за одсумпоравање на димњаку.

У јануару 2025. године урађен је годишњи контролни тест аутоматских мерних система за блок Б1 од стране Рударског института доо Београд.

У децембру 2025. године, овлашћена лабораторија Института Винча урадила је периодично-повремено мерење емисије укупних прашкастих материја у ваздух на излазу из постројења за припрему кречне суспензије за блокове Б1 и Б2 ТЕ „Костолац Б“.

На новоизграђеном блоку Б3 у априлу 2025. спроведено је мерење контроле исправности аутоматских мерних система у складу са обезбеђивањем поверења нивоа QAL3

Саставни део наведених уређаја чини и опрема за аквизицију и обраду података.

Уређаји за континуално мерење хлорида и флуорида нису уграђени ни на једном блоку ТЕ „Костолац А“ и ТЕ „Костолац Б“, јер не постоји обавеза континуалног мерења емисија флуорида и хлорида изражених као HF и HCl.

Софтверски програми за статистичку обраду података о континуалним мерењима емисије SO_2, NO_x (NO_2), CO и прашкастих материја у функцији су на блоковима ТЕ „Костолац А“ и ТЕ „Костолац Б“. У ТЕ „Костолац Б“ на новој опреми за праћење емисије димних гасова и прашкастих материја (на димњаку) после постројења за одсумпоравање, такође уграђен је нови софтверски пакет за обраду података.

Министарство заштите животне средине издало је у августу 2024. године решење о издавању интегрисане дозволе за постројење ТЕ „Костолац Б“, за блокове Б1 и Б2.

Током 2025. године надлежном Министарству поднет је Захтев за издавање интегрисане дозволу за блок Б3.

- **Годишње количине емисија материја које утичу на квалитет ваздуха и емисија CO_2**

На блоку А1 и А2 средње годишње вредности масених концентрација и запреминског протока добијене су на основу података са аутоматских мерења емисије.

Годишње количине емисије загађујућих материја у ваздух у t/год из ТЕ „Костолац Б“ су обрачунате на основу годишњих емитованих загађујућих материја на основу континуалног мерења у условима рада постројења за одсумпоравање и повремених мерења емитованих загађујућих материја преко старог система. Током 2025. године блок Б3 је био у пробном раду.

На основу дозвола за емисије гасова са ефектом стаклене баште које су издате за ТЕ „Костолац А“ и ТЕ „Костолац Б“ и којима је наложена обавеза мониторинга и извештавања о емисијама ГХГ, од 1. јануара 2025. године успостављен је мониторинг емисија ГХГ. Мониторинг емисија ГХГ ће се радити применом методе прорачуна емисија CO_2 по сваком току извора емисије и на основу истог је припремљен први извештај о емисијама ГХГ који ће бити достављен надлежном органу.

Укупна потрошња еклектричне енергије у 2025.години у Огранку ТЕ-КО Костолац је 228.624.990,00 kWh

Укупна потрошња нафтних деривата за машине у 2025. години у Огранку ТЕ-КО Костолац је 1.942.171l

- **Усаглашавање емисије материја које утичу на квалитет ваздуха са захтевима регулативе ЕУ**

Блокови Б1 и Б2 ТЕ „Костолац“ се налазе на коначној листи старих великих постројења за сагоревање у Националном плану за смањење емисије према допису Министарства за заштиту животне средине и према Националном плану за смањење емисија главних загађујућих материја које потичу из старих великих постројења за сагоревање („Сл. гласник РС", бр. 10/2020).

Прашкасте материје

До сада је урађена реконструкција електрофилтера на свим блоковима Огранка ТЕ-КО „Костолац“: ТЕ „Костолац А“, на блоковима А1 и А2 и ТЕ „Костолац Б“, на блоковима Б1 и Б2. Гаранција испоручиоца опреме за масене концентрације прашкастих материја на излазу из електрофилтра су ≤50 mg/Nm^3, што је у складу са прописаним захтевима за период до краја 2027. године из Уредбе о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање („Сл. гласник РС", бр. 6/2016 и 67/2021). Емисије прашкастих материја у ваздух су умањене пречишћавањем отпадних гасова на изграђеном постројењу за одсумпоравање, до средње годишње вредности која се креће око 20 mg/Nm^3 из Директиве о индустријским емисијама ЕУ.

Смањење емисије прашкастих материја на блоку Б3 ТЕ „Костолац Б“ постиже се пречишћавањем димних гасова кроз суви електрофитер, чија је ефикасности смањења емисије прашкастих материја 99,96%, што даје емисије на излазу од 30 mg/m^3, затим проласком димних гасова кроз постројење за одсумпоравање што даје емисије на излазу из апсорбера до 20 mg/m^3 и проласком кроз влажни електрофилтер, који обезбеђује коначне емисије прашкастих материја испод 10 mg/m^3.

Урађено је гаранцијско мерење емисије прашкастих материја и измерена вредност на излазу из сувог електрофилтера износила је 15,6 mg/Nm^3 док је на излазу из димњака износила 42 mg/Nm^3.

На блоку Б3 у циљу спречавања развејавања угљене прашине, приликом пресипања угља са транспортера на транспортер, на пресипним местима су уграђени врећасти филтери.

Такође на блоку Б3 у систему допреме кречњака за елиминисање прашине и спречавањеног ширења на свим местима где се она појављује служе системи за отпрашивање. Инсталирани су филтро-вентилациони уређаји на местима где се врши истовар кречњака у бункере испред силоса и изнад силоса за кречњак.

У систему унутрашњег транспорта пепела за блок Б3, отпрашивање се ради на самим силосима помоћу четири врећаста филтра, по два за сваки силос.

Гранична вредност за укупне прашкасте материје из система за допрему и складиштење расутих материја - кречњак и угаљ и из система за сакупљање, транспорт и депоновање чврстог отпада - пепела, шљаке и гипса на блоку Б3 је 20 mg/m^3 ако је масени проток већи од 200 g/h односно 150 mg/m^3 ако је масени проток до 200 g/h.

Сумпор диоксид

У циљу смањења емисије сумпорних оксида испод 200 mg/Nm^3 из Директиве о индустријским емисијама Европске Уније, крајем децембра 2016. године у ТЕ „Костолац Б“ изграђено је постројење за одсумпоравање, као и нови димњак са две цеви (сваки блок, Б1 и Б2, има своју цев).

Радом система за одсумпоравање димних гасова у значајној мери је смањена излазна концентрација сумпороксида која на улазу у постројење износила око 5.000-6.000 mg/m^3, у зависности од више фактора, тако да је у 2025. години средња годишња вредност концентација на излазу након одсумпоравања из блока Б1 и из блока Б2 износила 165,71 mg/Nm^3, што је мање од 400 mg/m^3 колика је гранична вредност емисије из домаће уредбе, односно износи приближно граничној вредности емисије 200 mg/Nm^3 која је прописана Директивом о индустријским емисијама ЕУ.

У циљу смањења емисије сумпор диоксида на блоку Б3 изграђен је систем за одсумпоравање димних гасова. Предвиђена емисија је 150 mg/m^3. Урађено је гаранцијско мерење емисије сумпор диоксида и измерена вредност је износила 42 mg/Nm^3.

Азотни оксиди

На блоку Б1 и Б2 у ТЕ „Костолац Б“ у оквиру ревитализације блока, током 2014. године односно 2019. године уграђени су нови горионици у циљу смањења емисије азотних оксида испод 200 mg/Nm^3. На основу резултата континуалног мерења средња измерена вредност азотних оксида у 2025. години за блокове Б1 и Б2 износила је 262,1 mg/Nm^{3}У ТЕ „Костолац Б“, у 2024. години инсталирана је опрема за секундарне мере за смањење емисије азотних оксида дозирањем амонијачне воде чиме ће се обезбедити да емисије буду у складу са граничном вредности 200 mg/Nm^3 из Директиве о индустријским емисијама ЕУ.

Током 2025. урађене су пробе постројења за примену секундарних мера, пробе модула и постројења за дистрибуцију амонијачне воде. Следи оптимизација рада ложног уређаја са применом селективне некаталитичке редукције (SNCR) на блоку Б1. Применом секундарних мера, емисија NOx треба да достигне ниво испод 175 mg/Nm^3.

У току 2025. године надлежном Министарству, Републичкој дирекцији за воде, поднет је Захтев за водну дозволу за амонијачни резервоар за примену секундарних мера на котловима ТЕ „Костолац Б“.

Смањење емисије азотних оксида на блоку Б3 ТЕ „Костолац Б“ на пројектовану вредност од 200 mg/m^3 постиже се применом примарних мера (уградњом горионика са ниском емисијом NOx, рециркулацијом димних гасова и увођењем додатног ваздуха за сагоревање у зону изнад горионика угљеног праха на два нивоа).

Урађено је гаранцијско мерење емисије азотних оксида и измерена вредност је износила 178,48 mg/Nm3

Мерење емисије материја које утичу на квалитет вода

Највећу потрошњу техничке воде у ТЕ „Костолац А и Б“ чини вода за хлађење паре у кондензаторима. За хлађење паре захвата се вода из реке Дунав. Наиме, речна вода се захвата и користи за хлађење у кондезаторима после чега се повратним каналом испушта у водопријемник реку Дунав - ТЕ „Костолац А“, односно реку Млаву - ТЕ „Костолац Б“. Повезивањем блокова у ТЕ „Костолац Б“ на маловодни транспорт (1:1), смањена је потрошња воде. Код маловодног транспорта и одлагања пепела и шљаке ТЕ „Костолац А“ и ТЕ „Костолац Б“ нема преливних вода, а дренажне воде које настају рециркулишу (враћају се) са депоније пепела у сабирнике и користе се поново за хидраулични транспорт пепела и шљаке. У току

2025. године урађена су узорковања и испитивања вода које се дренирају испод фолије на депонији пепела ПК „Ћириковац“, затим преко главног водосабирника се испумавају у реку Млаву. Квалитет реке Млаве се контролише узводно и низводно од испуштања дренажних вода из главног водосабирника, а током 2025. године пратио се квалитет дренажних вода са депоније гипса.
Декарбонизована вода се у ТЕ „Костолац А“ користи једним делом за хлађење, а другим делом за производњу деминерализоване воде. Деми вода се производи хемијским пречишћавањем подземне воде (ТЕ „Костолац Б“) или пречишћавањем речне воде из Дунава (ТЕ „Костолац А“) у јонским измењивачима.

За потребе допуне система за даљинско грејање Костолца и града Пожаревца, пуштено је у рад постројење за припрему воде за ове потребе.

Изворište сирове воде за ТЕ „Костолац Б“ чине цевасти бунари који се налазе на обали реке Млаве.

Санитарне отпадне воде након механичко-биолошког поступка пречишћавања при аеробним условима у урађајима за пречишћавање (ТЕ „Костолац Б“) испуштају се директно или индиректно у реку Млаву. Санитарне отпадне воде ТЕ „Костолац“ А испуштају се у градску канализацију, која се упушта у канал повратне расхладне воде ТЕ „Костолац А“.

Од вода које садрже уље и/или мазут и/или нафту, након скупљања само се нафта пумпама враћа у резервоар. Отпадне воде се преко градске атмосферске канализације испуштају у канал повратне расхладне воде ТЕ „Костолац А“, док се воде које садрже пепео и шљаку транспортују у багер станицу а потом на депонију пепела на ПК „Ћириковац“ рециркулационо.

Програмом контроле отпадних вода у Огранку ТЕ-КО „Костолац“ обухваћене су физичко-хемијска и бактериолошка мерења параметара: температура ваздуха и воде, мутноћа, pH, ел. проводљивост, растворни O_2,% засићености O_2, HPK, BPK_5, остатак испаравања нефилтриране воде, остатак испаравања филтриране воде, укупне суспендоване материје, седиментне материје, укупни детерџенти, минерална уља, феноли, алкалитет, F, Cl, NO_2, NO_3, SO_4, PO_4, NH_4, Ca, Mg, тврдоћа, Al, Fe, Mn, Cd, Cr^{6+}, укупни Cr, Cu, Ni, Zn, Pb, Hg, As, B, и микробиолошка анализа у водама водопријемника.

Контрола квалитета отпадних вода у Огранку ТЕ-КО „Костолац“ и њихов утицај на водопријемнике ради се 12 пута годишње и 4 пута годишње за подземне и санитарне воде на основу Закона о водама („Сл. гласник РС“, бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 – др. закон), Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“ бр. 67/2011, 48/2012 и 1/2016) и Правилника о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и њиховог утицаја на реципијент и садржини извештаја о извршеним мерењима („Сл. гласник РС“, бр. 18/2024),

Годишњи извештаји о квалитету површинских и подземних вода, за сваку организациону јединицу Огранка ТЕ – КО „Костолац“, се на захтев надлежних инспектора дају на увид, као и надлежним институцијама приликом прибављања мишљења за потребе издавања водопривредних услова и водних дозвола.

Контролу квалитета површинских и подземних вода за потребе Огранка ТЕ-КО „Костолац“ у 2025. години обавило је овлашћено правно лице за хемијска испитивања Институт за заштиту на раду - Нови Сад.

За површинске воде, оцена усаглашености са законским прописима је вршена упоређивањем измерених вредности материја које утичу на квалитет вода са граничним вредностима из Уредбе о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 50/2012) а за отпадне воде упоређивањем измерених вредности са граничним вредностима из Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 67/2011, 48/2012 и 1/2016). Из термоелектране ТЕ „Костолац Б“ и ТЕ „Костолац А“ не постоје испуштања отпадних вода са опасним материјама из Уредбе о

граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 24/2014).

Оцена усаглашености са законским прописима је реализована упоређивањем измерених вредности водоносног слоја земљишта у пијезометрима са ремедијационим вредностима концентрација опасних и штетних материја и вредности које могу указати на значајну контаминацију подземних вода, према Уредби о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Сл. гласник РС“, бр. 30/2018 и 64/2019) на основу Закона о заштити земљишта („Сл. гласник РС“, бр. 112/2015). За подземне воде оцена усаглашености је урађена у складу са граничним вреднсотима из Уредбе о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 50/2012).

Анализа података квалитета санитарних отпадних вода, на улазу и излазу из новоизграђеног уређаја за пречишћавање у ТЕ „Костолац Б“, за 2025. годину указује да уређај испуњава гаранције за суспендоване материје за сва мерења

Вредности емисија за БПК и суспендоване материје су у дозвољеним вредностима према граничним вредностима емисија из Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 67/2011, 48/2012 и 1/2016).

- **Количине вода**

У Табели 10. дат је преглед количина захваћене и испуштене воде по организационим целинама Огранка ТЕ-КО „Костолац“ за 2025. годину.

Табела 10

ОГРАНАК ТЕРМОЕЛЕКТРАНЕ И КОПОВИ КОСТОЛАЦ					
Количине вода у 2025. години (m^3/год x10^3)					
Организациони део	**Водозахват**		**Испуштене отпадне воде**		
	Коришћене количине		**Повратна расхладна**	**Преливне и дренажне са депоније пепела СКО**	**Санитарне отпадне воде**
	Површинске	**Подземне***			
УКУПНО: ОГРАНАК ТЕРМОЕЛЕКТРАНЕ И КОПОВИ КОСТОЛАЦ	**1.326.312**	**888**	**939.463**	**2.700**	**182**

*за потребе припреме технолошке и пијаће воде
**пречишћене воде

За потребе транспорта хидромешавине са локација ТЕ „Костолац А“ и ТЕ „Костолац Б“ ка депонији пепела ПК „Ћириковац“ користи се део повратне расхладне воде, која се враћају рециркулацијом.

Прорачун годишњих количина вода је урађен на основу података о капацитету и времену рада пумпи за захватање, односно испуштање вода. У случајевима гравитационог испуштања отпадних вода прорачун је урађен на основу раније урађених мерења биланса отпадних вода.

- **Побољшања у циљу смањења утицаја отпадних вода на површинске и подземне воде**

Децентрализован систем за пречишћавање отпадних вода састоји се од три већа постројења:

1. Постројење за пречишћавање санитарних отпадних вода
2. Постројење за пречишћавање зауљених и замазућених отпадних вода;
3. Постројење за пречишћавање отпадних вода од одсумпоравања димних гасова и кисело-алкалних вода из објекта хемијске припреме воде.

1. У току 2025. године постројење за пречишћавање санитарних вода ТЕ „Костолац Б“ је пречистило 130.771 m^3 санитарне отпадне воде из круга термоелектране и радничких барака испред ТЕ Костолац Б.

2. Извори зауљених отпадних вода за пречишћавање су машинска сала главног погонског објекта Б1, Б2 и новоизграђеног блока Б3 и наткривено складиште уља. Извори замазућених отпадних вода за пречишћавање су спољно мазутно постројење, танквана надземног резервоара мазута, плато претакалишта мазута и котларнице блокова. У току 2025. године постројење за пречишћавање зауљених и замазућених вода пречистило је и испустило количину од 390.559 m^3.

3. Извори отпадних вода са ОДГ-а и ХПВ-а које долазе на постројење за пречишћавање су прелив хидроциклона отпадних вода блокова Б1, Б2 и блока Б3, вода од прања мокрих електрофилтера, вода од прања пешчаних филтера блокова Б1, Б2 и блока Б3, вода од регенерације јоноизмењивачких смола ХПВ и ХПК и пермеат са реверзне осмозе.

У циљу смањења утицаја отпадних вода на површинске и подземне воде у претходном периоду у ТЕ „Костолац А“ и ТЕ „Костолац Б“ пуштени су у рад нови системи сакупљања, транспорта и одлагања пепела и шљаке (маловодни транспорт и одлагање пепела и шљаке заједно са водом у односу 1:1, уместо претходног одлагања 1:10).

Током рада у 2025. години са блокова Б1, Б2 и Б3 пречишћено је 103.346 m^3 отпадне воде.

У току 2025. године настављена је контрола квалитета отпадних вода у Огранку ТЕ-КО „Костолац“ и њихов утицај на водопријемнике.

Мерење концентрације материја које утичу на квалитет земљишта

Током 2025. године урађена су испитивања квалитета земљишта и садржај укупних и приступачних облика тешких метала и материја које утичу на квалитет земљишта, као и контрола хемијског састава на локацији ТЕ „Костолац А“ (са депонијом пепела СКО) и ТЕ „Костолац Б“ (депонија ПК „Ћириковац“ и депонијом гипса). Огранак ТЕ-КО „Костолац“ прати садржај материја које утичу на квалитет земљишта на годишњем нивоу.

Узорковање и испитивање земљишта урадила је лабораторија која поседује овлашћење за мониторинг земљишта – MIPHEM d.o.o. Београд, на локацијама Огранка ТЕ-КО „Костолац“ - ТЕ „Костолац А“, ТЕ „Костолац Б“ и ПК „Дрмно“. На узетим узорцима су урађене анализе: механички састав земљишта, киселост земљишта (активна киселост pH у H_2O, супституциона киселост pH у 1M KCl),садржај $CaCO_3$, капацитет измењивих катјона Na^+, K^+, Ca^{2+}, Mg^{2+}, степен засићености базама, садржај органске материје, физичка својства земљишта: густина сувог земљишта; густина чврсте фазе и укупна порозност; приступачна вода; брзина водопропустљивости, структура и тврдоћа, хемијска својства земљишта: хидролитичка киселост земљишта, приступачни макроелементи (N, P, K, Ca, Mg), укупни азот и сумпор, електропроводљивост земљишног екстракта, садржај нитрата и нитрита, укупни и приступачни тешки метали (Cr, Ni, Pb, Cu, Zn, Cd, Hg, B, As и Fe), потенцијално токсични елементи, угљоводоници нафтног порекла (C_6 – C_{40}), полициклични ароматични угљоводоници (PAH). Програмом мониторинга земљишта су обухваћена теренска и лабораторијска мерења на репрезентативним мерним местима која су унета на топографској карти (места одређена GPS-ом), што ће омогућити праћење промена испитиваних параметара, на истим мерним местима у наредном периоду.

Број и распоред мерних места су дефинисани у складу са Прилогом 2. Правилника о листи активности које могу да буду узрок загађења и деградације земљишта, поступку, садржини података, роковима и другим захтевима за мониторинг земљишта („Сл. гласник РС“, бр. 102/2020).

Садржај тешких метала и других токсичних елемената у земљишту на локацији ТЕ „Костолац А“ је прелазио граничне вредности за параметре никл, бакар и цинк, а на локацији ТЕ „Костолац Б“ граничне вредности су прелазиле за параметре никл и бакар, док за све испитиване параметре вредности су биле испод ремедијационих вредности.

Вредновање података је урађено у складу са, Правилником о листи активности које могу да буду узрок загађења и деградације земљишта, поступку и садржини података, роковима и другим захтевима за мониторинг земљишта („Сл. гласник РС“, бр. 102/2020) и Уредбом о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Сл. гласник

РС“, бр. 30/2018 и 64/2019), Прилог 1, Граничне максималне и ремедијационе вредности загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту.

На локацији ТЕ „Костолац А“ узоркован је површински слој на 16 мерних места, док су 3 узорка узоркована на дубини. На локацији ТЕ „Костолац Б“ узоркован је површински слој на профилу на 27 места и 3 узорка узоркована су на дубини.

Мерење буке у животној средини

На локацији термоелектрана Огранка ТЕ-КО „Костолац“, мерење буке реализовано је у 2025. години у складу са Законом о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС“, бр. 96/2021), Правилником о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке у животној средини („Сл. гласник РС“, бр. 139/2022), Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Сл. гласник РС“, бр. 75/2010) и Елаборатом о смањењу буке у животној средини урађеним од стране овлашћене лабораторије Заштите на раду и заштите животне средине - Београд, за термоелектрану „Костолац А“ и за термоелектрану „Костолац Б“. Мерење буке је извршило овлашћено правно лице Завод за јавно здравље Пожаревац, на осам мерних места у ТЕ „Костолац А“ и 4 мерна места на локацији ТЕ „Костолац Б“:

Локална самоуправа Градских општина Костолац и Пожаревац урадиле су акустичко зонирање простора града Одлуком о одређивању акустичних зона на територији града Пожаревца и планом генералне регулације Костолца („Сл. гласник града Пожаревца“, бр. 02/2023) у складу са Законом о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС“, бр. 96/2021).

Резултати мерења не прекорачују највеће дозвољене вредности (ГВЕ) које износе 65 dB дан и 55 dB за ноћни период, имајући у виду да јединица локалне самоуправе је урадила акустичко зонирање града Костолца.

Отпад

Произведене врсте отпада у 2025. години за Огранак ТЕ–КО „Костолац“ (делови огранка ТЕ „Костолац А“ и ТЕ „Костолац Б“) приказују се према прописима Републике Србије из области управљања отпадом - Званична номенклатура Правилника о категоријама, испитивању и класификацији отпада (Службени гласник РС“, бр. 56/2010, 93/2019, 39/2021 и 65/2024).

ЕПС АД завршио поступак регистрације сувог летећег пепела који се издваја у електрофилтерима, код европске Агенције за хемикалије у складу са одредбама REACH Уредбе.

У 2025. години је укупно у ТЕ „Костолац А“ и ТЕ „Костолац Б“ је произведено 1.941.683,84t сувог елекрофилтерског пепела.а од тога је евидентирано и предато као хемикалија 27,54t и као нуспроизвод 16.599,62t.

У складу са Законом о управљању отпадом, Министарство заштите животне средине је Огранку ТЕ-КО „Костолац“ издало потврду о упису гипса у Регистар нуспроизвода, за количине које су закључене уговором. Огранак ТЕ-КО „Костолац“ је први привредни субјекат у Србији који је извршио упис гипса у Регистар нуспроизвода.

Огранак ТЕ-КО „Костолац“ је у 2025. години произвео гипс који је евидентиран само као хемикалија или као нуспроизвод пошто су све количине произведене у 2025. години смештене у силосе и продате у ову намену.

Укупна количина произведеног гипса износи 248.435,04t, а од тога је евидентирано као хемикалија 159.933,48t, као нуспроизвод 77.766,54t и као отпад 10.735,02t.

Пепео који настаје у технолошком процесу сагоревања лигнита у котловима ТЕ „Костолац Б“ складишти се у силосу и продаје се сув заинтересованим купцима за коришћење као сировине

у грађевинској индустрији, на основу уговора о продаји пепела, а остатак се одлаже на депонију пепела и шљаке ПК „Ћириковац“.

Укупне количине предатог отпада на нивоу Огранка ТЕ-КО Костолац у 2025.години износе 2.026.783,28t. Од тога је 1.850.605,08t пепела и шљаке одложено на сопственој депонији отпада.

Предата количина пепела износи 107.705,32t, од тога је предато као хемикалија 27,54t, као нуспроизвод 16.599,62t и 91.078,16t као отпад.

Количина гипса која је у 2025. години продата као отпад настала је у претходним годинама када је евидентирана и одложена на депонији гипса као отпад јер није био уписан у регистар хемикалија ECHA и у предментом закону нису постојале одредбе о упису отпада у регистар нуспроизвода.

Током 2025. године Огранак ТЕ-КО „Костолац“ је продао гипс заинтересованим предузећима као неопасан отпад, као нуспроизвод и као хемикалију регистровану код европске Агенције за хемикалије.

Укупна количина предатог гипса износи 320.819,32t, од тога је предато као хемикалија 159.933,48t, као нуспроизвод 77.766,54t и као отпад 83.119,30t. Укупна количина предатог гипса (као отпада, хемикалије и нуспроизвода) у 2025. години је већа од укупне количине произведеног гипса (као отпада, хемикалије и нуспроизвода) за 72.384,28t, ова разлика је количина гипса одложеног као отпад на депонији у годинама пре уписа у регистар хемикалија и пре доношења одредби закона и правилника о упису отпада у регистар нуспроизвода.

ЕПС АД је 12 августа 2022. године регистровао супстанцу калцијум сулфат, ЕС број 231-900-3 код европске Агенције за хемикалије у складу са REACH Уредбом. За калцијум сулфат, који се добија у поступку одсумпоравања димних гасова на локацији ТЕ „Костолац Б“, ЕПС АД је исходовао REACH регистрациони број: 01-2119444918-26-0341.

Мониторинг радне средине

- **Мерење буке у радној средини**

У 2025. години на локацијама ТЕ „Костолац А“ и ТЕ „Костолац Б“ није рађен је мониторинг радне средине, односно није урађено мерење буке у радној средини. Израђен је План и програм мониторинга услова радне околине и извршене су припреме за мониторинг у 2026. години.

Обука запослених

Обука запослених спроводи се према Програму оспособљавања за безбедан и здрав рад у Акционарском друштву „Електропривреда Србије“ и у складу са процедурама система менаџмента здрављем и безбедношћу на раду према захтевима стандарда ISO 45001.

Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад ради се код заснивања радног односа, приликом премештаја на друге послове, приликом увођења нове технологије и нових средстава за рад. Оспособљавање се организује теоријски и практично.

Обука и провера знања ради се за запослене који раде на радним местима са повећаним ризиком као и за запослене који раде на радним местима која нису са повећаним ризиком

Такође, у ТЕ „Костолац А“ и ТЕ „Костолац Б“ урађена је обука и за 502 лица радно ангажована, а који су запослени код других послодаваца

Број запослених који су прошли обуку у 2025. години. је 1.082.

Поједини радници су пролазили више од једне обуке нпр. услед премештања на друге послове, повреде на раду, стручно оспособљавање за обављање других послова и слично

Повреде на раду

Број повреда на раду у 2025. години у Огранку ТЕ-КО Костолац је био 8 од чега су свих 8 биле лаке. Није било тешких и смртних повреда.

Здравствена заштита

Сви запослени у термоелектранама Костолац подлежу претходном и/или периодичним лекарским прегледима. На претходне лекарске прегледе упућују се запослени при заснивању радног односа и приликом преласка на друго радно место са повећаним ризиком. Запослени који раде на радним местима са повећаним ризиком упућују се на периодичне лекарске прегледе и то једном годишње. Периодични лекарски прегледи у 2025. години обављени су у Служби медицине рада у Дому здравља Пожаревац.

Од укупно 904 запослена упућено је на преглед 728 а прегледано је 724 од чега је 702 способно, 21 ограничено способно и 1 неспособно за рад.

7. ОГРАНАК „ПАНОНСКЕ ТЕРМОЕЛЕКТРАНЕ-ТОПЛАНЕ“

Огранак „Панонске ТЕ-ТО“ чине организационе јединице:

- ТЕ-ТО „Нови Сад“
- ТЕ-ТО „Зрењанин“ и
- ТЕ-ТО „Сремска Митровица“

7.1. Преглед и статус дозвола

У 2025.години издато је Решење о издавању интегрисане дозволе за ТЕ-ТО Зрењанин.

Мерење квалитета ваздуха

Праћење квалитета ваздуха у околини организационих јединица Огранака „Панонске ТЕ-ТО“ ради се у оквиру мониторинга који финансирају и организују Организационе јединице мерењем квалитета ваздуха преко овлашћеног правног лица по потреби (по налогу инспекције). Праћење квалитета ваздуха обављају надлежни органи, државне управе и овлашћена правна лица у складу са Законом о заштити ваздуха („Сл. гласник РС“, бр. 51/2025). Сходно томе праћење квалитета ваздуха се реализује у склопу националне мреже за аутоматски мониторинг квалитета ваздуха, у оквиру које се налазе и мерна места у околини ТЕ-ТО које припадају Огранку „Панонске ТЕ-ТО“.

Месечни и годишњи извештаји о квалитету ваздуха у околини Организационих јединица Огранка „Панонске ТЕ-ТО“ (када се раде мерења) достављају се на увид органима локалне самоуправе и државне управе, на њихов захтев.

У 2025. години није рађено мерење квалитета ваздуха у Огранку Панонске ТЕ-ТО.

Мерења емисије материја које утичу на квалитет ваздуха

Димни гасови који садрже сумпор диоксид, азотне оксиде и прашкасте материје, испуштају се преко димњака висине:

- ТЕ-ТО „Нови Сад“ - 160 m
- ТЕ-ТО „Зрењанин“ - 160 m
- ТЕ-ТО „Сремска Митровица“:
    1. 105 m, бетонски димњак,
    2. 77,5 m, зидани димњак и

Помоћна котларница ТЕ-ТО „Сремска Митровица“ (три котла, сваки котао има засебни димњак – укупно три мала метална димњака)

- 2 метална димњака - 7 m,
- 1 метални димњак - 4,7 m.

- У складу са законским захтевима раде се редовна повремена мерења емисије загађујућих материја у ваздух, а у ТЕ-ТО Нови Сад е и контролна мерења за проверу исправности континуалног мерења емисије. Организациона јединица ТЕ-ТО „Нови Сад“ обавља самостално континуално мерење емисије загађујућих материја у ваздух.

Повремена мерења емисије материја које утичу на квалитет ваздуха

Емисија материја које утичу на квалитет ваздуха за 2025. годину дају се за сваку ТЕ-ТО посебно, на основу мерења која су урадила овлашћена правна лица „Институт за заштиту на раду“ а.д. Нови Сад и Заштита на раду и заштита животне средине „Београд“ Београд. Програм контроле обухвата мерење стања димних гасова (температуре, притиска и влажности), запреминског протока, садржаја кисеоника, као и масене концентрације и израчунавање емисионих фактора за сумпор диоксид (SO_2), азотне оксиде (NOx), угљен

моноксид (CO), прашкасте материје и органских материја изражене као укупан угљеник. ТЕ-ТО „Нови Сад“ није у обавези да ради повремена мерења емисија у ваздух од 2019. године када је почела самостално да обавља континуална мерења емисија на основу Решења Министарства заштите животне средине. Због квара на континуалним мерачима урађено је повремено (периодично) мерење у 2025. години.

Током 2025. године Котао 1 у ТЕ-ТО „Нови Сад“ је радио 1.306 сати, Котао 2 је радио 1.665 сати, а Котао 3 је радио 1.928 сати.

Повремена (периодична) мерења емисије загађујућих материја у ваздух у ТЕ-ТО „Нови Сад“, на котловима К2 и К3 су урађена у 2025. години.

У 2025. години производни погон Блок А1 у ТЕ-ТО „Зрењанин“ није био у раду и повремена мерења емисија у ваздух нису се могла урадити. Производни погон - Блок А2 у 2025. години је радио 2.202 часова за грејање пословних објеката.

За потребе грејања објеката ТЕ-ТО „Зрењанин“, користили су се котлови Т110 (топлотне снаге 8,5 MW) 1.141 часова и ТЕ112 (топлотне снаге 15,60 MW) 1.061 часова.

Током 2025. године у ТЕ-ТО „Сремска Митровица“ радио је котао на биомасу ТЕ.К – 405 (сунцокретова љуска) 2.495,0 часова. У помоћној котларници котао S-2400/2 је радио на природан гас 830,6 часова и парни котао S-2400/1 је радио 99,9 часова. Блок А3 није покретан, као и парни котао и S-2400/3 током 2025. године.

Континуална мерења емисије материја које утичу на квалитет ваздуха

На димњацима је, поред основне опреме коју чине анализатори за мерење масених концентрација прашкастих материја и гасова, уграђена и додатна опрема за мерење: садржаја кисеоника, угљен-диоксида, влаге, као и температуре, притиска и запреминског протока димних гасова SO_2, CO, NO_x (NO_2). Такође је уграђена и опрема за аквизицију и обраду података.

Континуална мерења реализована су у складу са стандардом EN 14181 - QAL1. Софтверским програмом за статистичку обраду података о континуалним мерењима је предвиђена израда дневног, месечног и годишњег извештаја. Израда 48-часовног извештаја предвиђена је само за ТЕ-ТО „Нови Сад“.

У ТЕ-ТО „Нови Сад“ током 2025. године континуални мерачи нису радили услед квара.

- **Годишња емисија загађујућих материја које утичу на квалитет ваздуха**

Прорачун годишњих емисија за прашкасте материје, SO_2 и NO_x (NO_2) је урађен на основу података о измереним масеним концентрацијама, запреминских протока димног гаса и времена рада блокова, а CO_2 је урађен на основу података о потрошњи горива и одговарајућег емисионог фактора (CEF- *Carbon Emission Factor*).

На основу дозвола за емисије гасова са ефектом стаклене баште које су издате за све три ТЕ-ТО и којима је наложена обавеза мониторинга и извештавања о емисијама ГХГ, од 1. јануара 2025. године успостављен је мониторинг емисија ГХГ. Мониторинг емисија ГХГ ће се вршити применом методе прорачуна емисија CO_2 по сваком току извора емисије и на основу истог биће припремљен први извештај о емисијама ГХГ који ће бити достављен надлежном органу.

- **Усаглашавање емисије материја које утичу на квалитет ваздуха са захтевима регулативе ЕУ**

Сумпор диоксид

У циљу смањења емисије SO_2 у Огранку „Панонске ТЕ-ТО“, планирано је коришћење уља за ложење - мазута са садржајем сумпора до 1% као горива и рад термоелектране - топлане у комбинованом режиму рада горионика на гас/мазут.

ТЕ-ТО „Нови Сад“

Топлотне снаге ложишта котлова су 2x279 MW и 1x320 MW, тако да, у случају рада једног котла и сагоревања уља за ложење - мазута са садржајем сумпора до 1%, неће бити прекорачења ГВЕ по регулативи ЕУ.

ТЕ-ТО „Зрењанин“

Топлотне снаге ложишта котлова су за 2x250 MW тако да, у случају рада једног котла и сагоревања уља за ложење - мазута са садржајем сумпора до 1%, неће бити прекорачења ГВЕ по регулативи ЕУ.

ТЕ-ТО „Сремска Митровица“

Топлотне снаге ложишта котлова су у блоку 2x80 MW, помоћна котларница 2x15 MW и 14,86 MW, тако да, у случају рада једног котла и сагоревања уља за ложење - мазута са садржајем сумпора до 1%, неће бити прекорачења ГВЕ по регулативи ЕУ. У раду котла на биомасу снаге 18 MW од стране овлашћеног правног лица измерена је емисија SO2 испод прописаних ГВЕ.

Азотни оксиди

ТЕ-ТО „Нови Сад“, ТЕ-ТО „Зрењанин“ и ТЕ-ТО „Сремска Митровица“

Трогодишњим планом пословања у ТЕ-ТО „Сремска Митровица“ предвиђена је уградња опреме за смањене азотових оксида на котлу биомасе и парном котлу S-2400/1.

Мерења емисије материја које утичу на квалитет вода

Емисија материја које утичу на квалитет вода за 2025. годину приказана су за сваку ТЕ-ТО посебно, на основу испитивања која је обавило овлашћено правно лице „Институт за заштиту на раду“а.д. Нови Сад.

ТЕ-ТО Нови Сад

Највећу потрошњу техничке воде у ТЕ-ТО „Нови Сад“ чини вода за хлађење паре у кондензаторима, проточним системом хлађења, при чему се снабдевање водом врши из реке Дунав. Повратне расхладне воде и све остале технолошке отпадне воде (воде из процеса деминерализације и зауљене воде после примарне и секундарне обраде) после пречишћавања испуштају се у реку Дунав. Мали део воде се користи за производњу деминерализоване и омекшане воде.

Санитарно-фекалне и атмосферске воде се испуштају у градски колектор отпадне воде. Река Дунав је сврстана у II класу водотока.

Контрола квалитета отпадних вода и њихов утицај на реку Дунав врши се 5 пута годишње према Закону о водама („Сл. гласник РС“, бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 - др. закон). Отпадне воде из ТЕ-ТО „Нови Сад“ се одводе преко три испуста:

- атмосферске канализације;
- канализације санитарно-фекалне воде, при чему се од 2013. године не врши контрола квалитета ових отпадних вода због спајања на градски колектор отпадне воде;
- канала расхладне воде.

Програмом контроле су обухваћени следећи физичко-хемијски параметри: температура (воде и ваздуха), барометријски притисак, боја, мирис, видљиве материје, таложне материје, суви остатак, жарени остатак, губитак жарењем; електропроводљивост; токсичност; AOX, pH вредност, мутноћа; амонијак; неорганski азот, цијаниди, суспендоване материје, растворени кисеоник, HPK, BPK5, укупан фосфор, минерална уља, Pb, Cd, Cu, Cr, Ni и Zn.

Узорковање отпадних и површинских вода се ради на 7 мерних места.

Контрола квалитета отпадних вода у 2025. години, урађена је 5 пута.

ТЕ-ТО „Зрењанин“

Највећу потрошњу техничке воде у ТЕ-ТО „Зрењанин“ чини вода за хлађење паре у кондензатору. Радни флуид у систему расхладне воде је декарбонизована вода. За производњу деминерализоване и декарбонизоване воде користи се вода из реке Бегеј.

Отпадне воде (од хемијског чишћења котловског постројења, од прања и пасивизације воденог тракта и зауљене воде) испуштају се после пречишћавања у Александровачки канал, а из канала у реку Бегеј. Александровачки канал је сврстан у IV категорију, а река Бегеј у II категорију водотока.

Отпадне воде из процеса декарбонизације и бистрења се враћају у процес, а настале муљне погаче одвозе и одлажу на депонију.

Кисело–алкалне воде из процеса деминерализације се неутралишу и испуштају у Александровачки канал. Кисело–алкалне отпадне воде од прања регенеративног загрејача ваздуха се обрађују (неутрализација и седиментација) и као филтрат се враћају у процес.

Зауљене отпадне воде се такође обрађују (преко угљених – антрацитних филтера), и након тога се испуштају у Александровачки канал.

Санитарно–фекалне воде после механичко-биолошког поступка пречишћавања на постројењу PUTOX, испуштају се посебним одводом у Александровачки канал.

Контрола квалитета отпадних вода у ТЕ-ТО „Зрењанин“ и њихов утицај на водопријемник ради се 4 пута годишње. Узорковање отпадних вода и воде из Александровачког канала се ради на 5 мерних места.

Након свих извршених мерења током године, од стране овлашћеног правног лица добија се атест за ефикасност рада постројења за пречишћавање отпадних вода (PUTOX) и постројења зауљених и замазућених вода.

Програмом контроле су обухваћени следећи физичко-хемијски параметри: температура; pH; електропроводљивост; растворени кисеоник; мутноћа; суспендоване материје, таложне материје; алкалитет; ацидитет; HPK; BPK_5; потрошња перманганата; хлорида; укупни азот; укупни фосфор; амонијак; нитрити; нитрати; фосфати; сулфати; фенолни индекс; тврдоћа; масти и уља. Узорковање је извршено у кругу ТЕ-ТО „Зрењанин“, у Александровачком каналу.

Контрола квалитета отпадних вода у 2025. години, урађена је за: санитарно - фекалне воде четири пута; зауљене воде - три пута; неутрализациону јаму - пет пута и површинске воде шест пута.

ТЕ-ТО „Сремска Митровица“

Највећу потрошњу техничке воде у ТЕ-ТО „Сремска Митровица“ чини вода за хлађење кондензатора турбине T/G 32 MW која има проточни систем хлађења, а водом се снабдева из реке Саве. Повратна расхладна вода испушта се у реку Саву. Река Сава је сврстана у II класу водотока.

Отпадне воде не испуштају се директно у реципијент, већ након обраде у постројењима за обраду отпадне воде (постројења за обраду зауљених и замазућених вода и постројење за обраду замуљених вода) и базена неутрализације из погона за хемијску припрему воде се преко мреже цевовода отпадне технолошке и пречишћене воде испуштају преко контролно-водомерног шахта у градски индустријско-канализациони колектор.

Санитарно-фекална отпадна вода се, након обраде и пречишћавања у постројењу за обраду санитарно-фекалне воде, преко мреже цевовода испушта у градски индустријско-канализациони колектор.

Контрола квалитета отпадних вода у ТЕ-ТО „Сремска Митровица“ ради се 5 пута годишње.

Програмом контроле су обухваћени следећи физичко-хемијски параметри: температура, pH вредност, суспендоване материје, HPK; BPK_5; амонијак; нитрати, нитрити, укупни неорганski

азот, укупан фосфор, минерална уља, таложне материје, електрична проводљивост, растворени кисеоник, цијаниди, Pb, Cu, Ni, Zn, Cr, Fe, Cd.

Узорковање отпадне воде се ради на 9 мерних места, четири пута годишње. Узорковање реципијента, реке Саве, се одвија на 2 мерна места.

Контрола квалитета отпадних вода у 2025. години урађена је пет пута.

За површинске воде, оцена усаглашености са законским прописима је реализована упоређивањем измерених вредности концентрација загађујућих материја са граничним вредностима из Уредбе о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 50/2012), а за отпадне воде упоређивањем измерених вредности са граничним вредностима из Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 67/2011, 48/2012 и 1/2016).

- **Количине вода**

У Табели 11. дат је преглед количина захваћене и испуштене воде у Огранку „Панонске ТЕ-ТО“ за 2025. годину. Прорачун годишњих количина је урађен на основу података о капацитету и времену рада пумпи за захватање односно испуштање вода и мерачима протока.

Табела 11

ОГРАНАК ПАНОНСКЕ ТЕРМОЕЛЕКТРАНЕ-ТОПЛАНЕ								
Количине захваћене и испуштене воде у 2025. години (m^3/god x10^3)								
Организациони део	**Захваћене воде**				**Испуштене отпадне воде**			
	Коришћене количине		**Дозвољене количине**		**Повратна расхладна вода**	**Зауљене воде**	**Санитарне отпадне воде**	**Остале (неутрализациона јама и прање лува)**
	Површинске	**Подземне**	**Површинске**	**Подземне**				
Укупно:	**44.276,462**	**7,493**	**44.878,158**	***44,150**	**43.631,895**	**10,6326**	**9,91525**	**18,763**

*Податак преузет из Књиге евиденције о стању резерви подземних вода на изворишту ТЕ-ТО Сремска Митровица

- **Побољшања у циљу смањења утицаја отпадних вода на површинске и подземне воде**

У циљу контроле могућих контаминација подземних вода, које би се могле догодити активностима производних погона, Огранак „Панонске ТЕ-ТО“ ради периодичне контроле квалитета подземних вода и одређивање нивоа подземних вода. Периодична испитивања физичко – хемијских анализа урађена су у два пута током 2025. године.

ТЕ-ТО „Нови Сад“

У циљу смањења утицаја отпадних вода, планира се израда: Идејног решења, Студије оправданости са Идејним пројектом, Студије о процени утицаја на животну средину постројења за пречишћавање отпадних вода ТЕ -ТО „Нови Сад“. У 2025. години урађена су 2 испитивања подземних вода.

ТЕ-ТО „Зрењанин“

У 2025. години реализовано је испитивање подземних вода два пута.

ТЕ-ТО „Сремска Митровица“

У 2025. години урађена су два испитивања подземних вода.

Мерење концентрације загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту

Испитивање земљишта реализовано је у 2025. години стране овлашћене лабораторије „Анахем“ из Београда.

ТЕ-ТО „Нови Сад“

У свим анализираним узорцима земљишта измерене концентрације никла и кобалта прелазе граничне вредности.

Измерене концентрације цинка прелазе граничне вредности у 4 узорка, укупних нафтних угљоводоника у 4 узорка, бакра у 4 узорка, кадмијума у 1 узорку и олова у 2 узорка земљишта. Није било прекорачења ремедијационих вредности.

ТЕ-ТО „Зрењанин“

Концентрације кобалта у свим испитиваним узорцима прелазиле су граничне вредности. Концентрација бакра прелазиле су граничне вредности на 4 мерна места, а никла на 6 мерних места. Није било прекорачења ремедијационих вредности ни на једном мерном месту.

ТЕ-ТО „Сремска Митровица“

Уочено је прекорачење граничних вредности концентрација за параметре: арсена у 1 узорку , живе у 4 узорка, бакра у 5 узорака, никла у свих 15 узорака, хрома у 2 узорка, цинка у 2 узорка и кобалта у 14 узорака.

На основу урађених физичко хемијских анализа у свим узорцима земљишта, закључује се да измерене концентрације свих испитиваних параметара не прелазе ремедијационе вредности концентрација опасних и штетних материја у земљишту.

Мерење буке у животној средини

Мерење буке у животној средини у Огранку „Панонске ТЕ-ТО“ у 2025. години урадило је акредитовано правно лице, „Институт за заштиту на раду“ а.д. Нови Сад у складу са Законом о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС“, бр. 96/21), Правилником о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке у животној средини („Сл. гласник РС“, бр. 139/22), Правилником о условима које мора да испуњава стручна организација за мерење буке у животној средини, потребној документацији, поступку овлашћивања, садржини решења о овлашћивању, као и о садржини, обиму и року важења извештаја о мерењу буке („Сл. гласник РС“, бр. 139/2022) и Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Сл. гласник РС“, бр. 75/2010).

ТЕ-ТО „Нови Сад“

У ТЕ ТО „Нови Сад“ бука у животној средини није мерена у 2025. години.

Одлуком о одређивању акустичких зона на територији града Новог Сада („Сл. лист града Новог Сада“, бр. 24/2015 и 32/2017) није извршено зонирање за подручје у близини ТЕ-ТО „Нови Сад“,

ТЕ-ТО „Зрењанин“

У ТЕ ТО „Зрењанин“ бука у животној средини није мерена у 2025. години јер производни погон није био у раду. Мерење буке ће се радити у 2026. години у складу са Законом о заштити од буке у животној средини („Сл. Гласник РС“, бр.96/2021).

На територији града Зрењанина није извршено акустичко зонирање простора, на основу Закона о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС“, бр. 96/2021).

ТЕ-ТО „Сремска Митровица“

У ТЕ-ТО „Сремска Митровица“ бука у животној средини је мерена у октобру 2025. године на 4 медрна места и то за дан, вече и ноћ.

Ни на једном мерном месту бука не прелази граничне вредности.

На основу Интегрисане дозволе прописане вредности нивоа буке: 65 dB за дан и вече, 55 dB за ноћ.

Отпад

Произведене врсте отпада у 2025. години за Огранак Панонске ТЕ-ТО приказују се према прописима Републике Србије из области управљања отпадом - Званична номенклатура Правилника о категоријама, испитивању и класификацији отпада (Службени гласник РС“, бр. 56/2010, 93/2019, 39/2021 и 65/2024).

Количина произведеног пепела из котла на биомасу износила је 152,18t.

Укупне количине предатог отпада на нивоу Огранка Панонске ТЕ-ТО у 2025.години износе 199,36t. Од тога је 152,18t отпадног пепела из котла на биомасу предато без плаћања услуге.

Мониторинг радне средине

- **Мерење буке у радној средини**

ТЕ-ТО Нови Сад

Испитивање буке у радној средини у 2025. години урађено је у фебруару 2025. године. Бука у свим испитаним деловима погона је у дозвољеним границама.

ТЕ-ТО Зрењанин

Испитивање буке у радној средини у 2025. години није рађено, планирано је за 2026. годину.

ТЕ-ТО Сремска Митровица

Испитивање буке у радној средини у 2025. је реализовано у јануару 2025.године. Бука у свим испитаним деловима погона је у дозвољеним границама.

Обука запослених

Обука запослених спроводи се према Програму оспособљавања за безбедан и здрав рад у Акционарском друштву „Електропривреда Србије“ и у складу са процедурама система менаџмента здрављем и безбедношћу на раду према захтевима стандарда ISO 45001.
Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад ради се код заснивања радног односа, приликом премештаја на друге послове, приликом увођења нове технологије и нових средстава за рад. Оспособљавање се организује теоријски и практично.
Обука и провера знања ради се за запослене који раде на радним местима са повећаним ризиком као и за запослене који раде на радним местима која нису са повећаним ризиком

Укупан број запослених оспособљених на нивоу Огранка је 365 (неки запослени су ишли на више обука)

Што се тиче осталих обука (екстерне) за рад на висини/дубини оспособљено је укупно 16 људи.

Повреде на раду

Број повреда на раду у 2025. години у Огранку Панонске ТЕ-ТО је био 3 од чега су 2 лаке и 1 тешка. Није било смртних повреда.

Здравствена заштита

Урађени су лекарски прегледи запослених који раде на радним местима са повећаним ризиком и систематски, гинеколошки, онколошки лекарски прегледи и специјалистички прегледи (ултазвук срца са прегледом кардиолога и ултразвук штитне жлезде са прегледом ендокринолога и ензимима штитне жлезде (TSH,T3,T4)

Од укупно 304 запослена упућено је на преглед и прегледано 233 од чега је 122 способно а 111 ограничено способно за рад. Није било неспособних за рад.

8. ОГРАНАК „ХИДРОЕЛЕКТАРНЕ ЂЕРДАП“

Преглед и статус дозвола

Преглед и статус дозвола, лиценци и осталих потребних одобрења као и нови захтеви за добијање или продужење важећих дозвола и одобрења у току 2025. године:
Власинске ХЕ - Сурдулица: Водна дозвола важи до 07.08.2025 - Захтев је послат
ПАП ЛИСИНА: Водна дозвола важи до 07.08.2023 - Захтев је у припреми
ХЕ Пирот: Водна дозвола важи до 19.05.2027.

Идентификовани негативни утицај на проток и еколошки систем испод акумулације

У току 2025. године у објектима Огранка ХЕ „Ђердап“, нису регистровани негативни утицаји на проток и еколошки систем испод акумулације, сем на објекту ХЕ „Ђердап 1 „и ХЕ „Ђердап 2“, где су регистровани инциденти без утицаја на проток и без значајног и доказаног утицаја на еколошки систем испод акумулације.

Вода

- **Количине воде**

Коришћење вода за производњу хидроелектричне енергије, техничке воде и санитарних (отпадних) вода вршено је у дозвољеним количинама.

- **Квалитет воде**

На основу уговорних обавеза у 2025. години везаних за контролу површинских вода узорковање и анализу ради Институт за заштиту на раду, Нови Сад, док анализу и узорковање отпадних вода Мипхем д.о.о. Београд

Из електроенергетских објеката Огранка ХЕ Ђердап узимана су по 3 узорка и то:

- узорак отпадне воде на месту излива;
- узорак површинске воде узводно од објекта;
- узорак површинске воде низводно од објекта;

који су хемијски и бактериолошки анализирани, а тумачење резултата извршено је у складу са Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 50/2012), Правилником о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода („Сл. гласник РС“, бр, 74/2011), Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 67/2011, 48/2012 и 1/16), и Закона о водама („Сл. гласник РС“, бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 – др. закон).

Резултати добијени хемијском и бактериолошком анализом узорака површинских вода у 2025. години су:

ХЕ Ђердап 1, ХЕ Ђердап 2, ХЕ „Пирот: Узорци у којим су испитивани физичко-хемијски параметри задовољавају вредности предвиђеним Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 50/2012). Према правилнику опараметрима еколошког и хемиског статуса површинских вода и параметрима хемиског и кванитативног статуса подземних вода („Сл. гласник РС“, бр.74/2011) за хемијске и физичко-хемиске елементе квалитета узорци имају добар еколошки статус.

Власинске ХЕ - Улазна грађевина Власинко језеро - ХЕ „Врла 1“, Власинске ХЕ - ХЕ „Врла 2 Власинске ХЕ - ХЕ „Врла 3“, Власинске ХЕ - ХЕ „Врла 4“, Власинске ХЕ - Лисинско Језеро - ПАП „Лисина“: На основу измерених вредности испитани узорци задовољавају вредности дефинисане Уредбом о класификацији вода („Сл. гл. РС“, бр. 5/68)

и задовољавају вредности дефинисане Правилником о опасним материјама у водама („Сл.гласник СРС“, бр.31/82).

Резултати добијени хемијском и бактериолошком анализом узорака отпадних вода у 2025. години су:

ХЕ „Ђердап 1“, ХЕ „Ђердап 2“ , ХЕ „Пирот“: За испитиване отпадне воде испитани параметри задовољавају вредности прописане Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. Гласник РС“ бр. 67/11, 48/12, 1/16).

На локацији Власинске ХЕ није рађено испитивања отпадних вода у 2025. години.

Отпад

Произведене врсте отпада у 2025. години за Огранак ХЕ Ђердап приказују се према прописима Републике Србије из области управљања отпадом - Званична номенклатура Правилника о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Сл. Гласник РС“, бр. 56/2010, 93/2019, 39/2021 и 65/2024).

Укупне количине предатог отпада на нивоу Огранка ХЕ Ђердап у 2025.години износе 133,70t.

Мерење буке у животној средини

Бука у животној средини (у околини електроенергетских објеката који се налазе у саставу ХЕ „Ђердап“) није мерена, јер су објекти дислоцирани од насеља и не угрожавају животну средину.

Мерење емисија у ваздух

На основу законске регулативе у области заштите ваздуха (Закона о заштити ваздуха „Сл. Гласник РС“ бр.51/2025) урађено је мерење емисије загађујућих материја у ваздуху из стационарног извора загађивања (топлана) која је намењена за грејање објекта ХЕ „Ђердап 1“. Мерења је урадио „Институт за заштита на раду“ а.д. Нови Сад.

Мониторинг радне средине

- **Мерење буке у радној средини**

У организационим целинама ХЕ „Ђердап 1“, ХЕ „Ђердап 2“, ХЕ „Пирот“, Власинске ХЕ, СОП Пожаревац, ДМР Београд у 2025. години није обављен мерење физичких штетности у радној средини. Наредно мерење је предвиђено у 2027. години.

Обука запослених

Обука запослених спроводи се према Програму оспособљавања за безбедан и здрав рад у Акционарском друштву „Електропривреда Србије“ и у складу са процедурама система менаџмента здрављем и безбедношћу на раду према захтевима стандарда ISO 45001.

Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад ради се код заснивања радног односа, приликом премештаја на друге послове, приликом увођења нове технологије и нових средстава за рад. Оспособљавање се организује теоријски и практично.

Обука и провера знања спроводи се за запослене који раде на радним местима са повећаним ризиком као и за запослене који раде на радним местима која нису са повећаним ризиком

Укупан број запослених који су обучени из области безбедности и здравља на раду у Огранку ХЕ Ђердап у 2025.години је 848.

Повреде на раду

Број повреда на раду у 2025. години у Огранку ХЕ Ђердап било је 15 од чега су 11 лаких и 4 тешке. Није било смртних повреда.

Здравствена заштита

У току 2025. године обављени су претходни и периодични лекарски прегледи за запослене који су распоређени на радним местима са повећаним ризиком у Огранку ХЕ Ђердап.

Од укупно 1.107 запослених на преглед је упућено 177 а прегледано 166 од чега је 150 способно а 16 ограничено способно за рад. Није било неспособних за рад.

9. ОГРАНАК „ДРИНСКО – ЛИМСКЕ ХИДРОЕЛЕКТРАНЕ“

У оквиру Огранка „Дринско-Лимске ХЕ“ налазе се следеће хидроелектране:

ХИДРОЕЛЕКТРАНЕ БАЈИНА БАШТА:

- ХЕ „Бајина Башта“
- РХЕ „Бајина Башта“
- МХЕ „Врело“

ХИДРОЕЛЕКТРАНА ЗВОРНИК:

- ХЕ „Зворник“
- МХЕ „Радаљска Бања“

ХИДРОЕЛЕКТРАНЕ ЕЛЕКТРОМОРАВА:

- ХЕ „Међувршје“
- ХЕ „Овчар Бања“

ЛИМСКЕ ХИДРОЕЛЕКТРАНЕ:

- ХЕ „Увац“
- ХЕ „Кокин Брод“
- ХЕ „Бистрица“
- ХЕ „Потпећ“

Преглед и статус дозвола

ХЕ Бајина Башта: Решење о одобрењу извођења радова за изградњу водоводне мреже на локалитетма: „Ослуша“, „Секулић“, „Митровац“, „Секулић под брегом“,“Воденички камен - Заовине-Јевтићи“, Калуђерске Баре“- „Секулић-Ивљанин“ и „Митровац“

Идентификовани негативни утицај на проток и еколошки систем испод акумулације

У 2025. години у Огранку „Дринско – Лимске ХЕ“, урађена је прва надзорна провера по захтеву стандарда ISO 14001:2015. Налази провере су показали да Огранак „Дринско – Лимске“ ХЕ континуално одржава и побољшава интегрисани систем менаџмента у складу са захтевима стандарда ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 и ISO 45001:2018.

Успешно извршена провера, урађена је од стране JUQS Београд.

У 2025. години урађена је ресертификациона провера EnMS – управљање енергијом ISO 50001:2018 (енергетска ефикасност) од стране Bureau Veritas France.

Вода

- **Количине воде**

Коришћење вода за производњу хидроелектричне енергије, техничке воде и санитарних вода реализовано је у дозвољеним количинама. Количине дозвољене и коришћене воде за производњу електричне енергије као и количине испуштене воде после произведене електричне енергије, за 2025. годину.

- **Квалитет воде**

На основу уговорних обавеза везаних за контролу отпадних вода и површинске воде из водотока и акумулација, Институт за заштиту на раду а.д. урадио је у току 2025. године узорковање отпадних и површинских вода из свих електроенергетских објеката у саставу Огранка „Дринско – Лимске ХЕ“.

Узорковање воде је рађено за три квартала 2025. године. Из електроенергетских објеката узима се следећи број узорака: ХЕ „Бајина Башта“ узима се 11 узорака, „Лимске“ ХЕ узима се 12 узорака, ХЕ „Електроморава“ узима се 6 узорка, ХЕ „Зворник“ узима се 2 узорка и ХЕ „Зворник“ МХЕ Радаљска бања узима се 2 узорка и то:

- узорак отпадне воде;
- узорак површинске воде узводно од објекта;
- узорак површинске воде низводно од објекта;
- дренажна вода на потису дренажних пумпи.

Узорци воде су хемијски и биолошки анализирани, а тумачење резултата реализовано је у складу са Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 50/2012), Према Правилнику о опасним материјама материјама у водама („Сл. гласник СРС“, бр. 31/1982) и Уредба о класификацији вода и Уредба о категоризацији водотока („Сл. гласник СРС“, бр. 5/1968).

У Огранку „Дринско – Лимске ХЕ“ није урађена контрола квалитета воде за МХЕ „Врело“ која по својој величини и конструкцији не производи отпадне воде.

Отпадне воде су испитиване у МХЕ „Радаљска Бања“. Испитивани параметри задовољавају вредности дефинисане Уредбом.

Отпад

Произведене врсте отпада у 2025. години за Огранак „Дринско – Лимске ХЕ“ приказују се према прописима Републике Србије из области управљања отпадом - Званична номенклатура Правилника о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Сл. Гласник РС“, бр. 56/2010, 93/2019, 39/2021 и 65/2024).

Отпад у Огранку „Дринско – Лимске ХЕ“ углавном се производи у процесу одржавања хидроелектрана.

Укупне количине предатог отпада на нивоу Огранка ДЛХЕ у 2025.години износе 230,42t.

Мерење буке у животној средини

Мерења нивоа буке у животној средини, око електроенергетских објеката у 2025. години нису рађена. Мерење се ради на сваке три године. Наредно мерење предвиђено је за 2027. годину.

Мониторинг радне средине

- **Мерење буке у радној средини**

  Није било мерења буке у радној средини у 2025. години

- **Осветљеност у радној средини**

ХЕ „Бајина Башта“ Перућац: Од укупно 58 места на којима су спроведена мерења осветљености, у зимском периоду 2025. године, на 31 мерном месту измерене вредности осветљености су испод граничне вредности дефинисане Правилником о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при излагању („Сл. гласник РС", бр. 96/2011, 78/2015 и 93/2019).

У извештају из 2025. године измерене вредности осветљености на радним местима у радном простору ОЦ ХЕББ Перућац је равномерно и уједначено али границе просечне осветљености су испод прописаних вредности стандардом SRPS EN 12464-1.

С обзиром на то да просечна осветљеност, за наведене просторије, није изнад границе минималне просечне осветљености према SRPS EN 12464-1, потребно је за све радне просторије у којима измерене вредности осветљења не одговарају захтевима стандарда предвидети повећање вештачког осветљења на месту рада.

Обука запослених

Обука запослених спроводи се према Програму оспособљавања за безбедан и здрав рад у Акционарском друштву „Електропривреда Србије“ и у складу са процедурама система менаџмента здрављем и безбедношћу на раду према захтевима стандарда ISO 45001.

Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад ради се код заснивања радног односа, приликом премештаја на друге послове, приликом увођења нове технологије и нових средстава за рад. Оспособљавање се врши теоријски и практично.

Обука и провера знања организује се за запослене који раде на радним местима са повећаним ризиком као и за запослене који раде на радним местима која нису са повећаним ризиком

Укупан број запослених који су обучени из области безбедности и здравља на раду у Огранку ДЛХЕ у 2025.години је 210.

Укупан број лица послатих на остале обуке је 1.060 (нека лица су прошла више обука)

Повреде на раду

Број повреда на раду у 2025. години у Огранку ДЛХЕ било је 7 од чега су 5 лаких и 2 тешке. Није било смртних повреда.

Здравствена заштита

Од укупно 463 запослена на преглед је упућено и прегледано 141 од чега је 113 способно а 28 ограничено способно за рад. Није било неспособних за рад.

10. ОГРАНАК „ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ“

У Огранку Обновљиви извори (ООИ) постоје мале хидроелектране од којих су неке у погону, док се већи део налази у процесу реконструкције.

Мале хидроелектране које су биле у погону у 2025. години:

- ХЕ Сићево
- ХЕ Соколовица
- ХЕ Гамзиград
- ХЕ Првонек
- ХЕ Рашка
- ХЕ Турица
- ХЕ Јелашница (од маја 2025)
- ХЕ Вучје (од маја 2025)
- ХЕ Темац (од децембра 2025)
- ХЕ Света Петка (од децембра 2025)

Мале хидроелектране које су биле ван погона 2025.године :

- ХЕ Сељашница
- ХЕ Моравица
- ХЕ Под градом
- ХЕ Кратовска река

Према плановима ЕПС АД Београд, МХЕ Гамзиград је изузета из реконструкције (покренут поступак реституције), остале мале хидроелектране коју су ван погона, су у различитим фазама реконструкције односно ревитализације.

Мале хидроелектране у изградњи:

- МХЕ Ровни, започета изградња, радови у току.
- МХЕ Ћелије, радови нису започети, прибављена грађевинска дозвола и извршена пријава радова, урађен пројекат за извођење, координација са извођачем

Преглед и статус дозвола

МХЕ Моравица: Употребна дозвола од 17.10.2025.године

Идентификовани негативни утицај на проток и еколошки систем испод акумулације

Идентификовани негативни утицаји у токовима испод брана малих хидроелектрана су углавном двојаки: са јако ниским водостајем (малим протоком), што условљавају значајно измењени, годишњи климатско – метеоролошки и хидролошки услови и у супротном, када су јако велики дотоци, настоји се са што већим степеном искоришћења реализовати трансфер хидро енергије кроз планирање производње електричне енергије.

Вода

- **Количине воде**

Коришћење вода за производњу хидроелектричне енергије, техничке воде и санитарних вода рађено је у складу са потребама и техничким карактеристикама аграгата. Количине утрошене воде, израчунате су апроксимативно на основу производене енергије, по ектрананама, за 2025. годину.

Подаци који недостају су недоступни, због непостојања одговарајућих дијаграма за прорачун, за сваки агрегат понаособ, као и због немогућности мерења или непостојања мерних инструмената на наведеним електранама.

- **Квалитет воде**

У току 2025. године у Огранку Обновљиви извори енергије није рађена контрола квалитета воде. Мале хидроелектране по својој величини и конструкцији не производе отпадне воде. Мерења техничке и санитарне воде не раде се на нашим ХЕ.

Отпад

Произведене врсте отпада у 2025. години за Огранак Обновљиви извори енергије приказују се према прописима Републике Србије из области управљања отпадом - Званична номенклатура Правилника о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Сл. Гласник РС“, бр. 56/2010, 93/2019, 39/2021 и 65/2024).

У току 2025. године настављени су радови на реконструкцији и ревитализацији дела електрана које су претходно наведене. Произведен отпад, као последица радова на ревитализацији је пописан и правилно разврстан (опасан/неопасан) и ускладиштен на расположивим локацијама. Део ускладиштеног отпада, ће након спроведене процедуре, надлежних Служби ЕПС АД, даље бити предат на употребу институцијама заинтересованим да ову опрему користе у наставне или музејске сврхе, док ће остали део отпада бити збринут по прописима Републике Србије.

Мерење буке у животној средини

Мерења нивоа буке у животној средини у околини електроенергетских објеката који се налазе у саставу Огранка у 2025. години нису рађена јер су наши објекти МХЕ дислоцирани од насеља.

Студије о процени утицаја на животну средину

У Огранку Обновљиви извори, у склопу пројекта ревитализације и модернизације МХЕ, израђене су Студије о процени утицаја на животну средину, према захтевима надлежног Министарства заштите животне средине, за следеће објекте: МХЕ Ћелије, МХЕ Моравица, МХЕ Рашка, МХЕ Ровни, МХЕ Сељашница, МХЕ Сићево, МХЕ Соколовица, МХЕ Темац, МХЕ Турица и МХЕ Вучје

За све те студије су добијене сагласности од Министарства заштите животне средине.

За остале објекте који нису наведени су добијена решења да није потребно радити Студије о процени утицаја на животну средину.

Мониторинг радне средине

- **Мерење буке у радној средини**

У 2025. години нису рађена мерења буке у радној средини.

Обука запослених

Обука запослених спроводи се према Програму оспособљавања за безбедан и здрав рад у Акционарском друштву „Електропривреда Србије“ и у складу са процедурама система менаџмента здрављем и безбедношћу на раду према захтевима стандарда ISO 45001.

Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад ради се код заснивања радног односа, приликом премештаја на друге послове, приликом увођења нове технологије и нових средстава за рад. Оспособљавање се организује теоријски и практично.

Обука и провера знања ради се за запослене који раде на радним местима са повећаним ризиком као и за запослене који раде на радним местима која нису са повећаним ризиком

Укупан број запослених који су оспособљени за безбедан и здрав рад на нивоу Огранка је 35.

Повреде на раду

Није било повреда на раду у 2025. години у Огранку Обновљиви извори енергије.

Здравствена заштита

Од укупно 58 запослених на преглед је упућено и прегледано 32 од чега је 27 способно а 5 ограничено способно за рад. Није било неспособних.

ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ О ЗАШТИТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Устав Републике Србије ("Службени гласник РС", број 98/2006 и 115/2021)

ЗАКОНИ

1. Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, број 135/2004, 36/2009, 36/2009-др. закон, 72/2009 - др. закон, 43/2011 - одлука УС, 14/2016, 76/2018, 95/2018 - др.закон и 95/2018 - др. закон, 94/2024 др. закон);
2. Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, број 36/2009, 88/2010, 91/2010 – испр., 14/2016 и 95/2018 – др. закон и 71/2021);
3. Закон о енергетици („Службени гласник РС“, број 145/2014, 95/2018 - др.закон, 40/2021, 35/2023 др. закон, 62/2023, 94/2024, 109/2005 -др. закон);
4. Закон о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број, 94/2024);
5. Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 94/2024);
6. Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС", број 135/2004, 25/2015 и 109/2021);
7. Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, број 51/2025);
8. Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, број 96/2021);
9. Закон о заштити од нејонизујућих зрачења („Службени гласник РС“, број 36/2009);
10. Закон о заштити земљишта („Службени гласник РС", број 112/2015);
11. Закон о амбалажи и амбалажном отпаду („Службени гласник РС“, број 36/2009 и 95/2018 –др. закон);
12. Закон о климатским променама („Службени гласник РС", број 26/2021);
13. Закон о биоцидним производима („Службени гласник РС“, број 109/2021);
14. Закон о хемикалијама („Службени гласник РС“, број 36/2009, 88/2010, 92/2011 и 93/2012 и 25/2015);
15. Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС“, број 109/2025);
16. Закон о водама („Службени гласник РС“, број 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 - др. закон);
17. Закон о метеорологији („Службени гласник РС“, број 15/2016);
18. Закон о метеоролошкој и хидролошкој делатности („Службени гласник РС“, број 88/2010);
19. Закон о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Службени гласник РС“, број 128/2014 и 95/2018 – др. закон);
20. Закон о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС“, број 101/2015, 95/2018 – др.закон. и 40/2021);
21. Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС", број 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 – одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014 ,83/2018, 31/2019, 37/2019 – др. закон, 9/2020, 52/2021, 62/2023 и 91/2025);
22. Закон о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС“, број 62/2006, 65/2008 – др. закон, 41/2009, 112/2015, 80/2017 и 95/2018 – др. закон)
23. Закон о шумама („Службени гласник РС", број 30/2010, 93/2012, 89/2015 и 95/2018 – др. закон);
24. Закон о накнадама за коришћење јавних добара („Службени гласник РС", бр. 95/2018, 49/2019, 86/2019 - усклађени дин. износи, 156/2020 - усклађени дин. износи, 15/2021 – допуна усклађених дин. износа, 15/2023 - усклађени дин.износи, 92/2023, 120/2023 - усклађени дин.износи и 99/2024 - усклађени дин.износи);
25. Закон о стандардизацији („Службени гласник РС", број 36/2009 и 46/2015);
26. Закон о инспекцијском надзору („Службени гласник РС", број 36/215, 44/2018 – др.закон и 95/2018);
27. Закон о контроли опасности од великих удеса који укључује опасне супстанце („Службени гласник РС“, број 94/2024);

28. Закон о порезу на емисије гасова са ефектом стаклене баште („Службени гласник РС“, број 109/2025).

УРЕДБЕ

1. Уредба о Листи пројеката за које је обавезна процена утицаја на животну средину, Листи пројеката за које постоји обавеза подношења захтева за одлучивањео потреби процене утицаја на животну средину и критеријумима за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину. („Службени гласник РС", број 106/2025);
2. Уредба о утврђивању критеријума за одређивање статуса угрожене животне средине и приоритета за санацију и ремедијацију („Службени гласник РС“, број 22/2010);
3. Уредба о стављању под контролу коришћења и промета дивље флоре и фауне („Службени гласник РС", број 31/2005, 45/2005. – исправка, 22/2007, 38/2008, 9/2010, 69/2011, 95/2018 - др. пропис);
4. Уредба о садржини и начину вођења информационог система заштите животне средине, методологији, структури, заједничким основама, категоријама и нивоима сакупљања података, као и садржини информација о којима се редовно и обавезно обавештава јавност („Службени гласник РС", број 112/2009);
5. Уредба о ближим условима које морају да испуњавају корисници средстава, условима и начину расподеле средстава, критеријумима и мерилима за оцењивање захтева за расподелу средстава, начину праћења коришћења средстава и уговорених права и обавеза, као и другим питањима од значаја за додељивање и коришћење средстава Зеленог фонда („Службени гласник РС“, број 25/2018);
6. Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС", број 11/2010, 75/2010 и 63/2013);
7. Уредба о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање („Службени гласник РС, број 6/2016 и 67/2021)
8. Уредба о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Службени гласник РС“, број 111/2015 и 83/2021);
9. Уредба о мерењима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања („Службени гласник РС“, број 5/2016, 10/2024);
10. Уредба о методологији за израду инвентара емисија и пројекција загађујућих материја у ваздух („Службени гласник РС“, број 3/2016);
11. Уредба о методологији прикупљања података за Национални инвентар ненамерно испуштених дуготрајних органских загађујућих супстанци („Службени гласник РС“, број 76/2010);
12. Уредба о утврђивању Програма контроле квалитета ваздуха у државној мрежи („Службени гласник РС“, број 58/2011);
13. Уредба о листи индустријских постројења и активности у којима се контролише емисија испарљивих органских једињења, о вредностима емисије испарљивих органских једињења при одређеној потрошњи растварача и укупним дозвољеним емисијама, као и шеми за смањење емисија („Службени гласник РС“, број 100/2011);
14. Уредба о одређивању зона и агломерација („Службени гласник РС“, број 58/2011 и 98/2012);
15. Уредба о врстама активности и постројења за које се издаје интегрисана дозвола („Службени гласник РС“, број 84/2005);
16. Уредба о утврђивању Програма динамике подношења захтева за издавање интегрисане дозволе („Службени гласник РС“, број 108/2008);
17. Уредба о садржини програма мера прилагођавања рада постојећег постројења или активности прописаним условима („Службени гласник РС“, број 84/2005);

18. Уредба о критеријумима за одређивање најбољих доступних техника, за примену стандарда квалитета, као и за одређивање граничних вредности емисија у интегрисаној дозволи („Службени гласник РС“, број 84/2005);
19. Уредба о врстама активности и гасовима са ефектом стаклене баште („Службени гласник РС“, број 13/2022);
20. Уредба о поступању са супстанцама које оштећују озонски омотач, као и о условима за издавање дозвола за увоз и извоз тих супстанци („Службени гласник РС“, број 114/2013, 23/2018, 44/2018 - др. закон, 95/2018 - др.закон);
21. Уредба о критеријумима и начину одобравања програма и пројеката који се реализују у оквиру Механизма чистог развоја („Службени гласник РС“, број 44/2010);
22. Уредба о поступању флуорованим гасовима са ефектом стаклене баште као и условима за издавање дозвола за увоз и извоз тих гасова („Службени гласник РС“, број 120/2013, 44/2018);
23. Уредба о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, број 24/2014);
24. Уредба о класификацији вода („Службени гласник СРС“, број 5/68-64);
25. Уредба о категоризацији водотока („Службени гласник СРС", број 5/68-61);
26. Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, број 67/2011, 48/2012 и 1/2016);
27. Уредба о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, број 50/2012);
28. Уредба о систематском праћењу стања и квалитета земљишта („Службени гласник РС“, број 88/2020);
29. Уредба о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Службени гласник РС“, број 30/2018 и 64/2019);
30. Уредба о условима и поступку издавања дозволе за управљање отпадом, као и критеријумима, карактеризацији, класификацији и извештавању о рударском отпаду („Службени гласник РС“, број 53/2017);
31. Уредба о техничким и технолошких условима за пројектовање, изградњу, опремање и рад постројења и врстама отпада за термички третман отпада, граничне вредности емисија и њихово праћење („Службени гласник РС“, број 103/2023);
32. Уредба о одлагању отпада на депоније („Службени гласник РС“, број 92/2010);
33. Уредба о производима који после употребе постају посебни токови отпада, обрасцу дневне евиденције о количини и врсти произведених и увезених производа и годишњег извештаја, начину и роковима достављања годишњег извештаја, обвезницима плаћања накнаде, критеријумима за обрачун, висину и начин обрачунавања и плаћања накнаде („Службени гласник РС“, број 54/2010, 86/2011, 15/2012, 3/2014, 95/2018 – др.закон и 77/2021);
34. Уредба о утврђивању плана смањења амбалажног отпада за период од 2025. до 2029. године („Службени гласник РС“, број 21/2025);
35. Уредба о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС", број 75/2010);
36. Уредба о условима и начину спровођења субвенционисане куповине нових возила која имају искључиво електрични погон („Службени гласник РС“, број 8/2025).

ПРАВИЛНИЦИ

1. Правилник о садржини, изгледу и начину вођења јавне књиге о спроведеним поступцима и донетим одлукама о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 69/2005);
2. Правилник о поступку јавног увида, презентацији и јавној расправи о студији о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 69/2005);
3. Правилник о раду техничке комисије за оцену студије о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 69/2005);
4. Правилник о садржини захтева о потреби процене утицаја и садржини захтева за одређивање обима и садржаја студије о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 69/2005);
5. Правилник о садржини пројекта заштите и санације животне средине током и после коришћења природног ресурса, поступку и условима давања сагласности на пројекат („Службени гласник РС“, 35/2019);
6. Правилник о методологији за израду националног и локалног регистра извора загађивања, као и методологији за врсте, начине и рокове прикупљања података („Службени гласник РС“, број 91/2010, 10/2013, 98/2016 и 72/2023, 53/2024);
7. Правилник о садржини и начину вођења регистра издатих интегрисаних дозвола („Службени гласник РС“, број 69/2005);
8. Правилник о садржини, изгледу и начину попуњавања захтева за издавање интегрисане дозволе („Службени гласник РС“, број 30/2006, 32/2016 и 44/2018 – др. закон, 4/2024);
9. Правилник о садржини и изгледу интегрисане дозволе („Службени гласник РС“, број 30/2006, 4/2024);
10. Правилник о начину размене информација о мерним местима у државној и локалној мрежи, техникама мерења, као и начину размене података добијених праћењем квалитета ваздуха у државној и локалним мрежама („Службени гласник РС“, број 84/2010);
11. Правилник о садржају планова квалитета ваздуха („Службени гласник РС“, број 21/2010);
12. Правилник о садржају краткорочних акционих планова („Службени гласник РС“, број 65/2010);
13. Правилник о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода („Службени гласник РС“, број 74/2011);
14. Правилник о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и њиховог утицаја на реципијент и садржини извештаја о извршеним мерењима („Службени гласник РС“, број 18/2024);
15. Правилник о садржини и обрасцу захтева за издавање водних аката и садржини мишљења у поступку издавања водних услова и садржини извештаја у поступку издавања водне дозволе („Службени гласник РС“, број 72/2017, 44/2018 – др. закон и 12/2022);
16. Правилник о садржини и начину вођења водног информационог система, методологији, структури, категоријама и нивоима сакупљања података, као и о садржини података о којима се обавештава јавност („Службени гласник РС“, број 54/2011);
17. Правилник о садржини и начину вођења катастра водних објеката („Службени гласник РС“, број 34/2011);
18. Правилник о методологији за израду пројеката санације и ремедијације („Службени гласник РС“, број 74/2015);
19. Правилник о садржини пројеката ремедијације и рекултивације („Службени гласник РС“, број 35/2019);

20. Правилник о садржини и форми извештаја о мониторингу земљишта („Службени гласник РС“, број 126/2021);
21. Правилник о садржини и начину вођења катастра контаминираних локација, врсти, садржини, обрасцима, начину и роковима достављања података („Службени гласник РС“, број 58/2019);
22. Правилник о условима које правно лице мора да испуњава за обављање послова мониторинга земљишта, као и документацији која се подноси уз захтев за добијање овлашћења за мониторинг земљишта („Службени гласник РС“, број 58/2019);
23. Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Службени гласник РС“, број 56/2010, 93/2019, 39/2021, 65/2024);
24. Правилник о обрасцу захтева за издавање дозволе за третман, односно складиштење, поновно искоришћење и одлагање отпада („Службени гласник РС“, број 38/18);
25. Правилник о садржини, начину вођења и изгледу Регистра издатих дозвола за управљање отпадом („Службени гласник РС“, број 95/2010);
26. Правилник о садржини потврде о изузимању од обавезе прибављања дозволе за складиштење инертног и неопасног отпада („Службени гласник РС“, број 73/2010);
27. Правилник о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање („Службени гласник РС“, број 7/2020 и 79/2021);
28. Правилник о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Службени гласник РС“, број 95/2024);
29. Правилник о условима, начину и поступку управљања отпадним уљима („Службени гласник РС“, број 71/2010);
30. Правилник о начину и поступку управљања истрошеним батеријама и акумулаторима („Службени гласник РС“, број 86/2010);
31. Правилник о начину и поступку управљања отпадним гумама („Службени гласник РС“, број 104/2009 и 81/2010);
32. Правилник о начину и поступку управљања отпадним возилима („Службени гласник РС“, број 98/2010);
33. Правилник о начину и поступку за управљање отпадним флуоросцентним цевима које садрже живу („Службени гласник РС“, број 97/2010);
34. Правилник о поступању са отпадом који садржи азбест („Службени гласник РС“, број 75/2010);
35. Правилник о условима и начину сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије („Службени гласник РС“, број 98/2010);
36. Правилник о поступању са уређајима и отпадом који садржи PCB („Службени гласник РС“, број 37/2011);
37. Правилник о садржају безбедносног листа („Службени гласник РС“, број 11/2024);
38. Правилник о регистру хемикалија („Службени гласник РС“, број 16/2016, 6/2017, 117/2017, 44/2018 – др. закон, 7/2019, 93/2019, 6/2021, 126/2021, 20/2023, 10/2024);
39. Правилник о ограничењима и забранама производње, стављања у промет и коришћења хемикалија („Службени гласник РС", број 90/2013, 25/2015, 2/2016, 44/2017, 36/2018, 9/2020, 57/2022, 29/2024 и 90/2025);
40. Правилник о критеријумима за идентификацију супстанце као ПБТ или вПвБ („Службени гласник РС“, број 23/2010);
41. Правилник о дозволама за обављање делатности промета, односно дозволама за коришћење нарочито опасних хемикалија („Службени гласник РС“, број 6/2017, 29/2018 и 88/2023);
42. Правилник о начину вођења евиденције о хемикалијама („Службени гласник РС“, број 31/2011);

43. Правилник о границама излагања јонизујућим зрачењима и мерењима ради процене нивоа излагања јонизујућим зрачењима („Службени гласник РС“, број 86/2011, 50/2018);
44. Правилник о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања („Службени гласник РС“, број 16/2025);
45. Правилник о садржини евиденције о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса („Службени гласник РС“, број 104/2009);
46. Правилник о садржини и изгледу обрасца извештаја о систематском инспитивању нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини („Службени гласник РС“, број 104/2009);
47. Правилник о условима које морају да испуњавају правна лица која врше послове испитивања нивоа зрачења извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса у животној средини („Службени гласник РС“, број 104/2009, 89/2004);
48. Правилник о условима које морају да испуњавају правна лица која врше послове систематског испитивања ниовоа нејонизујућих зрачења, као и начин и методе систематског испитивања у животној средини („Службени гласник РС“, број 104/2009, 89/2024);
49. Правилник о методологији за одређивање акустичних зона („Службени гласник РС“, број 72/2010);
50. Правилник о висини трошкова доделе права на коришћење еколошког знака („Службени гласник РС“, број 81/2010);
51. Правилник о елементима и захтевима Система управљања безбедношћу („Службени гласник РС“, број 39/2025);
52. Правилник о критеријумима за обавештавање о великом удесу („Службени гласник РС“, број 28/2025);
53. Правилник о Листи опасних супстанци, врстама и количинама опасних супстанци и критеријумима за разврставање комплекса у комплексе нижег реда и комплексе вишег реда („Службени гласник РС”, бр. 28/2025);
54. Правилник о садржини и методологији израде интерног Плана заштите од великог удеса („Службени гласник РС”, бр.96/2025);
55. Правилник о садржини, форми и начину достављања Обавештења о комплексу, оператеру комплекса, опису комплекса и околине комплекса, као и попису опасних супстанци које су присутне на комплексу („Службени гласник РС”, бр. 28/2025);
56. Правилник о садржини и форми обавештења о комплексима вишег реда чије активности могу изазвати велики удес са прекограничним ефектима и садржини консултације са надлежним органом суседне државе („Службени гласник РС”, бр.62/2025);
57. Правилник о форми и начину вођења Регистра комлекса („Службени гласник РС”, бр.62/2025).

ОДЛУКЕ и ПРОГРАМИ

1. Одлука о изради Стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене регионалног Колубарског система снабдевања водом на животну средину („Службени гласник РС", број 7/2020);
2. Одлука о неприступању изради Стратешке процене утицаја на животну средину за Програм заштите природе Републике Србије за период од 2020. до 2022. године („Службени гласник РС“, број 93/2019);
3. Одлука о изради Стратешке процене утицаја на животну средину Регионалног плана управљања отпадом за 11 градова и општина Колубарског региона за период од 2019. до 2029. године ("Службени гласник РС", број 81/2019);

4. Одлука о изради Стратешке процене утицаја Измена и допуна Просторног плана подручја експлоатације Колубарског лигнитског басена на животну средину („Службени гласник РС“, број 48/2019);
5. Одлука о изради Стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене за изградњу Термоелектране „Колубара Б” („Службени гласник РС“, број 46/2019);
6. Одлука о изради Стратешке процене утицаја Просторног плана Републике Србије од 2021. до 2035. године на животну средину („Службени гласник РС“, број 41/2019);
7. Одлука о изради Стратешке процене утицаја Програма управљања отпадом („Службени гласник РС“, број 30/2019);
8. Одлука о изради Стратешке процене утицаја на животну средину Стратегије нискоугљеничног развоја са акционим планом („Службени гласник РС“, број 62/2018, 26/2019);
9. Одлука о изради Стратешке процене утицаја Националног плана за смањење емисија (NERP) („Службени гласник РС“, број 57/2018);
10. Одлука о изради Стратешке процене утицаја Акционог плана за реализацију Стратегије управљања водама на територији Републике Србије до 2034. године на животну средину („Службени гласник РС", број 56/2018);
11. Одлука о изради Стратешке процене утицаја Ревидованог регионалног плана управљања отпадом за 11 градова и општина Колубарског региона на животну средину („Службени гласник РС“, број 46/2017);
12. Одлука о изради Стратешке процене утицаја Плана заштите вода од загађивања на животну средину („Службени гласник РС“, број 48/2016);
13. Одлука о изради Стратешке процене утицаја измена и допуна Просторног плана подручја посебне намене Костолачког угљеног басена на животну средину („Службени гласник РС“, број 108/2015);
14. Одлука о изради Стратешке процене утицаја Стратегије развоја енергетике Републике Србије до 2025. са пројекцијама до 2030. године на животну средину („Службени гласник РС“, број 56/2016);
15. Одлука о изради Стратешке процене утицаја на животну средину (Стратегије управљања водама на територији Републике Србије) („Службени гласник РС“, број 30/2013);
16. Одлука о изради Стратешке процене утицаја Регионалног просторног плана за подручје Подунавског и Браничевског управног округа на животну средину („Службени гласник РС“, број 34/2010);
17. Одлука о утврђивању Националног програма заштите животне средине ("Службени гласник РС", број 12/2010).
18. Програм развоја циркуларне економије у Републици Србији за период 2022–2024. године ("Службени гласник РС", број 137/2022).

СТРАТЕГИЈЕ

1. Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2040. са пројекцијом до 2050. године („Службени гласник РС“, број 94/2024);
2. Стратегија нискоугљеничног развоја Републике Србије за период од 2023. до 2030. године са пројекцијама до 2050. године („Службени гласник РС“, број 46/2023);
3. Национална стратегија за апроксимацију у области заштите животне средине за Републику Србију („Службени гласник РС“, број 80/2011);
4. Стратегија увођења чистије производње у Републици Србији („Службени гласник РС“, број 17/2009);
5. Стратегија за примену Конвенције о доступности информација, учешћу јавности у доношењу одлука и праву на правну заштиту у питањима животне средине – Архуска конвенција („Службени гласник РС“, број 103/2011);
6. Национална стратегија одрживог развоја („Службени гласник РС“, број 57/2008)

7. Стратегија управљања минералним ресурсима Републике Србије до 2030. године („Службени гласник РС", број 09/2010).

ПРОПИСИ ИЗ ДРУГИХ ОБЛАСТИ КОЈИ СЕ ПРИМЕЊУЈУ У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Ратификовани међународни уговори који су од значаја за Републику Србију

1. Закон о потврђивању Кјото Протокола уз Оквирну конвенцију Уједињених нација о промени климе („Службени гласник РС - Међународни уговори", број 88/2007, 38/2009, 2/2017);
2. Закон о потврђивању Амандмана на Анекс Б Кјото протокола уз Оквирну конвенцију Уједињених нација о промени климе („Службени гласник РС - Међународни уговори", број 38/2009);
3. Закон о потврђивању Конвенције о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту („Службени гласник РС – Међународни уговори", број 102/2007);
4. Закон о потврђивању Амандмана на Конвенцију о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту („Службени гласник РС - Међународни уговори", број 4/2016);
5. Закон о потврђивању Стокхолмске конвенције о дуготрајним органским загађујућим супстанцама („Службени гласник РС – Међународни уговори“, број 42/2009);
6. Закон о потврђивању Конвенције о биолошкој разноврсности („Службени лист СРЈ - Међународни уговори", број 11/2001);
7. Закон о потврђивању Конвенције о међународном промету угрожених врста дивље фауне и флоре („Службени лист СРЈ - Међународни уговори", број 11/2001);
8. Закон о потврђивању Базелске конвенције о контроли прекограничног кретања опасних отпада и њиховом одлагању („Службени лист СРЈ - Међународни уговори", број 2/99);
9. Закон о потврђивању Оквирне конвенције Уједињених нација о промени климе, са анексима („Службени лист СРЈ - Међународни уговори", број 2/97);
10. Закон о ратификацији Бечке конвенције о заштити озонског омотача, с прилозима I и II („Службени лист СФРЈ - Међународни уговори", број 1/90);
11. Закон о ратификацији Међународне конвенције за заштиту птица („Службени лист СФРЈ", број 6/73);
12. Закон о потврђивању конвенције о прекограничним ефектима индустријских удеса (МУ,42/2009);
13. Закон о потврђивању Одлуке 2014/2 о измени Анекса I Конвенције о прекограничним ефектима индустријских удеса (МУ,17/2021);
14. Закон о потврђивању Европске конвенције о заштити животиња у међународном превозу и Протокола као додатак Конвенције о заштити животиња у међународном превозу („Службени лист СРЈ - Међународни уговори", број 1/92)
15. Закон о потврђивању Конвенције о сарадњи на заштити и одрживом коришћењу реке Дунав („Службени лист СРЈ - Међународни уговори", број 2/2003);
16. Закон о потврђивању Амандмана на Монтреалски протокол о супстанцама које оштећују озонски омотач („Службени гласник РС - Међународни уговори", број 17/2021);
17. Закон о ратификацији Конвенције о заштити светске културне и природне баштине („Службени лист СФРЈ - Међународни уговори", број 56/74);
18. Закон о ратификацији Конвенције за заштиту културних добара у случају оружаног сукоба („Службени лист ФНРЈ- Међународни уговори", број 4/56, „Службени лист СРЈ- Међународни уговори“ број 7/2002 - др.пропис);
19. Закон о ратификацији Конвенције о мерама за забрану и спречавање недозвољеног увоза, извоза и преноса својине културних добара („Службени лист СФРЈ- Међународни уговори и други споразуми", број 50/73);

20. Закон о ратификацији Бечке конвенције о грађанској одговорности за нуклеарне штете („Службени лист СФРЈ-Међународни уговори", број 5/77);
21. Закон о ратификацији Споразума о заштити вода реке Тисе и њених притока од загађивања („Службени лист СФРЈ - Међународни уговори", број 1/90);
22. Закон о проглашењу Закона о ратификацији Конвенције о прекограничном загађивању ваздуха на великим удаљеностима („Службени лист СФРЈ - Међународни уговори", број 11/86);
23. Закон о ратификацији Протокола уз Конвенцију о прекограничном загађивању ваздуха на велике даљине из 1979. године, о дугорочном финансирању Програма сарадње за праћење и процену прекограничног преноса загађујућих материја у ваздуху на велике даљине у Европи (EMEP) („Службени лист СФРЈ - Међународни уговори", број 2/87);
24. Закон о ратификацији Монтреалског протокола о супстанцама које оштећују озонски омотач („Службени лист СФРЈ - Међународни уговори", бр.16/90 и „Службени лист СЦГ- Међународни уговори“, бр.24/2004);
25. Закон о потврђивању измена и допуна Конвенције о физичкој заштити нуклеарног материјала („Службени гласник РС - Међународни уговори", број 04/ 2016);
26. Закон о ратификацији Конвенције о спречавању и контроли професионалних ризика проузрокованих канцерогеним супстанцама и агенсима („Службени лист СФРЈ - Међународни уговори", број 3/77);
27. Закон о ратификацији уговора забрани експеримената са нуклеарним оружјем у атмосфери, космосу и под водом („Службени лист СФРЈ - Међународни уговори и други споразуми", број 11/63);
28. Закон о ратификацији Конвенције Међународне организације рада бр.148 о заштити радника од професионалних ризика у радној средини проузрокованих загађењем ваздуха, буком и вибрацијом („Службени лист СФРЈ -Међународни уговори", број 14/82);
29. Закон о ратификацији Конвенције Међународне организације рада бр. 155 о заштити на раду, здравственој заштити и радној средини („Службени лист СФР Ј- Међународни уговори", број 7/87);
30. Закон о ратификацији Конвенције Међународне организације рада бр.162 о безбедности приликом коришћења азбеста („Службени лист СФРЈ - Међународни уговори", број 4/89);
31. Закон о потврђивању европске конвенције о заштити археолошког наслеђа (ревидирана) ("Сл. гласник РС - Међународни уговори", бр. 42/2009);
32. Закон о потврђивању Споразума између Савезне Владе Савезне Републике Југославије и Владе Руске Федерације о сарадњи у области заштите и унапређења животне средине („Службени лист СРЈ - Међународни уговори", број 6/96);
33. Закон о потврђивању Протокола о регистрима испуштања и преноса загађујућих материја уз Конвенцију о доступности информација, учешћу јавности у доношењу одлука и праву на правну заштиту у питањима животне средине („Службени гласник РС – Међународни уговори“, број 8/2011);
34. Закон о потврђивању Конвенције о доступности информација, учешћу јавности у доношењу одлука и праву на правну заштиту у питањима животне средине („Службени гласник РС – Међународни уговори“, број 38/2009);
35. Закон о потврђивању Протокола о тешким металима уз Конвенцију о прекограничном загађивању ваздуха на великим удаљеностима из 1979. године („Службени гласник РС – Међународни уговори“, број 1/2012);
36. Закон о потврђивању Протокола о дуготрајним органским загађујућим супстанцама уз Конвенцију о прекограничном загађивању ваздуха на великим удаљеностима из 1979. године („Службени гласник РС – Међународни уговори“, број 1/2012);
37. Закон о потврђивању Ротердамске конвенције о поступку давања сагласности на основу претходног обавештења за одређене опасне хемикалије и пестициде у

међународној трговини са изменама и допунама („Службени гласник РС – Међународни уговори“, број 38/2009);

38. Уредба о ратификацији Конвенције о мочварама које су од међународног значаја, нарочито као станишта птица мочварица („Службени лист СФРЈ - Међународни уговори", број 9/77);
39. Уредба о ратификацији Споразума о рибарству у водама Дунава између Југославије, Бугарске, Румуније и Совјетског Савеза („Службени лист ФНРЈ – Међународни уговори и други споразуми", број 8/58);
40. Уредба о ратификацији Конвенције о установљењу Европске организације за заштиту биља („Службени лист ФНРЈ- Међународни уговори и други споразуми", број 12/57);
41. Уредба о ратификацији Међународне конвенције за заштиту биља („Службени лист ФНРЈ- Међународни уговори", број 7/55);
42. Уредба о ратификацији Конвенције о заштити од опасности тровања бензолом (МОР бр.136) („Службени лист СФРЈ - Међународни уговори и други споразуми", број 16/76);
43. Уговор о ратификацији Конвенције о забрани усавршавања, производње и стварања залиха бактериолошког (биолошког) и токсичног оружја и о њиховом уништавању („Службени лист СФРЈ - Међународни уговори и други споразуми", број 43/74).